

Miljøgodkendelse

af svineproduktionen på Bleldvej 85, 8700 Horsens

I henhold til § 12 i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v af husdyrbrug

MAJ 2016

HØRSENS KOMMUNE

Landbrug
Rådhusvej 4, 8700 Horsens

Rasmus Olesen
Blældvej 85
8700 Horsens

Landbrug
Sagsbehandler:
Jeanette Stabell Jensen
Direkte: 76 29 26 03

www.horsens.dk

Sagsnr. 09.17.00-P19-21-15
Dato: 12.5.2016

Miljøgodkendelse efter § 12 i husdyrbrugsloven¹ på Blældvej 85, 8700 Horsens

Horsens Kommune fremsender hermed afgørelse om miljøgodkendelse af husdyrproduktionen på Blældvej 85, 8700 Horsens, som drives under CVR nr. 34758484.

På ejendommen har Horsens Kommune godkendt at besætningen udvides til 800 årssøer, 32.000 smågrise (7,1-9,0 kg), 32.000 smågrise (9-33 kg) og 600 polte (31-110 kg), svarende til i alt 358,57 DE, hvilket svarer til en udvidelse på 112,06 DE beregnet efter gældende husdyrgødningsbekendtgørelse².

Afgørelsen annonceres på kommunens hjemmeside (www.horsens.dk) under Kommunen, Afgørelser og Aktindsigt, fra torsdag den 12. maj 2016.

Afgørelsen sendes med digital post. Såfremt afgørelsen ønskes tilsendt i en printet udgave kan der rettes henvendelse til sagsbehandleren.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse.

Klageberettigede er afgørelsens adressat, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt lokale foreninger hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal du klage til Natur- og Miljøklagenævnet.

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Horsens Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Horsens Kommune i Klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Horsens Kommune. Horsens Kommune

¹ Lovbekendtgørelse nr. 868 af 3. juli 2015 om lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Bekendtgørelse nr. 1318 af 26. november 2015 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

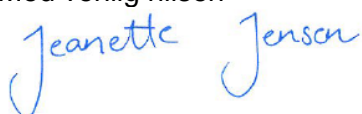
videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt, hvilket betyder at en klage skal være indgivet inden den 10. juni 2016. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra offentliggørelsen.

En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning for udnyttelse af afgørelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. husdyrbrugslovens § 81.

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt for domstolene inden 6 måneder efter afgørelsen er meddelt, jf. § 90 i husdyrbrugsloven.

Med venlig hilsen

Jeanette Stabell Jensen
Agronom
Tlf. 76 29 26 03
Mail: jstj@horsens.dk

Denne afgørelse er sendt med digital post til følgende:

Ansøger:

Rasmus Lützow Olesen, Bleldvej 85, 8700 Horsens, CVR nr. 25312880

Parter

Dueholm, Hovedgårdvej 7, 8660 Skanderborg, CVR nr. 60871116

Niels Hald, Pederslundvej 17, 8660 Skanderborg, CVR nr. 33000022

Søren Næsborg, Krogdalsvej 6A, 8660 Skanderborg, CVR nr. 17128841

Organisationer:

Danmarks Naturfredningsforening, CVR nr. 60804214

Danmarks Fiskeriforening, CVR nr. 17915746

Danmarks Sportsfiskerforbunds hovedpostkasse, CVR. nr. 37099015

Dansk Ornitologisk Forening hovedafdeling, CVR. nr. 54752415

Det økologiske Råd, CVR. nr. 15428376

Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Nord, CVR. nr. 12070918

Ferskvandsfiskerforeningen for Danmark, CVR. nr. 25145615

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, CVR. nr. 31445418

Forbrugerrådet, CVR. nr. 63870528

Følgende er orienteret via elektronisk post:

Ansøger:

Rasmus Lützow Olesen, Bleldvej 85, 8700 Horsens, mail: gronlund@svineproduktion.nu

Konsulent:

Anne Kirkegaard, LMO, Asmildklostervej 11, 8800 Viborg, mail: aki@lmo.dk

Organisationer

Danmarks Naturfredningsforening lokalkomite: dnhorsens-sager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbunds miljøkoordinator: jka@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening lokalafdeling.: horsens@dof.dk

Teknik og Miljø Natur

Rådhusvej 4
8700 Horsens
Telefon: 76 29 29 29
Telefax: 75601013
naturogmiljoe@horsens.dk
www.horsens.dk
Kvalitet:JLU

Sagsnr.: 09.17.00-P19-21-15
Dato: 12. maj 2016

Miljøgodkendelse af Bleldvej 85, 8700 Horsens i henhold til § 12, jf. reglerne i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Skema 45070, version 6

Læsevejledning

Godkendelsen er bygget op således, at de vilkår som produktionen kan ske under, findes først i dokumentet. Herefter kommer et kort resume af resultatet af de vurderinger der ligger til grund for vilkårene.

De efterfølgende afsnit af godkendelsen rummer alle dels en miljøteknisk beskrivelser af forholdene på ejendommen og efterfølgende kommunens vurdering af påvirkningerne fra produktionen. Sidst i dokumentet findes bilag.

Anvendelse af Bedst Tilgængelige Teknologi er vurderet i de relevante afsnit.

Copyright

Kort er gengivet af Horsens Kommune med tilladelse fra Geodatastyrelsen. Copyright Geodatastyrelsen.
Luffotos – er gengivet af Horsens kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI

1.	Generelle forhold.....	3
1.1	Indledning.....	3
1.2	Kontaktoplysninger og ansøgningen.....	3
1.3	Resume af godkendelsen.....	4
1.4	Naboorientering, partshøring, samt offentlighedsprocedure.....	8
1.5	Vilkår for godkendelsen.....	9
1.6	Udnyttelse af godkendelsen og behovet for supplerende tilladelser m.v.....	13
1.7	Tidsplan for projektet og godkendelsens gyldighed.....	14
1.8	Revurdering.....	15
2	Anlægget.....	15
2.1	Dyrehold og management samt beregning af BAT.....	15
2.2	Lokalisering og faste afstandskrav.....	20
2.3	Energi og vandforbrug.....	23
2.4	Gener.....	26
2.5	Forurening.....	34
3	Arealerne.....	45
3.1	Markoplysninger.....	45
3.2	Gødningsregnskab.....	47
3.3	Nitrat (overfladevand).....	51
3.4	Nitrat (grundvand).....	55
3.5	Fosfor.....	57
3.6	Påvirkning fra udbringning af husdyrgødning.....	61
3.7	Gener fra udbringning.....	62
4	Samlet beskrivelse og vurdering af BAT.....	63
5	O-alternativ.....	64
6	Forurening, uheld og ophør.....	65
7	Bilag.....	69
7.1	Oversigt over bygning og anlægs nr.....	69
7.2	Oversigt over målte afstande i relation til placeringskrav.....	70
7.3	BAT- beregning i forhold til ammoniak og fosfor.....	71
7.4	Udspretningsarealer (ejede og forpagtede).....	72
7.5	Aftalearealer (Søren Næsborg, CVR nr. 17128841).....	73
7.6	Aftalearealer (Niels Hald, CVR nr. 33000022).....	74
7.7	Udspretningsarealer i NFI.....	75
7.8	Fosfortal.....	76
7.9	Anlægget og nærmeste kategori 1- og 2-natur.....	77
7.10	Anlægget og nærmeste kategori 3-natur.....	78
7.11	Udbringningsarealer i Horsens Kommune og registreret natur.....	79
7.12	Høringssvar fra Skanderborg Kommune.....	80

1. Generelle forhold

1.1 Indledning

Der er ansøgt om udvidelse af svinebesætningen på Bleldvej 85, 8700 Horsens. Udvidelsen medfører at anvendelsen af fire eksisterende klimacontainere til smågrise lovliggøres, og endvidere ønskes der opsat to nye klimacontainere til smågrise.

Svinebesætningen udvides fra 680 årssøer, 17.000 smågrise (7,1-31 kg) og 500 slagtesvin (31-110 kg), svarende til 246,5 dyreenheder (DE) til 800 årssøer, 32.000 smågrise (7,1-33 kg) og 600 slagtesvin (31-110 kg), svarende til i alt 358,31 DE, hvilket svarer til en udvidelse på 111,81 DE beregnet efter gældende husdyrgødningsbekendtgørelse¹.

Ansøgningen er indsendt af Rasmus Olesen, Bleldvej 85, 8700 Horsens.

Kommunen har gennemgået de indsendte oplysninger, og herefter foretaget en vurdering af det ansøgte projekts mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne ud fra reglerne i husdyrbrugsloven².

Kommunens vurdering fremgår af de efterfølgende afsnit og danner sammen med ansøgningen baggrund for miljøgodkendelsen.

Vilkårene sikrer at projektet kan gennemføres uden at der sker en væsentlig påvirkning af miljøet. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie.

1.2 Kontaktoplysninger og ansøgningen

Dette afsnit indeholder ansøgers kontaktoplysninger samt oplysninger til identifikation af husdyrbruget

Ansøgers tekst

Kommunikations e-mail

E-mail adresse der bliver brugt til kommunikation mellem ansøger og sagsbehandler:

aki@lmo.dk og gronlund@svineproduktion.dk

Ejendomme og ejendomsnumre

Navn	Ejendomsnummer	CVR/P nummer
Bleldvej 85	6150133795	34758484

Adresse	Postnummer	By
Bleldvej 85	8700	Horsens

Matrikler på ejendommen

Bleld By, Nebel	11c
Bleld By, Nebel	5b
Bleld By, Nebel	16b
Bleld By, Nebel	5e
Bleld By, Nebel	16a

¹ Bekendtgørelse nr. 1318 af 26. november 2015 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

² Lovbekendtgørelse nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Bleld By, Nebel	7g
Bleld By, Nebel	11d
Bleld By, Nebel	11a
Bleld By, Nebel	11e
Tvingstrup By, Ørridslev	19l
Tvingstrup By, Ørridslev	17ag
Tvingstrup By, Ørridslev	24k
Bleld By, Nebel	10

CHR på ejendommen

19106

Ansøger og kontaktperson

Rasmus Olesen, Bleldvej 85, 8700 Horsens
Tlf.nr.: 70 15 40 00 Mail: gronlund@svineproduktion.dk

Konsulent

Anne Kirkegaard, LMO,
Tlf.nr.: 87 28 26 13 Mobil: 29 63 40 04 Mail: aki@lmo.dk

Kommune: Horsens

Sagsbehandler og tilsynsførende: Jeanette Stabell Jensen, Tlf. 76 29 26 03, Mail: jstj@horsens.dk

Ansøgningskema nr.: 45070, version 6

Ansøgning indsendt første gang: 11. januar 2016

Ansøgning indsendt sidste gang: 10. maj 2016

1.3 Resume af godkendelsen

Projektet og dets miljømæssige konsekvenser er herunder beskrevet i et ikke-teknisk resumé, der gør det muligt for offentligheden at få indblik i projektet og konsekvenserne af godkendelsen af projektet.

Beskrivelse af ansøgningen

Ejendommen på Bleldvej 85, 8700 Horsens ligger i det åbne land. Der er på nuværende tidspunkt en svineproduktion med søer og smågrise på ejendommen. Der søges om en udvidelse af produktionen, således at der fremadrettet vil være en produktion på 800 årssøer, 32.000 smågrise (7,1-33 kg) og 600 slagtesvin (31-110 kg), svarende til i alt 358,31 DE, beregnet efter gældende husdyrgødningsbekendtgørelse.

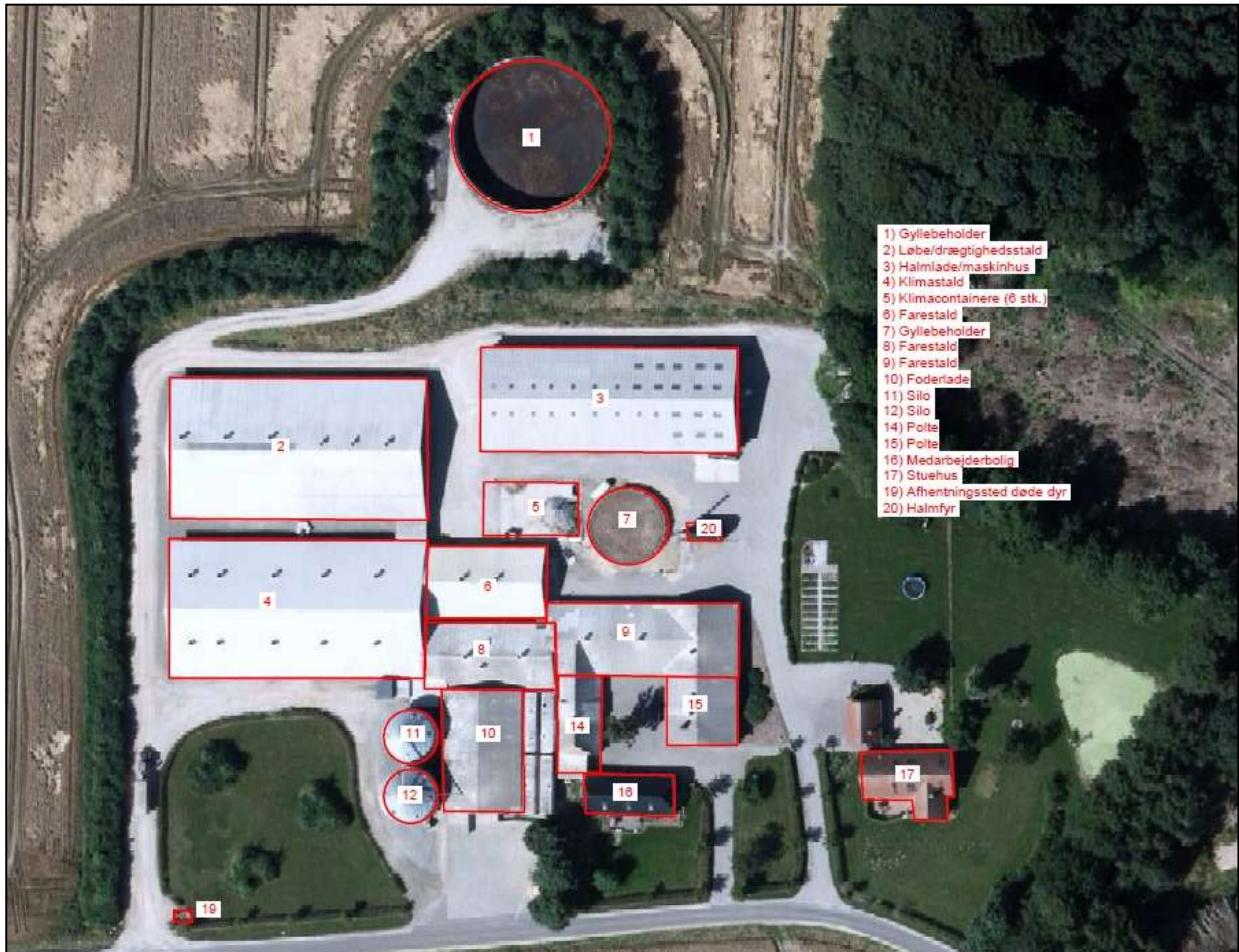
Udvidelsen medfører opførelse af to nye klimacontainer til smågrise, samt lovliggørelse af fire eksisterende klimacontainere, der ikke tidligere er godkendt og dermed betragtes som nye. Der sker ikke renovering af eksisterende stalde.

Horsens Kommune vurderer at ændringen er omfattet af § 12 i husdyrbrugsloven, og derfor udløser ændringen krav om miljøgodkendelse.

Ejendommens beliggenhed

Anlægget er beliggende i landzone med passende afstand til de omkringliggende beboelser i området.

Den ansøgte udvidelse vil ske i eksisterende bygninger samt i seks klimacontainere, og indretningen af ejendommen fremgår af nedenstående situationsplan.

Nærmeste nabo er Bleldvej 91 som ligger ca. 285 meter øst for anlægget. Nærmeste samlede bebyggelse i landzone er Tvingstrup, som ligger ca. 780 meter syd for anlægget, og nærmeste byzone er Hovedgård ca. 2,7 km nordøst for ejendommen.

Horsens Kommune har gennemgået de gældende afstandskrav i husdyrbrugsloven, og alle afstandskrav overholdes ved den ansøgte produktion.

Eventuelle gener fra produktionen (lugt, støj, fluer m.v.)

Beregningerne i det elektroniske ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk i skema 45070 viser, at lugtgenekriterierne er overholdt. Dermed forventes inden væsentlige lugtgener ved beboelser.

De generelle krav til støj forventes at være overholdt med den beskrevne indretning, og med baggrund i afstandene, forventes der ikke at opstå støjgener ved de omkringboende. Fluer og skadedyr bekæmpes ved at etablere foranstaltninger, svarende til de enhver tid gældende retningslinjer, hvilket vurderes at være tilstrækkeligt.

Udvidelsen af produktionen vil resultere i en øget transport af tung trafik til og fra ejendommen. Det forventes at der vil være ca. 445 transporter årligt, svarende til ca. 9 transporter om ugen, hvilket er en forøgelse på 46 transporter om året, svarende til ca. en ekstra transport om ugen. Alle grænser for tilladeligt støj vil blive overholdt ved transport, og det tilstræbes at transporter-

ne sker i dagstimerne. Der vil være få transporter (ca. 32 transporter) med husdyrgødning gennem samlet bebyggelse.

Udkørsels fra ejendommen vil ikke påvirke omkringboende, idet der ikke ligger beboelser ved udkørslen fra ejendommen. Der er gode oversigtsforhold omkring udkørslen, og det er derfor vurderet at der ikke er behov for tiltag i forhold til nudrift.

Den største andel af transporter udgøres af kørsel med hhv. husdyrgødning, samt afhentning af smågrise og slagtesøer. Transporter med husdyrgødning er sæsonbetinget, og er begrænset til enkelte af årets dage, mens afhentning af dyr foretages ugentligt hele året.

Samlet vurderer Horsens Kommune med baggrund i de beskrevne tiltag, at udvidelsen af produktionen ikke vil give væsentlige gener for de omkringboende.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuldt natur

Da miljøgodkendelsen er indsendt første gang i januar 2016, er der et generelt ammoniakreduktionskrav på 30 %, som skal overholdes, før der kan gives en miljøgodkendelse. Den ansøgte udvidelse opfylder kravet ved at:

- Anvende delvis spaltegulv i næsten alle stalde, med undtagelse af stald til poltene
- Anvende delvis fast gulv i stalde med polte

Nærmeste Natura 2000-område er område nr. 52, Horsens Fjord, havet øst for og Endelave, som ligger ca. 5,3 km sydøst for ejendommens anlæg på Bleldvej 85. Projektet vurderes med begrundelse i den store afstand, ikke at ville medføre negative påvirkninger på de arter og naturtyper som det nærmeste Natura 2000-område er udpeget for.

Nærmeste beskyttede § 3 naturområde er et vandhul, som er beliggende ca. 60 meter øst for anlægget. Det er vurderet at merdepositionen ikke vil ændre vandhullets tilstand væsentligt, da der allerede på nuværende tidspunkt er en høj totaldeposition.

Bedst Tilgængelige Teknologi (BAT)

Kommunen skal på baggrund af ansøgningen foretage en vurdering af, om ansøger har valgt teknikker og teknologier, der lever op til Bedst Tilgængelige Teknologi (BAT), og herefter stille nødvendige og relevante vilkår til indretning, drift og egenkontrol for de af ansøger valgte teknikker og teknologier.

Det følger af Natur og Miljøklagenævnets praksis, at kommunen i sin vurdering skal anvende Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)", Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, 2010 ved vurderingen af, om det ansøgte lever op til kravet om anvendelse af BAT. Vejledningen anviser en metode til fastsættelse af en ammoniakemissionsgrænseværdi for husdyrbrugets samlede anlæg.

Horsens Kommune har som ansøgers konsulent fastsat et samlet BAT ammoniak emissionsniveau for hele anlægget på 3960 kg N årligt.

For at opfylde BAT på ejendommen er der anvendt de virkemidler som fremgår i afsnittet ovenfor vedr. ammoniakbelastning.

Virkemidlerne har en samlet ammoniakreducerende effekt på ca. 572 kg N årligt i forhold til ammoniaktabet fra et referencestaldsystem.

Den faktiske ammoniakemission fra anlægget er jf. ansøgningen 3973 kg N årligt, hvilket er lidt højere end det beregnede BAT-niveau, men da overskridelsen kun udgør 0,33 % af den samlede ammoniakemission, vurderes det at være af underordnet betydning, og ikke proportionelt at kræve yderligere tiltag for at begrænse ammoniakemissionen. Horsens Kommune vurderer derfor, at det ansøgte projekt overholder husdyrbrugslovens krav om at begrænse ammoniakemissionen fra staldanlæggende ved anvendelse af BAT.

Foderets indhold af fosfor (P) er 4,8 og 5,2 g P pr. FE, svarende til normtal 2015/2016. Dette resulterer jf. ansøgningsskema 45070 i husdyrgodkendelse.dk i et samlet indhold af fosfor i gyllen på 9.078 kg P årligt (svarende til 25,3 kg P/DE ab lager).

BAT kravet i forhold til fosfor kan ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for fosfor og produktionens størrelse og sammensætning beregnes til i alt 9.395 kg P årligt.

Idet fosforindholdet i gyllen i det ansøgte projekt er lavere end det der kan beregnes jf. Miljøstyrelsens grænseværdier for fosfor, vurderes det at BAT emissionskravet i forhold til fosfor er opfyldt.

Foruden overholdelse af BAT-emissionsgrænseværdierne er der i ansøgt drift indført BAT på følgende områder: management, foder, indretning, ressourcer, opbevaring og håndtering af husdyrgødning.

Det er samlet vurderet, at der anvendes BAT på ejendommen på de relevante områder.

Udbringningsarealer

Husdyrholdet på Bleldvej 85 producerer i alt husdyrgødning med et kvælstofindhold svarende til ca. 358 DE, som skal spredes på bedriftens ejede og forpagtede arealer samt aftalearealer.

Der skal udsprede ca. 141 DE (13.495 kg N og 3.543 kg P) på ejede og forpagtede arealer, mens der skal afsættes 65,7 DE (6.445 kg N og 1.688 kg P) til to modtagere med aftalearealer og 151,81 DE (14.659 kg N og 3.847 kg P) til biogasanlæg.

Udbringningsarealerne afvander til Horsens Fjord og Randers Fjord, hvor der er et generelt faldende dyretryk.

I forhold til beskyttelsen af overfladevand mod udvaskning af kvælstof, ligger nogle af de ejede og forpagtede arealer i et område med et lavt nitratreduktionspotentiale, og i opland til et sårbart vandområde beskyttet af internationale regler (Natura 2000), og dermed er arealerne omfattet af husdyrbrugslovens nitratklasser. For at sikre at der ikke sker en negativ påvirkning af Horsens Ydre Fjord, er det nødvendigt at tilpasse arealdriften. Der er derfor stillet vilkår om 6 % ekstra efterafgrøder på alle arealerne.

Aftalearealerne er beliggende i et opland til Natura 2000 område, men i robust område, hvor alt kvælstof reduceres inden det når recipienten, og dermed er de ikke omfattet af husdyrbrugslovens nitratklasser, og kun reguleres af de generelle regler.

Habitatvurderingen har vist at udbringningen af kvælstof via husdyrgødningen ikke påvirker Natura 2000 oplandene i væsentlig grad.

En del af oplandet til Horsens Fjord er også udpeget som værende opland til et fosforfølsomt Natura 2000 område. Der er på sådanne arealer i husdyrbrugsloven fastlagt fosforklasser, som skal sikre, at der ikke er risiko for udvaskning af fosfor. Ved fastlæggelse af fosforklasserne

indgår bl.a. fosfortal, og om markerne er drænedede lerjorde. På baggrund af konkrete fosfortal er der udpeget fosforklasser på arealerne, således at 16,23 ha er beliggende i fosforklasse 1, 0,68 ha i fosforklasse 2 og 0,10 ha i fosforklasse 3. De resterende 83,55 ha er beliggende udenfor fosforklasser/fosforklasse 0.

Ifølge beregningerne i ansøgningssystemet i husdyrgodkendelse.dk tilføres der 35,2 kg P/ha/år, mens afgrøder frafører 24,2 kg P/ha/år. Der er således en gennemsnitlig overskudstilførsel på 11,0 kg P/ha/år på arealerne. Det tilladte overskud er på 11,2 kg P/ha/år, og kravet til fosforoverskud er derfor opfyldt i forhold til beskyttelsesniveauet i bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen³. Der stilles vilkår til maksimalt fosforoverskud.

Alle aftalearealerne er beliggende i et fosforoverbelastet Natura 2000 område, hvor der er særlig fokus på risikoen for udvaskning af fosfor. Beskyttelsen retter sig især mod drænedede lerjorde med høje fosfortal. Der indgår i ansøgningen udelukkende ikke drænedede marker med sandjord (JB3 og JB4), hvorfor markerne ikke er omfattet af beskyttelsesniveauet, og kun reguleres af de generelle regler.

Idet husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau er overholdt, vil der jf. husdyrbrugsloven ikke være en væsentlig påvirkning af Natura2000 områder, hvorfor det er Horsens Kommunes vurdering at der ikke vil ske en negativ påvirkning af overfladevande som følge af udbringningen af husdyrgødningen.

De ejede og forpagtede arealer er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde (NFI) og indenfor indvindingsoplandene til Åes Vandværk og Højballegårdværket. Det gennemsnitlige dyretryk på arealerne er 1,4 DE/ha, og der anvendes 6 % ekstra efterafgrøder og 3 % reduceret kvælstofnorm. Dette medfører en gennemsnitlig nitratudvaskning til grundvandsmagasinet på 53 mg nitrat/liter. Denne udvaskning er mindre i forhold til nudriften og tilsvarende den udvaskning, der kan beregnes såfremt arealerne blev drevet som et plantebrug (53 mg nitrat/liter). Dermed er der ingen væsentlig udvaskning fra udbringningen af husdyrgødning, og det vurderes derfor at husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau i forhold til grundvand er overholdt. Der stilles vilkår til de anvendte virkemidler.

Ingen af aftalearealerne er beliggende indenfor nitratfølsomt indvindingsområde, og dermed kun reguleres af de generelle regler. Der er derfor ikke behov for særlige krav til aftalearealerne, da de ikke er omfattet af et beskyttelsesniveau, og der derfor ikke skal udarbejdes arealgodkendelser til afsætningen.

Samlet har Horsens Kommune vurderet at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte, med særlige vilkår omkring staldindretning, fodring og sædskifte, således at det sikres at husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau er overholdt.

1.4 Naboorientering, partshøring, samt offentlighedsprocedure

Horsens Kommune har i perioden 12. januar 2016 til 2. februar 2016 foretaget en offentlig forannoncering på kommunens hjemmeside om, at Horsens Kommune har modtaget ansøgningen om godkendelse på Bleldvej 85, 8700 Horsens, og at man ved henvendelse til kommunen, kunne få tilsendt materialet, som danner baggrund for revurderingen, og ligeledes havde mulighed for at få tilsendt et udkast til afgørelse når dette foreligger.

³ Bekendtgørelse nr. 44 af 11. januar 2016 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

Der kom ingen henvendelser i forbindelse med forannonceringen.

Der er i perioden 14. marts 2016 til 2. maj 2016 foretaget en offentlig høring af naboer og øvrige parter, i overensstemmelse med reglerne i §§ 55 og 56 i husdyrbrugsloven.

Som udgangspunkt for afgrænsning af høringen, blev anvendt en beregnet teoretisk konsekvensafstand, som skal anvendes, jf. afgørelse i Natur og Miljøklagenævnet. For anlægget på Blældvej 85, 8700 Horsens er afstanden på ca. 832 meter (målt fra nærmeste stald).

Følgende naboer og parter har modtaget et høringsbrev:

Navn	Adresse	Postadresse
Dueholm Biogas	Hovedgårdvej 7	8660 Skanderborg
Niels Hald	Pederslundvej 17	8660 Skanderborg
Søren Næsborg	Krogdalsvej 6A	8660 Skanderborg
Steen Fabricius Karmark	Blældvej 75	8700 Horsens
Arne Demant	Blældvej 34	8700 Horsens
Kim Husted Tornbjerg	Blældvej 38	8700 Horsens
Steen Kristian Givskov Andersen	Grønvej 12	7130 Juelsminde
Carsten G. Andersen	Blældvej 65	8700 Horsens
Tove Conny Sørensen	Blældvej 71	8700 Horsens
Erik Petersen	Blældvej 73	8700 Horsens
Svend Aage Frandsen	Blældvej 91	8700 Horsens
Jørgen Påske Thomsen	Hundshøjvej 1	8700 Horsens
Lone Knakkegaard	Hundshøjvej 4	8700 Horsens
Jørgen Søgaard	Hundshøjvej 2	8700 Horsens
Steen Møller Jensen	Hundshøjvej 3	8700 Horsens
Jette Dahlhof Petersen	Hundshøjvej 6	8700 Horsens
Peter Bremer Hansen	Grønnedalen 1	8700 Horsens
OK-ældreboliginstitutionen Seniorb	Frederiksberg Alle 104, 1.	1820 Frederiksberg C
Laila Marie Larsen	Vestervænget 36	8700 Horsens
Anders Steffensen	Vestervænget 34	8700 Horsens
Ulrik Jessen	Vestervænget 43	8700 Horsens
Julie Modvig Dyrekilde Hansen	Vestervænget 41	8700 Horsens
Niels Lykkegaard Olsen	Vestervænget 39	8700 Horsens
Thomas Bang Petersen	Blældvej 72	8700 Horsens

Der kom ingen henvendelser i forbindelse med nabo- og partshøringen.

Høring af nabokommune

Idet der er udbringningsarealer beliggende i Skanderborg Kommune, er der sendt høring til kommunen. Høringssvaret kan ses som bilag 7.12. Skanderborg Kommune har ikke haft særlige bemærkninger til arealerne, da de ikke er beliggende sårbart.

1.5 Vilkår for godkendelsen

Kommunen har vurderet, at der kan meddeles godkendelse til den ansøgte produktion i henhold til gældende regler i husdyrbrugsloven. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen (se skema og versionsnummer under afsnittet vedr. ejer og driftsforhold) samt de dertilhørende beregninger. Godkendelsen er betinget af overholdelse af følgende vilkår:

Nr. Vilkår

1. Godkendelsen omfatter hele husdyrbruget på ejendommen Blældvej 85, 8700 Horsens,

matr.nr. 10, Bleld By, Nebel, drevet under CVR nr. 34758484. Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i denne godkendelse.

- Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal forudgående meddeles til kommunen.
- Godkendelsen omfatter et maksimalt dyrehold på 800 årssøer, 32.000 smågrise og 600 polte, svarende til 358,57 DE⁴, der fordeles således:

Stald	Dyr	Gulv	Vægt, kg	Antal	DE
Farestald	Årssøer	Kassestier, delvis spaltegulv	-	800	54,41
Løbe- og drægtighedsstald	Årssøer	Løsgående, delvis spaltegulv	-	800	126,95
Smågrisestalde	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	7,1-33	32.000	160,91
Poltestalde	Polte	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	31-110	600	16,30
I alt					358,57

Dyrene skal gå i de staldsystemer som fremgår tabellen ovenfor. Derudover må antallet af udnyttede stipladser ikke overskride 632 stipladser i løbe- og drægtighedsstalden, 168 stipladser i farestalden, 900 stipladser for smågrisene og 160 stipladser for poltene.

- Dyreholdet ønskes udvidet i to faser.
 - Fase 1 omfatter følgende tilladte dyrehold: 760 årssøer, 26.600 smågrise (7,1-33 kg) og 500 polte (31-110 kg), svarende til 319,63 dyreenheder (DE). Fase 1 skal være udnyttet inden 2 år fra godkendelsen er meddelt.
 - Fase 2 omfatter følgende tilladte dyrehold: 800 årssøer, 32.000 smågrise (7,1-33 kg) og 600 stk. polte (31-110 kg), svarende til 358,57 DE pr. år. Fase 2 påbegyndes i 2018, og skal være udnyttet inden 5 år fra godkendelsen er meddelt.

Anlæg

- Der kan opsættes seks klimacontainer med en samlet størrelse på ca. 145 m². Containerne skal placeres som vist på bilag 7.1.
- Anlægget skal forud for udvidelsen af dyreholdet gennemgås af en energikonsulent, således at der optimeres ud fra et energimæssigt synspunkt. Resultatet af gennemgangen skal kunne fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

Dag	Kl.	Reference	dB(A)
Mandag - Fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55

⁴ Antal DE er beregnet efter reglerne i bekendtgørelse nr. 1318 af 26. november 2015, bilag 1.

Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 time	45
Alle dage	22-07	0,5 time	40
Spidsværldi	22-07	-	55

8. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i vilkår 7 er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen.
9. Overfladevand fra omliggende arealer samt dræn- og tagvand fra bygningerne må ikke give anledning til forurening og gener i vandløb, søer m.v. Vandet må ikke indeholde foder- eller gødningsrester eller andre stoffer end hvad der er normalt forekommende i overflade- og drænvand.
10. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund der er uigennemtrængelig for de stoffer der tankes. Arealet skal være indrettet med fald mod afløb, hvorfra der sker kontrolleret afledning via sandfang og benzin- og olieudskiller til spildevandskloak. Alternativt skal spild fra påfyldning eller aftapning kunne opsamles i tætte sumpe eller opsamlingsbassiner, der holdes overdækkede, således at de er beskyttet mod der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Påfyldningsstudse til påfyldning af over- eller underjordiske tanke samt aftapningsanordninger/-pistoler til påfyldning af køretøjer og materiel skal være placeret inden for konturen af det befæstede areal.
11. Olieprodukter og kemikalier skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår fare for forurening af jord eller grundvand, f.eks. indendørs på et betongulv uden gulv afløb og med en tæt kant som sikrer tilbageholdelse af spild, og som mindst kan rumme indholdet af den største beholder.
12. På husdyrbruget skal der til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. For at undgå at der opstår fluegener for de omkringboende, skal der på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Århus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom.

Hele ejendommen og dens omgivelser skal holdes i en renlig og ryddelig stand og opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).
13. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, skal virksomheden for egen regning lade foretage en undersøgelse af forskellige lugtkilder. Efterfølgende skal virksomheden udarbejde og gennemføre en plan med de nødvendige af-

hjælpende foranstaltninger, således at lugten udenfor staldene formindskes i tilstrækkelig grad.

14. Der skal inden den 1. juni 2017 udarbejdes en beredskabsplan, som sendes i kopi til tilsynsmyndigheden (Natur- og miljøafdelingen, Horsens Kommune). Beredskabsplanen skal indeholde oplysninger om procedurer som, beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe, begrænse uheld, og indeholde oplysninger om hvilke personer der skal alarmeres, og hvordan. Den skal indeholde relevante kortbilag over bedriften med angivelse af opbevaring af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænforhold og en opgørelse over materiel der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være udarbejdet på et sprog de ansatte forstår.
15. Ved virksomhedens ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
 - Stalde, gyllebeholder, fortank, rørsystemer, gyllekanaler/ kummer m.v. skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, og bortskaffes efter gældende regler.
 - Alle olietanke skal tømmes
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne
16. Hvis der sker uheld som medfører et væsentligt udslip af miljøfarlige stoffer, skal der ringes 112. Når der er foretaget de nødvendige afværgeforanstaltninger kontaktes Horsens Kommunes Naturafdeling telefonisk og orienteres om forureningen.

Egenkontrol

17. Ejeren af bedriften skal ved tilsyn kunne redegøre for og dokumentere, at vilkårene i denne godkendelse er overholdt. Kommunen skal straks underrettes såfremt et vilkår i denne godkendelse ikke kan overholdes. Samtidig skal landbruget straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkåret igen overholdes.
18. Husdyrbruget skal føre egenkontrol med produktionsanlægget svarende til det der er beskrevet i redegørelsen. Der skal som minimum kunne fremlægges dokumentation for følgende:
 - Årlig opgørelse af energiforbrug
 - Årlig opgørelse af vandforbrug
 - Årlig opgørelse af antal producerede smågrise pr. årssø
19. Husdyrbruget skal føre egenkontrol med produktions størrelse. Til dokumentation for produktionsomfang og om fodringen sker indenfor godkendelsens rammer, skal der på tilsynsmyndighedens forlangende og ved miljøtilsyn forevises opgørelser for solgte dyr/slagteriafregninger og en årlig beregning af produktionen jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 1. Dokumentationen skal opbevares i mindst 3 år.
20. Husdyrbruget skal føre kontrol med at de udbragte mængder af husdyrgødning og driften af arealerne er indenfor godkendelsens rammer. Til dokumentation for dette skal markplaner/gødningsregnskab og dokumentation vedr. fosformængden forevises på tilsynsmyndighedens forlangende. Dokumentationen skal opbevares i mindst 3 år.

Arealer

21. Der må på bedriftens 100,57 ha udbringningsarealer (ejede og forpagtede) i alt udbringes

svinegylle svarende til 141 DE (13.495 kg N og 3.543 kg P) pr. planår (1/8-31/7) (1,4 DE/ha).

22. På bedriftens udbringningsarealer skal der årligt i gennemsnit etableres 6 % ekstra efterafgrøder (svarende til ca. 6 ha) ud over det til enhver tid gældende generelle krav om efterafgrøder, uanset om det generelle krav opfyldes vha. af andre virkemidler i henhold til NaturErhvervstyrelsens regler eller overføres til andre år. De samme generelle regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, skal også følge for disse ekstra efterafgrøder. Efterafgrøderne eller andre generelle miljøkrav må dog ikke overføres til andre bedrifter.

Alternativt kan det ekstra efterafgrødekrav opfyldes med de alternativer der fremgår af NaturErhvervstyrelsens "Vejledning om gødskning- og harmoniregler". Alternativet skal dog også etableres på de marker der er nævnt ovenfor, således at det sikres at udvaskningen holdes på et niveau, der beregningsmæssigt er svarende til planteavl jf. reglerne i husdyrbrugsloven.

23. Udbringningsarealernes samlede kvælstofkvote skal reduceres med minimum 3 % i forhold til Plantedirektoratets normtal.
24. Der må afsættes svinegylle svarende til 17 DE (1.667 kg N og 437 kg P) til Niels Hald, Pederslundvej 17, 8660 Skanderborg, CVR nr. 33000022. Arealerne der drives af Niels Hald ses af bilag 7.6.
25. Der må afsættes svinegylle svarende til 48,7 DE (4.778 kg N og 1.251 kg P) til Søren Næsborg, Krogdalsvej 6A, 8660 Skanderborg, CVR nr. 17128841. Arealerne der drives af Søren Næsborg ses af bilag 7.5.
26. Den husdyrgødning, der ikke udbringes på de ejede og forpagtede arealer eller til aftalearealer i denne godkendelse, kan enten afsættes til biogasanlæg og ikke modtages retur, eller til arealer, der forudgående er vurderet efter beskyttelsesniveauet i husdyrbrugsloven.
27. Der må ikke tilføres anden organisk gødning til ejendommens arealer som f.eks. slam før dette er anmeldt til Horsens Kommune. Kommunen vil derpå vurdere, om ændringen kan gennemføres inden for rammerne af denne godkendelse. Ændringen må ikke sættes i værk før kommunen har accepteret ændringen.

1.6 Udnyttelse af godkendelsen og behovet for supplerende tilladelser m.v.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugsloven.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes før der er givet byggetilladelse fra kommunen.

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning. Dette gælder f.eks. ændringer i forhold til det ansøgte dyrehold og staldanlæg.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpende i forhold til denne godkendelse. Enhver ændring skal desuden anmeldes/ansøges om i kommunen.

Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt. Godkendelsen fritager ik-

ke fra krav i anden lovgivning, f.eks. museumsloven, naturbeskyttelsesloven, vandforsyningsloven og byggelovgivningen.

I øvrigt henvises til, at virksomheden er omfattet af en række andre miljøregler, bl.a.

Affaldsbekendtgørelsen⁵. Kommunens regulativ for farligt affald, herunder krav om, at farligt affald til enhver tid transporteres/bortskaffes og håndteres i overensstemmelse med retningslinjerne beskrevet i det gældende regulativ. Kommunens regulativ for erhvervsaffald, herunder regler for håndtering og sortering samt pligten til at benytte en affaldstransportør, der er registreret ved kommunen.

Miljøbeskyttelseslovens⁶ bestemmelser, herunder f.eks. pligten til at afværge og forebygge følger af uheld eller driftsforstyrrelser, der medfører væsentlig forurening samt pligten til at informere kommunen herom.

Landbruget er ligeledes omfattet af § 39 i husdyrbrugsloven. Efter denne paragraf kan tilsynsmyndigheden påbyde, at forureningen skal nedbringes, herunder påbud om, at der skal gennemføres afhjælpende foranstaltninger, hvis virksomhedens drift medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening.

1.7 Tidsplan for projektet og godkendelsens gyldighed

Ansøgers tekst

Godkendelsen forventes at kunne ibrugtages når de fornødne tilladelser er meddelt.

Der er ansøgt om fristforlængelse på fem år til udvidelse af produktionen, da udvidelsen ønskes fortaget i to step. Første step påbegyndes efter godkendelsen er meddelt og omfatter en udvidelse til 760 søer og 35 grise/årsso, mens andet step er en udvidelse til 800 søer og 40 grise/årsso, der forventes påbegyndt i 2018 og afsluttet senest 3 år efter. Baggrunden for at udvide i to step er at kunne optimere bedriften over en længere periode, således at der kan opnås flere smågrise pr. årsso uden at dødeligheden blandt smågrisene stiger. Derudover ønskes besætningen udvidet med eget avl, således at der ikke skal indkøbes flere årssøer.

Kommunens tekst

I henhold til husdyrgodkendelseslovens § 33 skal der i godkendelsen fastsættes en frist for hvornår godkendelsen skal være udnyttet. Denne frist bør normalt ikke være på mere end 2 år fra meddelelses dato.

Loven giver dog mulighed for en længere tidsfrist, hvis godkendelsen omfatter planlagte udvidelser eller ændringer. I så fald bør fristen til at udnytte denne del af godkendelsen ikke overstige 5 år fra godkendelsens meddelelse.

Der er ansøgt om en forlængelse af udnyttelsesfristen på 5 år, og for at kunne vurdere om der kan gives en længere tidsfrist, skal ansøgningens oplysninger om de planlagte udvidelser være tilstrækkelige til, at forholdene kan vurderes, og der kan fastsættes de nødvendige vilkår.

Ansøgningen er opdelt i to step, hvoraf første step påbegyndes efter godkendelsen er meddelt og omfatter opførelse af to nye klimacontainere samt en udvidelse til 760 søer og 35 gri-

⁵ Bekendtgørelse nr. 1309 af 18. december 2012 om affald.

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 1317 af 19. november 2015 om miljøbeskyttelse.

se/årssø, mens andet step er en udvidelse til 800 søer og 40 grise/årssø, samt 600 polte der forventes påbegyndt i 2018 og opnået senest 3 år efter.

Ansøger har oplyst at baggrunden for at udvide i to step er at kunne optimere bedriften over en længere periode, således der kan produceres flere smågrise pr. årssø. Derudover ønskes besætningen udvidet med eget avl, således at der ikke skal indkøbes flere årssøer.

På baggrund af ovenstående er det kommunens vurdering, at der kan tillades en fristforlængelse, således at der gives i alt 5 år til at hele udvidelsen skal være gennemført.

Hvis godkendelsen efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

1.8 Revurdering

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens⁷ § 17, jf. husdyrbrugslovens⁸ § 41, stk. 2, skal godkendelser omfattet af § 12 i husdyrbrugsloven regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering og om nødvendigt ajourføres i lyset af den teknologiske udvikling.

Tilsynsmyndigheden skal foretage den første af disse regelmæssige revurderinger, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor virksomheden første gang blev godkendt, jf. husdyrbrugslovens § 41, stk. 3.

En godkendelse meddelt til et IED landbrug skal revurderes senest 4 år efter at EU- Kommissionen har offentliggjort en BAT-konklusion for landbrug. Ajourførte vilkår i den revurderede godkendelse skal være opfyldt senest 4 år fra konklusionen er meddelt.

Et af formålene med den regelmæssige revurdering er som nævnt, at det løbende sikres, at virksomhedens indretning og drift fortsat er baseret på en anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Overholdelsen af kravet om anvendelse af BAT skal sikre, at forurening fra husdyrbruget til stadighed begrænses mest muligt.

Den kommende revurdering forventes gennemført senest den 11. maj 2024

2 Anlægget

2.1 Dyrehold og management samt beregning af BAT

I dette afsnit oplyses der om dyr og staldsystemer, der indgår i ansøgningen, samt om management og brug af bedste tilgængelige staldteknologi på husdyrbruget.

Ansøgers tekst

Der henvises foruden nedenstående til bilag 7.1.

⁷ Bekendtgørelse nr. 44 af 11. januar 2016 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug

⁸ Lovbekendtgørelse nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Øversigt over dyretyper og staldsystemer der indgår i ansøgningen

Tabellen viser hvilke kombinationer af dyretyper og staldsystemer (dyrekategorier), der indgår i ansøgningen. Koden for dyretype og staldsystem (staldsystemkode) erstatter efterfølgende den fulde betegnelse.

Staldsystem kode	Navn på dyretype og staldsystem	Nudrift/ ansøgt	Antal dyr	Antal DE
SvSo07	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	Nudrift	680	107,91
		Ansøgt	800	126,95
SvSo09	Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	Nudrift	680	46,25
		Ansøgt	800	54,41
SvSm01	Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	Nudrift	17000	78,77
		Ansøgt	64000	160,91
SvSI02	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	Nudrift	500	13,58
		Ansøgt	600	16,30

Produktionsoversigt med angivelse af kode for dyrekategori

Tabellen viser hvilke dyrekategorier, der indgår i ansøgningen i henholdsvis nudrift og ansøgt drift. Staldsystemkoder er forklaret i den ovenstående tabel. Tal i kursiv er standardtal (normtal), som anvendes i beregningerne, når ansøger ikke har oplyst andet. Når et tal ikke vises i kursiv, betyder det, at ansøger har indtastet sine egne oplysninger.

Staldnavn	Godk. pligtig renovering	Staldsystem kode	Nudrift/ ansøgt	Antal dyr	Antal Stipladser	Evt. vægt (kg)/alder (mdr.)		Evt. mælkeydelse (EKM) /ændret fravænningsvægt i alt per årsso*	Antal DE
						Ind	Ud		
Hele anlægget	Nej	SvSo07	Nudrift	680	520			0,00	107,91
			Ansøgt	800	632			0,00	126,95
		SvSo09	Nudrift	680	160			0,00	46,25
			Ansøgt	800	168			0,00	54,41
		SvSm01	Nudrift	17000	2700	7,10	31,00		78,77
			Ansøgt	32000	4500	9,00	33,00		148,89
		SvSI02	Nudrift	500	125	31,00	110,00		13,58
			Ansøgt	600	160	31,00	110,00		16,30
Eksisterende klimacontainer	Nej	SvSm01	Nudrift	0	0	7,10	31,00		0,00
			Ansøgt	25600	720	7,10	9,00		9,62
Ny klimacontainer	Nej	SvSm01	Nudrift	0	0	7,10	31,00		0,00
			Ansøgt	6400	180	7,10	9,00		2,40
Sum			Nudrift						246,50
			Ansøgt						358,57
Ændring alle produktioner:									112,06

Normer for beregning af produktionseffektivitet og fodring samt oplysninger om fravænnning i soproduktioner

Tal i kursiv er standardtal (normtal), som anvendes i beregningerne når ansøger ikke har oplyst andet. Når et tal ikke vises i kursiv, betyder det, at ansøger har indtastet sine egne oplysninger.

Staldnavn	Staldsystem kode	Nudrift / ansøgt	Foder total ¹	Protein ²	Fosfor ³	Proteinprocent i mælk / kg æg per høne (fjerkræ)	Antal fravænnede grise per årsso / kg tilvækst per enhed (fjerkræ)	Fravænningsvægt
Hele anlægget	SvSo07	Nudrift	1060,50	133,10	4,80		30,00	7,10
		Ansøgt	1060,50	133,10	4,80		30,00	7,10
	SvSo09	Nudrift	454,50	133,10	4,80		30,00	7,10
		Ansøgt	454,50	133,10	4,80		30,00	7,10
	SvSm01	Nudrift	1,93	162,60	5,20			
		Ansøgt	1,93	162,60	5,20			
SvSI02	Nudrift	2,86	145,70	4,80				
	Ansøgt	2,86	145,70	4,80				
Eksisterende klimacontainer	SvSm01	Nudrift	1,93	162,60	5,20			
		Ansøgt	1,93	162,60	5,20			
Ny klimacontainer	SvSm01	Nudrift	1,93	162,60	5,20			
		Ansøgt	1,93	162,60	5,20			

Management

Management på ejendommen handler om at tilrettelægge arbejdet, så produktionen kører optimalt, samtidig med at forurening begrænses og anvendelsen af hjælpestoffer minimeres.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. management.

I henhold til EU's BREF notat af juli 2013 er godt landmandskab en vigtig del af BAT. I henhold til dokumentet er det BAT at:

- Identificerer og implementere uddannelses- og træningsprogrammer for bedriftspersonale.
- Føre journal over vand- og energiforbrug, mængde af husdyrfoder, opstået spild og spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne.
- Have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser.
- Iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene.
- Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild.
- Planlægge gødning af markerne korrekt.

På ejendommen anvendes følgende ledelses- og kontrolrutiner med henblik på styring af husdyrbrugets miljøforhold:

- Alle ansatte introduceres grundigt til nye arbejdsopgaver
- De ansatte deltager i lovpligtige efteruddannelseskurser.
- Alle ansatte indgår i teams, hvor sammensætningen af erfarne og nyansatte skal sikre oplæringen.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.
- Der er opsat vandur.
- Månedlig opgørelse fra energiselskabet.
- Der udarbejdes effektivitetsrapporter over forbruget af foder
- Foderplaner revideres 1-2 gange om året med foderkonsulent for at sikre optimal foderudnyttelse.
- Der vil blive ophængt beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, udslip af gylle eller brand.
- Staldene gennemgås dagligt med henblik på at opdage lækager.
- Der foretages løbende service på ventilationsanlæg/foderanlæg, elkabler og pumper af aut. installatør.
- Alle elinstallationer efterses hvert 5. år.
- Der foretages rengøring af stalde og ventilationsanlæg efter fastlagt plan.
- Anlæg og tekniske installationer rengøres, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer korrekt brug og effekt.
- Gyllebeholderne følger reglerne for kontrol minimum hvert 10. år. "
- Slang og sprøjteudstyr kontrolleres for utætheder forud for brug.
- Der føres logbog over flydelaget på gyllebeholderen
- Der føres sprøjtejournal.

- Alle aktiviteter planlægges grundigt. Anlægget er indrettet på en logistisk optimal måde for transporter såvel som den interne fordeling.
- Affald fjernes løbende fra ejendommen.
- Aftale med firma om rottebekæmpelse på ejendommen.
- Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning i form af mark og gødningsplan. Planen anvendes til at dokumentere husdyrbrugets størrelse og forbrug af gødning. Dette er lovkrav i Danmark.
- Der udtages jordprøver ca. hver 5. år som analyseres for bl.a. fosfor- og kalkindhold for at følge jordens fosforindhold.

Rengøring og desinficering

Staldene iblødsættes, højtrykrenses og udtørres når der er plads til det mellem to hold grise.

Overbrusning i svinestalde

Staldene overholder krav om lovpligtigt overbrusningsanlæg hos slagtesvinene, jf. § 4 i bekendtgørelse af lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin⁹.

I alle staldene er opsat lovpligtigt overbrusningsanlæg, som anvendes til køling af grisene. anlægget kører efter behov, og hvordan grisene sviner i stalden.

Bedst tilgængelige staldteknologi

De eksisterende stalde er indrettet med delvis spaltegulv som også er staldsystemer med lavest muligt ammoniakemission.

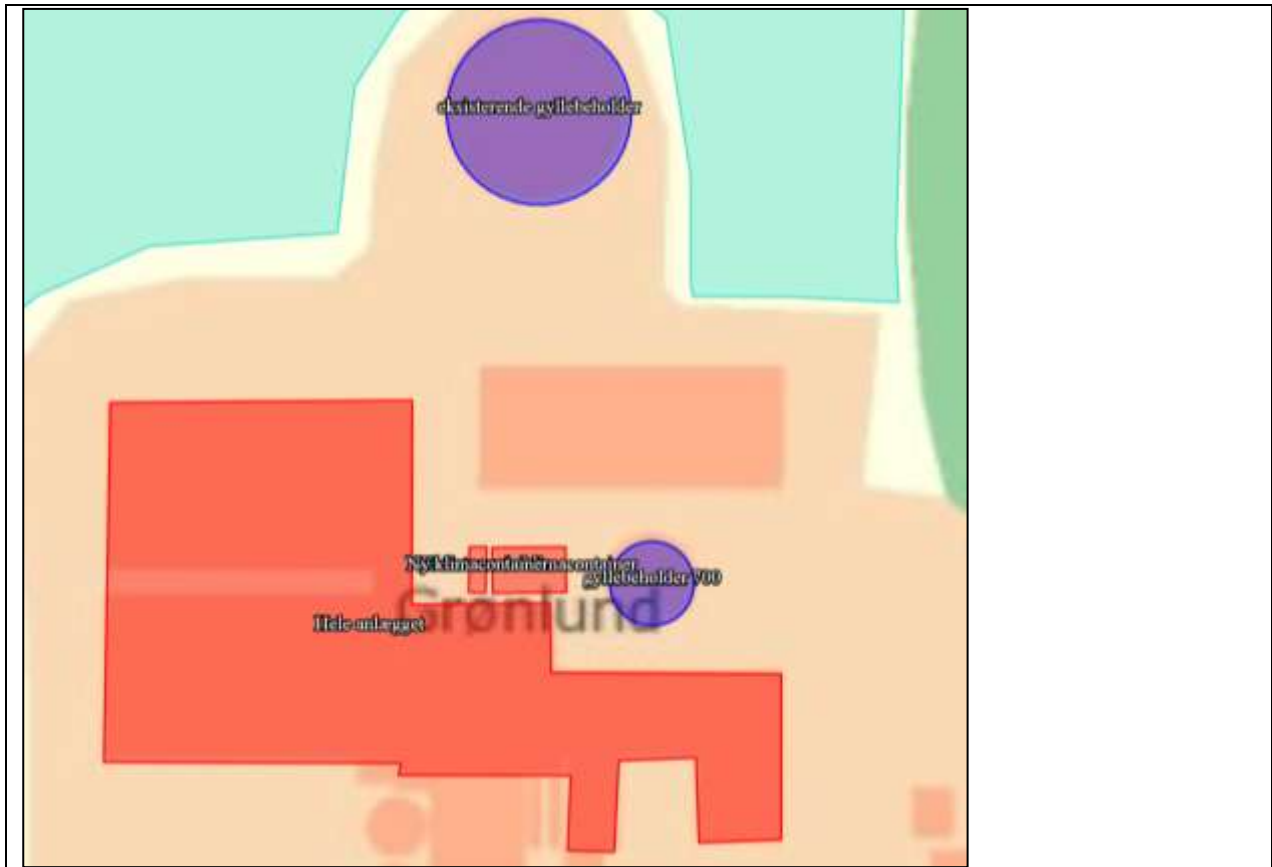
Bedst tilgængelige foderteknologi

Der anvendes ikke fodertilpasninger i produktionen, da BAT kravet i forhold til ammoniak og fosfor er opfyldt ved hjælp af andre virkemidler.

Indholdet af fosfor i foderet ligger på 5,2 g P pr. kg for smågrisene og 4,8 g P pr. kg for søerne, svarende til normtal 2015/2016.

Staldafsnit

⁹ Bekendtgørelse nr. 256 af 8. marts 2013 af lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin.

Kommunens vurdering

Kommunen skal på baggrund af ansøgningen foretage en vurdering af om ansøger har valgt teknikker og teknologier, der lever op til den fastlagte emissionsgrænseværdi for anlægget som helhed, og herefter stille de nødvendige og relevante vilkår til indretning, drift og egenkontrol for de af ansøger valgte teknikker og teknologier.

Det følger af Natur- og Miljøklagenævnets praksis, at kommunen i sin vurdering skal anvende Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)", Miljøministeriet, Miljøstyrelsen 2010 ved vurderingen af, om det ansøgte lever op til kravet om anvendelse af BAT. Vejledningen anviser en metode til fastsættelse af en ammoniakemissionsgrænseværdi for husdyrbrugets samlede anlæg.

Ved fastsættelse af en emissionsgrænseværdi for det samlede anlæg skal der, ifølge vejledningen, udregnes emissionsgrænseværdier for de enkelte dele af (stald)anlægget. Summen af disse emissionsgrænser udgør emissionsgrænseværdien for det samlede anlæg, som skal overholdes af husdyrbruget.

Da emissionsgrænseværdien er beregnet på baggrund af størrelsen af husdyrproduktionen, samt anvendelsen af stalddtype, stilles der vilkår til dette.

Ammoniak

Horsens Kommune har som ansøgers konsulent beregnet og fastsat et samlet BAT emissionsniveau for hele anlægget på hhv. 3.604 kg N/år (fase 1) og 3.960 kg N/år (fase 2) fra stald og lager (se bilag 7.3 for beregning af BAT ved fase 2).

Den faktiske ammoniakemission fra anlægget er jf. ansøgningen beregnet til hhv. 3.566 kg N/år (fase 1) og 3.973 kg N/år (fase 2) fra stald og lager, hvilket er hhv. 39 kg N og 13 kg N mere end det beregnede BAT niveau.

For at opfylde det beregnede emissionsniveau, er der anvendt følgende virkemidler:

- Anvende delvis spaltegulv i næsten alle stalde
- Anvende delvis fast gulv i stalde med polte

Der er stillet vilkår til de anvendte virkemidler.

Den faktiske emission er lidt højere end den beregnede, men da tallet er meget lavt og udgør max 1 % af den samlede ammoniakemission, vurderes det at være af underordnet betydning, og ikke proportionelt at kræve yderligere tiltag for at begrænse ammoniakemissionen. Horsens kommune vurderer derfor, at det ansøgte projekt overholder husdyrbrugslovens krav om at begrænse ammoniakemissionen fra staldanlæggende ved anvendelse af BAT.

Fosfor

Ud fra Miljøstyrelsens emissionsgrænseværdier for fosfor skal der beregnes et BAT niveau for produktionen. De beregnede BAT emissionsgrænseværdier for fosfor fremgår af nedenstående tabel:

Dyretype	Staldsystem	BAT Kg P pr. DE
Smågrise	Delvis spaltegulv	29,2
Søer	Gyllebaserede systemer uden dybstrøelse	23,9
Slagtesvin	Delvis fast gulv	22,3

Ud fra tabellen kan der beregnes følgende BAT-niveau:

Smågrise: $160,91 \text{ DE} * 29,2 = 4.698,57 \text{ kg P}$

Årssøer: $181,36 \text{ DE} * 23,9 = 4.334,50 \text{ kg P}$

Årssøer: $16,3 \text{ DE} * 22,3 = 363,49 \text{ kg P}$

I alt = 9397 kg P

I ansøgningen er gyllens fosfor indhold beregnet til **9.078 kg P årligt**.

Idet fosforindholdet i gyllen i det ansøgte projekt er lavere end det der kan beregnes jf. Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for fosfor, vurderes det at BAT emissionskravet i forhold til fosfor er opfyldt.

Samlet vurdering

Det er Horsens Kommunes vurdering på baggrund af ansøgers beskrivelse samt ovenstående, at ansøger anvender bedst tilgængelige teknik indenfor staldindretning, management og foder, idet det beregnede emissionskrav, jf. Miljøstyrelsens opgørelsesmetode er overholdt.

2.2 Lokalisering og faste afstandskrav

I dette afsnit gøres der rede for husdyrbrugets lokalisering. Det vil sige hvordan husdyrbruget er placeret i forhold til steder, hvor der efter lovgivningen gælder et fast afstandskrav samt placeringen i landskabet.

Ansøgers tekst

Området, husdyrbruget ligger i, er domineret af landbrugsdrift, spredt bebyggelse og spredt beplantning.

Der er ca. 370 m til nærmeste nabobeboelse. Nærmeste samlede bebyggelse er ca. 830 m fra nærmeste bygning og nærmeste byzone er Hovedgård ca. 2,7 km fra anlægget.

Nedenfor er der målt til nærmeste lokaliteter i forhold til gældende afstandskrav i §§ 6 og 8 i husdyrbrugsloven.

Afstande fra nærmeste staldanlæg	Aktuel afstand	Lovkrav (minimum)
Eksisterende/fremtidig byzone – sommerhus område	2,7 km	50 m
Område i lokalplan der er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende	800 m	50 m
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	> 25 m	25 m
Almene vandforsyningsanlæg	> 50 m	50 m
Vandløb/dræn/søer	60 m	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	30 m	15 m
Levnedsvirksomhed	> 25 m	25 m
Beboelse på samme ejendom	44 m	15 m
Skel	40 m	30 m
Nabobeboelse	320 m	50 m

Som det ses af ovenstående skema er alle afstandskrav i §§ 6 og 8 i husdyrbrugsloven overholdt.

Kommunens vurdering

Se tabel i ovenstående afsnit, for oplysninger om afstande til nærmeste omgivelser (i relation til de faste afstandskrav der er i husdyrbrugslovens § 6 og § 8). Det ses af tabellen at gældende afstandskrav er overholdt for eksisterende og nye anlæg.

Der er i 2011 indført nye afstandskrav i forhold til gyllebeholdere. Der skal fremadrettet være mere end 100 meter til nærmeste sø eller vandløb. Kan dette ikke overholdes, skal der etableres alarm på beholderen. Er arealet derudover skrånende mere end 6 grader, skal der også etableres en gyllebarriere.

Gyllebeholderen fra 1984 på 700 m³ er beliggende mindre end 100 meter fra den nærmeste sø, hvorfor der er krav om etablering af gyllealarm på denne beholder, jf. reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen § 19 stk. 1. Da terrænet skråner mindre end 6 grader mod søen er beholderen ikke beliggende i et risikoområde, jf. reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen § 3, stk. 1, nr. 21, og der er derfor ikke krav om etablering af beholderbarriere. Forholdet er omfattet af de generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen og der skal derfor ikke stilles særlige vilkår til dette, men der vil blive fulgt op på det ved de almindelige miljøtilsyn.

Gyllebeholderen fra 2001 på ca. 4000 m³ er beliggende mere end 100 meter fra nærmeste sø, og terrænet skråner mindre end 6 grader mod søen. Gyllebeholderen ligger dermed ikke i risikoområde, jf. reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen § 3, stk. 1, nr. 21, og der er derfor ik-

ke krav om alarm, beholderbarriere eller terrænændring.

Det vurderes at alle gældende afstandskrav er overholdt ved den fremtidige indretning af ejendommen.

2.2.1 Landskabet og planforhold

I dette afsnit gøres der rede for placeringen af husdyrbrugets bygninger i landskabet, og hvordan de påvirker landskabet.

Ansøgers tekst

Staldbygningerne ligger i landzone udenfor fredninger og beskyttelseslinjer. Se tabel nedenfor.

Tabellen herunder angiver, hvorvidt det ansøgte ligger indenfor de forskellige områder og/eller beskyttelseslinjer.

	Ja	Nej
Områder med landskabelig værdi		X
Specifik geologisk bevaringsværdi	X	
Rekreative interesseområder		X
Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer		X
Fredede områder		X
Lavbundsarealer inkl. okker klassificering		X
Kirkeomgivelser		X
Kystnærhedszonen		X
Sø- og åbeskyttelseslinje		X
Kirkebyggelinje		X
Fortidsminde		X
Beskyttede sten- og jorddiger		X
Skovbyggelinje		X

Der opføres ikke nye stalde, men der opstilles to nye containere til smågrise i tilknytning til eksisterende stalde (se bilag 7.1), og derudover ønskes fire tidligere opstillet containere lovliggjort. De fire containere flyttes fra den nuværende placering ved siden af foderladen, til nord for farestalden ved siden af den lille gyllebeholder. Containerne flyttes da de ikke kan overholde de brandtekniske krav med den nuværende placering.

Anlægget kommer ikke til at fremstå mere synligt ved opstilling af de seks containere, da containerne kun udgør et samlet areal på ca. 145 m², og der ændres ikke på den eksisterende beplantning i forbindelse med udvidelsen.

Kommunens vurdering

Ejendommen fremstår som en samlet enhed, der er delvist afskærmet af beplantning.

Containerne er placeret mellem eksisterende bygninger og ses derfor ikke som afvigende i forhold til det øvrige byggeri.

Idet der ikke ændres på anlæggets ydre fremtoning, vurderes det, at der ikke er en ændret påvirkning af landskabet, hvorfor der ikke er stillet skærpende krav til dette.

Der er dog stillet vilkår til størrelsen og placeringen af containerne for at sikre, at forudsætning-

gen for vurderingen fastholdes.

2.3 Energi og vandforbrug

2.3.1 Energiforbrug

Der gøres i dette afsnit rede for husdyrbrugets energiforbrug (nuværende og forventet).

Ansøgers tekst

Energiforbrug på anlæg

På ejendommen anvendes energi i forbindelse med: ventilation, opvarmning, lys, foderanlæg, korntørring, gyllepumper m.v.

Energikilde	Energiforbrug, nudrift	Forventet energiforbrug, ansøgt drift
Årligt energiforbrug	250.000 Kwh	300.000 Kwh
Årligt forbrug af olie	2000 liter	2000 liter

Energi forbruges primært til belysning og varme i stalde, til ventilation og gyllepumper og ved foderfremstilling. Derudover kommer energi til traktorkørsel i marken.

Energiteknologi på anlæg

Energiforbruget afhænger af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom, herunder hvilke teknologiske løsninger, der anvendes til begrænsning af forurening.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. energiforbrug.

Ifølge EU's referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion er det BAT at anvende følgende:

- Optimering af udformningen af ventilationssystemet i mekanisk ventilerede stalde for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation om vinteren. Undgåelse af modstand i ventilationssystemer gennem hyppigt eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans.
- Anvende lavenergi belysning

Ventilation

- Trinløs regulering af luftmængden via frekvensstyring af ventilationsanlæggets elmotorer.
- Som minimum vil der være en frekvensreguleret (trinløs) motor pr. staldafsnit, der kan ventilere efter behov. Frekvensregulering af ventilatoren giver den mest energieffektive drift.
- Ventilationsanlægget vil blive rengjort jævnlige ca. hver 8. uge/mindst en gang om året. Ved rengøring fjernes snavs m.v. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.
- Ventilationen vil blive styret af et temperaturreguleret styringsystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i stalderne og elforbruget.
- Temperatur- og luftfugtighedsfølere vil blive kontrolleret hver 8. uge.
- Årligt eftersyn af ventilationsanlægget, som sikrer at det kører optimalt.

Der er pt. ikke planer om at udskifte ventilationsanlægget i de eksisterende stalde. Vil der blive

behov for det, vil der blive valgt et strømbesparende system, såfremt det er foreneligt med ventilationsbehovet i staldene.

Korntørring

- Tørresilo er indrettet med fuldt perforeret gulv samt omrører snegl, der bevirker en hurtig og effektiv nedtørring af kornet.
- Korntørring foretages mellem kl. 9.00 og 21.00 i høstsæsonen, hvor der typisk er den laveste luftfugtighed på året. Herved bliver energiforbruget mindst muligt.
- Der undgås korntransport med blæser.

Foderfremstilling, foderblanding og udfodring

- Der anvendes skivemøller, (skivemøllens valser samt kornriver bruger mindre energi end en hammermøller).
- Der er ur-styring på blandeanlægget.
- Blandeanlægget vedligeholdes løbende.
- Dimensioneringen er korrekt i forhold til udfodring
- Anlægget efterses og vedligeholdes jævnlige.

Transport

- Udbringningsarealerne ligger tæt på ejendommen, hvilket nedsætter transporttiden og brændstofforbruget.
- Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås.

Varme

- Der anvendes lavenergivarmerør i varmelamperne til smågrise.
- Der etableres lampestyring af varmelamper i smågrisehuler. Lampestyring gør det muligt at regulere behovet for varme i hvert enkelt hule, ud fra smågrisenes størrelse.
- Smågrisestalden etableres med gulvvarme under overdækningen.
- Temperaturen i stalden har stor indflydelse på energiforbruget til opvarmning. Ved reduktion af starttemperaturen i en traditionel klimastald til smågrise kan energiforbruget reduceres med op til 50 % ved at sænke temperaturen fra 32 til 26° C. Temperaturen i smågrisestalden søges holdt på 26 grader.
- I sostaldene er der fokus på at holde temperaturen på 18 til 21 grader, som er den anbefalede minimums temperatur.
- Der anvendes gulvvarme i farestalden frem for varmeplader, der afgiver en masse spildvarme til spalter og gylle.
- Der er god isolering af transmissionsledninger til varmt vand.
- Fremløbstemperatur reguleres i forhold til udetemperaturen.

Registrering af energiforbrug

- Energiforbruget opgøres en gang om året i forbindelse med årsregnskabet.

Det vurderes at den ansøgte produktion på baggrund af ovenstående tiltag lever op til kravet om BAT.

Kommunens vurdering

I forhold til BAT og energi gælder det om at optimere energieffektiviteten på anlægget. Det vil

sige sikre at særligt energiforbrugende installationer – for eksempel ventilationsanlæg - løbende kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt, samt at eventuel overskudsvarme benyttes andre steder på anlægget.

Endvidere kan det betragtes som BAT at registrere energiforbruget løbende med henblik på at identificere defekter, samt vælge udstyr med fokus på energibesparende egenskaber. Der er stillet vilkår om registrering af energiforbruget.

Ud fra ovenstående beskrivelse og med de stillede vilkår, vurderer Horsens Kommune, at der anvendes BAT indenfor energiforbrug.

2.3.2 Vandforbrug

Der gøres her rede for husdyrbrugets vandforbrug (nuværende og forventet)

Ansøgers tekst

Vandforbrug på anlæg

Ejendommen Bleldvej 85 er tilsluttet vandværk, hvorfra der forbruges vand til privat forbrug og vand til dyrene, vask af stalde m.v. Data vedr. det årlige forbrug af vand på Bleldvej 85 er hentet fra årsregnskabet. Vandforbruget i ansøgt drift er skønnet ud fra hvad der bruges i den nuværende drift.

Vandforbrug	Nudrift	Ansøgt drift
Årligt forbrug af drikkevand	8.000 m ³	10.000 m ³
Årligt forbrug af vaskevand til vask af stalde	300 m ³	300 m ³

Vandteknologi på anlæg

Vandforbruget afhænger af de driftmæssige forhold på den enkelte ejendom.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. vandforbrug.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre følgende:

- Rengøring af dyrestald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hver batch. Til svineopstaldning løber spulevand typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt. I fjerkræstalde er det også vigtigt at finde balancen mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.
- Udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Registrering af vandforbrug gennem måling af forbrug
- Detektering og reparation af lækager

Der anvendes følgende tiltag på ejendommen med henblik på vandbesparelse:

Vask af stalde

- Ved vask af stalde anvendes iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand.
- Der anvendes endvidere vandbesparende dyser.

Både iblødsætning og vask med højtryksrensere samt vandbesparende dyser reducerer vand-

forbruget ved vask.

Vanding af dyr

- Der anvendes vandkopper i staldene, som ikke medfører spild af vand i samme omfang som drikkeventiler.

Overbrusningsanlæg

- Optimeret styring af overbrusningsanlæg
- Anvendelse af vandbesparende dyser

Vandrør og slanger i stalde

- Der er etableret stophaner på alle vandslanger
- Staldene kontrolleres dagligt for utætheder på vandrør og små reparationer udføres med det samme.

Registrering af vandforbruget

- Vandforbruget opgøres en gang om året i forbindelse med årsregnskabet.

Det vurderes, at den ansøgte husdyrproduktion med de ovenfor beskrevne tiltag lever op til kravene vedr. BAT i BREF-dokumentet.

Kommunens vurdering

Ejendommen forsynes med vand fra Horsens Vandværk. Der gøres opmærksom på, at vandværket skal kontaktes vedr. et øget vandforbrug.

I forhold til BAT og vand gælder det om at arbejde på at reducere vandforbruget på anlægget, ved f.eks. at opsætte vandkopper i stedet for drikkeventiler, samt hurtig detektering og reparation af lækager. Endvidere betragtes det som BAT at registrere vandforbruget løbende med henblik på at identificere f.eks. lækager. Der stilles vilkår om årlig opgørelse af vandforbrug.

Horsens Kommune vurderer på baggrund af ovenstående beskrivelse fra ansøger, samt det stillede vilkår, at ansøger har indrettet sig og forholdt sig til mulighederne for at reducere vandforbruget. Det vurderes at vandforsyningen er indrettet således at kravet om anvendelse af BAT er overholdt.

2.4 Gener

2.4.1 Lugt

Der gøres i dette afsnit rede for lugtemissionen fra husdyrbruget og geneafstandene for lugt til naboer og områder, som er omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Ansøgers tekst

Forhold som kan have betydning for lugtemissionen kan være arten, antallet og størrelsen af dyr, staldindretning, ventilationsanlæggets udformning, belægningsgrad, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden samt opbevaring.

I husdyrgodkendelse.dk beregnes lugt udelukkende ud fra staldanlæggene til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg og lugtgener ved udbringning indgår ikke i lugtberegningen og håndteres derfor ved hjælp af de generelle regler.

For alle ejendommens staldafsnit er der ud fra angivelser på lokalmiljøkortet i IT-systemet beregnet afstand og retning fra anlægget til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og byzone.

Ejendommens beliggenhed i forhold til naboer

Den nærmeste nabo uden landbrugspligt er Bleldvej 75, som ligger ca. 370 meter vest for ejendommens staldanlæg. Nærmeste samlede bebyggelse er Bleldvej 72, som ligger i en afstand af 830 meter sydøst for anlægget på Bleldvej 85. Nærmeste byzone er Hovedgård ca. 2,7 km fra anlægget. Placering af markører for lugtberegningen ses af bilag 7.2 vedr. beliggenhed.

Lugtemissionen er beregnet i det digitale ansøgningssystem ud fra oplysningerne om den ansøgte husdyrproduktion. Tabeller for lugtberegninger fra ansøgningen ses nedenfor.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret	Ukorrigeret	Korrigeret	Korrigeret	Vægtet gennemsnitsafstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
			geneafstand (ansøgt)	geneafstand (nudrift)	geneafstand (ansøgt)	geneafstand (nudrift)			
+ Bleldvej 75	0	FMK	183,35	145,26	183,35	145,26	420,51	Ja	Ja
+ Bleldvej 72	0	NY	399,91	250,62	359,92	225,56	909,68	Ja	Ja
+ Ørridslev By, Ørridslev	0	FMK	579,81	459,34	579,81	459,34	2.780,73	Ja	Ja

Ansøgt drift

Staldafsnit	Staldsystem kode	Antal dyr	Antal stipladser	Ton dyr på stald	Antal måneder udegående	Lugt [LE]	Lugt [OU]	Effekt af teknologi [%]	Faktisk lugt [LE]	Faktisk lugt [OU]
Hele anlægget	SvSo07	800	632	139,04	0	8.342,40	10.112,00	0,00	8.342,40	10.112,00
	SvSo09	800	168	36,96	0	2.217,60	12.096,00	0,00	2.217,60	12.096,00
	SvSm01	32000	4500	94,50	0	19.845,00	35.910,00	0,00	19.845,00	35.910,00
	SvSl02	600	160	11,28	0	1.692,00	3.384,00	0,00	1.692,00	3.384,00
Eksisterende klimacontainer	SvSm01	25600	720	5,80	0	1.217,16	2.202,48	0,00	1.217,16	2.202,48
Ny klimacontainer	SvSm01	6400	180	1,45	0	304,29	550,62	0,00	304,29	550,62
SUM	-	66200	6360	289,03	-	33.618,45	64.255,10	-	33.618,45	64.255,10

Vejledende konsekvenszone: $1,6 * 33.618,45^{0,6} = 831,89$ meter

Nudrift										
Staldafsnit	Staldsystem kode	Antal dyr	Antal stipladser	Ton dyr på stald	Antal måneder udegående	Lugt [LE]	Lugt [OU]	Effekt af teknologi [%]	Faktisk lugt [LE]	Faktisk lugt [OU]
Hele anlægget	SvSo07	680	520	114,40	0	6.864,00	8.320,00	0,00	6.864,00	8.320,00
	SvSo09	680	160	35,20	0	2.112,00	11.520,00	0,00	2.112,00	11.520,00
	SvSm01	17000	2700	51,44	0	10.801,35	19.545,30	0,00	10.801,35	19.545,30
	SvSI02	500	125	8,81	0	1.321,88	2.643,75	0,00	1.321,88	2.643,75
Eksisterende klimacontainer	SvSm01	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ny klimacontainer	SvSm01	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SUM	-	18860	3505	209,85	-	21.099,23	42.029,05	-	21.099,23	42.029,05

Lugtgeneberegningerne viser at staldanlægget overholder afstandskravene til naboer, samlet bebyggelse og by vedr. lugt. Der forventes derfor ingen væsentlige gener som følge af udvidelsen i form af lugt.

Kommunens vurdering

Lugtens udbredelse i nærområde afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr, staldsystem og husdyrbrugets placering i forhold til hyppigste vindretning. Der beregnes antal lugtenheder ud fra det gennemsnitlige kg dyr på stald på en varm sommerdag (maksimal belastning). Dette omregnes i det digitale ansøgningssystem til en geneafstand, indenfor hvilken der kan forventes væsentlig lugtgener.

Grænseværdierne er forskellige i forhold til, i hvilket område naboer er bosiddende. I byzone er grænseværdien 5 odour units (OUE)/m³, i samlet bebyggelse 7 OUE/m³ og enkelt bolig i landzone (uden landbrugspligt) 15 OUE/m³.

Da der ikke er andre husdyrbrug med mere end 75 DE indenfor en radius på 300 meter fra ejendommen, skal geneafstanden ikke justeres i forhold til lugtkumulationen.

Husdyrbruget er placeret i landzone, med ca. 320 meter til nærmeste beboelse, og ca. 370 meter til nærmeste beboelse uden landbrugspligt. Nærmeste område, som er udlagt til boligområde (samlet bebyggelse) er Tvingstrup, som ligger ca. 780 meter væk. Der er ca. 2,7 km til nærmeste byzone, som er Hovedgård. Se i øvrigt også afsnittet beliggenhed og planmæssige forhold.

Lugtmissionen er beregnet i det digitale ansøgningssystem ud fra oplysningerne om den ansøgte husdyrproduktion. Der er i bilag 7.2 vist hvilket udgangspunkt der er anvendt i beregningerne. Det vurderes at placeringen af beregningspunkterne for enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone er korrekt.

Beregningerne foretaget herover viser, at lugtgenekriterierne er overholdt for alle tre kategorier (enkeltliggende beboelser, samlet bebyggelse og byzone).

Kommunen vurderer derfor på baggrund af beregningerne, at lugt fra staldene ikke forventes at give væsentlige gener for naboerne, men der er dog stillet vilkår, som sikrer at anlægget drives så lugtafgivelsen minimeres, og at kommunen såfremt der opstår lugtgener fra produktionen har mulighed for at håndhæve disse forhold.

2.4.2 Støj

I dette afsnit gøres der rede for hvilke støjkloder, der er på husdyrbruget, hvilke tidspunkter de er i drift og hvilke tiltag, der skal begrænse eller forhindre støjgener for naboerne.

Ansøgers tekst

Beskrivelse af støjkloder

Der kan forekomme støj fra følgende kloder:

- Ventilationsanlæg
- Højtryksrensere
- Korntørringsanlæg
- Kornmølle
- Foderblander
- Aflæsning af foder (tippes af, ingen blæsere)
- Transport til og fra ejendommen

Beskrivelse af driftsperiode

Af nedenstående skema fremgår driftsperioderne, placeringen af støjkloder på ejendommen samt tiltag mod støjkloder.

Støjkilde	Placering	Tidsinterval	Tiltag mod støjkloder
Ventilationsanlæg	Alle stalde	Ventilationsanlæg kører alle døgnet 24 timer med varierende effekt. Alle svinstalde har mekanisk frekvensstyret ventilation med et moderat støjniveau – især ved nattetid, hvor ventilationsbehovet er lille.	Ventilationsanlægget er placeret inden døre og forventes derfor ikke at påføre omgivelserne støj.
Højtryksrensere	Brug af højtryksrensere til vask af stalde sker inden døre	Højtryksrensere anvendes ca. 6 timer om ugen i forbindelse med rengøring af stalde og maskiner. Rengøring sker i dagtimerne.	
Kornetørringsanlæg	Ved kornsiloerne	Kornetørringsanlæggets kører primært i høstsæsonen i dagtimerne, hvor luftfugtigheden er lav. Der køres så vidt muligt kun i dagtimerne.	
Kornmølle (formaling af korn)	Er placeret i lukket bygning	Fodermøllen kører med intervaller over hele døgnet.	Er placeret i lukket bygning.
Foderblander	Er placeret i lukket bygning	Løbende over døgnet	Er placeret i lukket bygning.
Aflæsning af foder	Ved foderladen (bygning 10)	Indenfor normal arbejdstid	Tippes af.
Håndtering af gylle	-	Der vil være periodisk støj ved omrøring og pumpning af gylle.	
Transport til og fra ejendommen ved	-	Der kan lejlighedsvis forekomme støj ved af- og på-	

bl.a. aflæsning af foder og ved ind- og udlevering af grise		læsning af grise.	

Generelt vedr. støj

Der har ikke tidligere været klager over støj fra ejendommen.

De fleste støjklager er placeret i lukkede bygninger.

Det forsøges så vidt muligt at holde støjperioden inden for normal arbejdstid.

Der forventes ingen driftsstøj i øvrigt, og den ansøgte udvidelse vurderes ikke at give støjgener for omgivelser grundet ejendommens placering.

Alt i alt vurderes det, at naboerne ikke vil blive udsat for væsentlige støjgener.

Kommunens vurdering

Imellem driftsbygningerne og de nærmeste naboer er der afskærmende beplantning, hvilket vurderes at være med til at skærme mod eventuelle støjgener.

De væsentligste støjgener på anlægget vurderes at være støj fra landbrugsmaskiner, ventilationsanlæg og kornmøllen. Det er vurderet at disse er begrænset mest muligt med den beskrevne indretning og drift.

Derudover har ansøger oplyst at støjende aktiviteter, i det omfang det er muligt, blive lagt indenfor normal arbejdstid.

Horsens Kommune vurderer derfor med baggrund i staldenes placering, afstanden til naboerne og den afskærmende beplantning, at støj fra ejendommen ikke vil give væsentlige gener ved naboerne. Skulle der alligevel mod forventning opstå støjgener i forbindelse med husdyrbruget, sikrer stillede vilkår at klage over støjgener kan undersøges og håndhæves.

2.4.3 Lys

I dette afsnit beskrives mulige gener fra belysning på anlægget og eventuelle genbegrænsende foranstaltninger.

Ansøgers tekst**Indendørs belysning**

- Der anvendes lysstofrør i alle stalde
- Lyskilder i staldanlægget vil blive styret automatisk ved tilslutning til ur, der regulerer hvornår lyset skal slukkes om aftenen og tændes om morgenen.
- Lyset sænkes i staldene om natten, der er derfor en begrænset fjernpåvirkning fra anlægget.
- Om natten er der kun tændt vågelys i stalden.
- Lyset i øvrige bygninger er slukket om natten.

Udendørs belysning

- Der er ophængt lamper ved stuehus, ved mandskabsrum og ved ind- og udleveringsramper. Lyset vil være tændt efter behov. Der er ingen udendørsbelysning der har fjernpåvirkning.

- Ejendommens anlæg er belyst med almindelige gårdlamper, som styres ved hjælp af censor.

På baggrund af ovenstående forventes der ingen fjernpåvirkning fra anlægget, som kan genere naboer eller trafikanter.

Kommunens vurdering

Horsens Kommune vurderer med baggrund i ansøgers beskrivelse, afstanden til naboerne og den afskærmende beplantning mod øst og syd, at de omkringboende ikke generes af lys fra ejendommen i aften- og nattetimerne, hvorfor der ikke er stillet vilkår vedr. dette.

2.4.4 Fluer og skadedyr

I dette afsnit beskrives bekæmpelse og forebyggelse af fluer og skadedyr.

Ansøger tekst

Generel bekæmpelse af skadedyr

På landbrugsejendomme kan der forekomme skadedyr som eksempelvis fluer og rotter m.v.

- Den generelle bekæmpelse af skadedyr sker ved, at der generelt holdes rent og ryddeligt i og omkring ejendommen, og ved at foderspild og rester fjernes.
- Bekæmpelse af skadedyr foretages efter anvisninger fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Fluegener

- Der vil blive anvendt rovfluer i staldene. Der indgås fast aftale med leverandør.
- Biologisk og kemisk fluebekæmpelse foretages efter anvisninger fra Statens Skadedyrlaboratorium.
- Der holdes en høj hygiejnestandard i staldene.

Rottebekæmpelse

Der er indgået sikringsaftale med rottebekæmpelsesfirmaet Mortalin. Aftalen indebærer, at der opstilles rottekasser rundt om ejendommens bygninger. Rottekasserne placeres, tilses og fyldes efter behov. Ved forekomst af rotter kontaktes Mortalin, som står for bekæmpelsen.

Kommunens vurdering

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende, og der er ikke stillet krav til rottebekæmpelse, idet det reguleres af anden lovgivning.

For at der fortsat kan være en effektiv bekæmpelse af fluer i staldene er der stillet vilkår om fluebekæmpelse.

Horsens Kommune vurderer, at ud fra ansøgers beskrivelse af flue- og skadedyrsbekæmpelse, samt det stillede vilkår, at dette er tilstrækkeligt til at sikre en effektiv bekæmpelse af fluer og skadedyr, således at der ikke opstår gener ved de omkringboende.

2.4.5 Støv

I dette afsnit beskrives mulige støvgener fra husdyrbruget og eventuelle genebegrænsende foranstaltninger.

Ansøger tekst

I forbindelse med håndtering af halm og ved transport kan der opstå støv. Forhold som kan medvirke til støv, er af begrænset karakter og varighed. Der vil blive produceret mere foder i ansøgt drift, hvorfor der vil forekomme mere transport i ansøgt drift.

Da støv ikke hidtil har været et problem, forventes det heller ikke fremover. Der er samtidig forholdsvis langt til naboer.

Ejendommens drift forventes ikke at kunne medvirke til væsentlige støvgener.

Udvidelsen forventes ikke at give anledning til øgede gener for naboer i form af støv og støj. Dette skyldes at der ikke sker ændringer i arbejdsgange der giver anledning til støv og støj.

Kommunens vurdering

Støvgener fra anlægget på ejendommen forventes ikke at give væsentlige gener ved nærmeste beboelser, idet anlægget er placeret minimum 300 meter fra nærmeste nabo, og der er afskærmende beplantning imellem anlægget og de nærmeste naboer.

Der kan forekomme støv ved transport på grusvejen ind til anlægget, men da der er minimum 300 meter til nærmeste beboelser, vurderes det ikke at give væsentlige gener ved de nærmeste naboer.

Der kan forekomme støvgener i forbindelse med høstarbejde. Gener i den forbindelse vurderes at være kortvarige, og Natur- og Miljøklagenævnet har i en afgørelse udtalt, at det er praksis ved reguleringen af husdyrbrug, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor acceptere visse af de ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug. Dette tolker kommunen således at der i perioder må accepteres gener som f.eks. støv, støj og lugt ved gylleudbringning.

Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

2.4.6 Transport

I dette afsnit gøres der rede for til- og frakørselsforhold til husdyrbruget, mulige gener fra transport samt eventuelle genebegrænsende tiltag

Ansøger tekst

Udviklingen i antallet af forskellige typer transport ses af tabellen nedenfor. Det skal bemærkes, at antal og kapacitet pr. læs ikke er bindende (med mindre der er knyttet vilkår til).

Af følgende skema vises en oversigt over transporttyper og over antallet af transportere i nudrift og ansøgt drift.

Transporttype	Antal transportere pr. år i	Antal transportere pr. år i	Tidsinterval	Hypighed	Forskel i antallet af

	nudrift	ansøgt drift			transporter
Lastbiltransporter					
Foder	12	12		1 gang/mdr.	0
Sækkevarer, mineraler	12	12		1 gang/mdr.	0
Korn	18	24	Indenfor normal arbejdstid	80 % i høst og resten fordelt over året	6
Døde dyr	52	52	Indenfor normal arbejdstid	1 gang/ugen	0
Brændstof (diesel)	1	1			0
Smågrise (ud)	52	52		1 gang/ugen	0
Slagtesøer	52	52		1 gang/ugen	0
Gyllekørsel	80	80		1 sæson	0
Traktortransporter					
Gyllekørsler	120	160		1 sæson	40
I alt	399	445			46

Bemærkninger vedr. transporter

- Der er ikke indsendt en oversigt over transportruter, da ejede og forpagtede arealer ligger samlet omkring ejendommen inden for en radius af 2,5 km.
- Kun transporter på offentlig vej. Udbringning af husdyrgødning sker over en begrænset periode primært i foråret.
- I forbindelse med udvidelsen vil antallet af transporter med husdyrgødning øges.
- Udbringningsarealerne ligger tæt på ejendommen, hvilket nedsætter transporttiden og brændstofforbruget.
- Arbejds kørsel til og fra ejendommen sker via Blældvej. Der er gode til- og frakørselsforhold til Blældvej. 25 % af transporterne (ca. 110 transporter) til og fra ejendommen forventes at ske gennem Tvingstrup, og ca. 32 af disse transporter vil være med husdyrgødning.
- Transporter vil normalt foregå i dagtimerne, dog må der påregnes transporter udover dagtimerne i forbindelse med sæsonbestemt arbejde ved eksempelvis forårsarbejde, høst og efterårsarbejde i marken.
- Transporter med husdyrgødning er sæsonbetonet i forhold til markarbejde. De øvrige transporter er jævnt fordelt over året.
- Cirka 1 gang om ugen (på hverdage) afhentes døde dyr via DAKA. Antallet af transporter til afhentning af døde dyr vil ikke øges i forbindelse med udvidelsen.
- I den nuværende drift leveres der foder til ejendommen ca. 2 gange om måneden. Antallet af transporter med foder forventes ikke at stige da leveringerne blot vil blive lidt større. I høstsæsonen vil der være transporter til ejendommen med korn.
- Det tilstræbes at holde kørslen i spidsbelastningsperioderne inden for normal arbejdstid.
- Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås.

Kommunens vurdering

Til- og frakørselsforhold vedrørende arbejds kørsel sker ved indkørsel fra Blældvej. Der er gode oversigtsforhold ved udkørsel til Blældvej, og der er ikke andre ejendomme beliggende ved ind-

kørslen.

Udvidelse af produktionen på Bleldvej 85 vil resultere i en øget transport af tung trafik til og fra ejendommen. Det forventes at der vil være ca. 445 transporter årligt, svarende til gennemsnitlig 9 transporter om ugen. Det er oplyst, at det tilstræbes at transporterne sker i dagstimerne.

Den største andel af transporterne udgøres af hhv. udbringning af husdyrgødning og levering af smågrise til andre landmænd og søer til slagteriet. Den førstnævnte vil foregå i perioder, hvor der vil være rimelig stor trafik omkring ejendommen, med deraf følgende støj- og lugtgener. Der kan i disse perioder også forekomme kørsel i aften- og evt. også i nattetimerne. Dette er dog kun i ganske særlige tilfælde.

Det vurderes at udbringning i en kort periode, hvor der også køres i nattetimerne, i visse tilfælde kan være en fordel for omkringboende, frem for at udbringningen strækker sig over en længere periode. Det anbefales dog at omkringboende i sådanne tilfælde orienteres på forhånd, for at imødegå eventuelle klager.

Ved transport af husdyrgødning på offentlig vej gennem landsbyer/byer kan det være relevant at vurdere om transporten sker under hensigtsmæssige forhold hvad angår transportform. I det arealerne ligger tæt ved ejendommen, og det er oplyst, at det er få traktortransporter med gylle (ca. 32 transporter), der skal gennem samlet bebyggelse, er det vurderet, at det ikke er nødvendigt at stille vilkår vedr. transport.

Det er desuden oplyst at antallet af transporter samt transportveje internt på ejendommen ikke forventes ændret ved den ansøgte produktion,

Med hensyn til kørsel med eksterne transporter (herunder f.eks. levering af foder, levering og afhentning af grise, afhentning af døde dyr, og lignende) er dette afhængig af leverandørernes ruter.

Det er kommunens vurdering på baggrund af ovenstående beskrivelse af transport samt det at antallet af transporter kun øges med ca. 1 ekstra transport om ugen, at den ansøgte transport og udbringning ikke vil give anledning til unødige eller væsentlige gener, såfremt gældende lovgivning på området overholdes.

2.5 Forurening

2.5.1 Spildevand

I dette afsnit gøres der rede for mængden af spildevand samt bortskaffelse heraf.

Ansøger tekst

Ejendommens spildevandsmængde er opgjort for nudriften og den ansøgte drift fremgår af skemaet nedenfor tillige med oplysning om hvortil vandet afledes.

Type	Mængde i nudrift	Mængde i ansøgt drift	Afledes til
Rengøringsvand fra vask af stalde	300 m ³	300 m ³	Gyllebeholder
Tagvand	4.060 m ³	4.060 m ³	Dræn
Sanitært spildevand	Toilet i stald 3	Toilet i stald 3	Behandles på samme

fra driftsbygning	mængde 5-10 m ³	mængde 5-10 m ³	måde som husspildevand: septiktank med afløb til dræn

Kommunens vurdering

I forhold til ejendommens indretning, skal kommunen sikre sig, at reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen omkring opbevaring og håndtering af husdyrgødning er overholdt. Dette indebærer bl.a. at husdyrgødning skal opsamles, og at der ikke må udledes vand som indeholder husdyrgødning direkte til recipient.

Kommunen vurderer, at kapaciteten i gyllebeholdere er tilstrækkelige til at rumme de givne mængder spildevand, herunder drikkevandsspild og vand fra rengøring. Mængderne indgår i beregningen af tilstrækkelig opbevaringskapacitet, som er foretaget under afsnittet "Husdyrgødning og foder".

Der sker ikke direkte udledning af overfladevand fra befæstede arealer, idet overfladevand afledes til gyllebeholder. Den beskrevne indretning med opsamling af spildevand fra produktionen, samt håndteringen af restvand fra befæstede arealer, vurderes at være i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Sammenfattende vurderer kommunen på baggrund af ovenstående og stillede vilkår, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis.

2.5.2 Husdyrgødning og foder

I dette afsnit gøres der rede for opbevaringen af husdyrgødningen og opbevaringskapacitet på ejendommen. Der gøres desuden rede for eventuel forurening fra foderoplæg samt tiltag til begrænsning af forureningen.

Ansøger tekst

Opbevaringslageret på Bleldvej 85 udgøres af to gyllebeholdere, fortank og gyllekanaler.

Derudover lejer ansøger også gyllebeholdere på hhv. Bleldvej 34 og Bleldvej 38.

I skemaet nedenfor fremgår der en samlet oversigt over opbevaringsanlæg til rådighed for Bleldvej 85.

Opbevaringsanlæg	Beliggenhed (adresse)	Byggeår	Volumen (m ³)	Overdækning
Gyllebeholder	Bleldvej 85	2001	4.000	Nej
Gyllebeholder	Bleldvej 85	1992	700	Nej
Fortank/gyllekanaler	Bleldvej 85		1.200	Ja
Lejet beholder	Bleldvej 38		300	
Lejet beholder	Bleldvej 34		700	
I alt			6.900	

I nedenstående tabeller fremgår der yderligere oplysninger om gyllebeholderne på Bleldvej 85.

Detaljer om opbevaringslagre

Navn på opbevaringslager	Nyt/eksisterende opbevaringslager	Drifttype	Lagertype	Dimension	Kapacitet [ton]
eksisterende gyllebeholder	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslager		4.000,0
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager		4.000,0
gyllebeholder 700	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslager		700,0
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager		700,0
Sum		Nudrift			4.700,0
		Ansøgt drift			4.700,0

Detaljer om flydende lager

Navn på opbevaringslager	Drifttype	Lagerandel flydende i %	Virkemiddel
eksisterende gyllebeholder	Nudrift	84,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	34,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
gyllebeholder 700	Nudrift	16,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	7,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)

Gyllebeholderne er ikke etableret med teltdug, hvorfor der etableres naturligt flydelag, og der føres logbog over flydelaget.

Opbevaringskapacitet til husdyrgødning

Der produceres årligt ca. 9.948 m³ gylle inkl. drikkevandsspild på ejendommen.

Der er opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på i alt 6.900 m³, svarende til ca. 8 måneders produktion af gylle ved step 2. Der er dermed ikke tilstrækkelig opbevaringskapacitet ved step 2, da tilstrækkelig opbevaringskapacitet vurderes at være 9 måneders produktion af gylle. Dette løses ved at en stor del køres til biogas og ikke modtages retur, hvorfor det ikke vil blive opbevaret på ejendommen.

Placering af gyllebeholdere i forhold til søer/vandløb

Der er etableret alarm på den lille gyllebeholder, da den er placeret mindre end 100 meter fra nærmeste sø

Beskrivelse af opbevaring af foder

På ejendommen opbevares følgende typer og mængder af foder:

Fodertype	Mængde nudrift	Mængde ansøgt drift	Opbevaring
Korn	1.000 tons	1.000 tons	I silo
Soyaskrå	60 tons	60 tons	Indendørs silo
Mineraler	12 tons	20 tons	I storsække
Fedt	Fedttank 8.000 liter	Fedttank 8.000 liter	Står i foderladen

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Husdyrgødning opbevares på følgende vis:

Gylle:

- Beholderne er udført af bestandige og for fugtighed vanskeligt gennemtrængelige mate-

rialer. Beholderne er dimensioneret i forhold til kapaciteten, således at den kan modstå påvirkninger i forbindelse med omrøring, overdækning og tømning.

- Der er velfungerende flydelag på beholderne. Flydelaget udgøres af halm. Der føres lovpligtig logbog for beholdere med flydende husdyrgødning jf. de beskrevne regler i vejledning "Logbog for beholdere med flydende husdyrgødning" med tilhørende skemaer. Herved sikres en løbende kontrol med om flydelaget opfylder kravene.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Det sikres endvidere, at der senest 14 dage efter omrøring/udbringning er genetableret flydelag.

Der er fravalgt overdækning på eksisterende gyllebeholdere, idet det aldrig har været et problem at etablere et godt og tæt naturligt flydelag. Ved overdækning vurderes ammoniakfordampningen at kunne reduceres med ca. 1 % i forhold til et naturligt flydelag. I projektet er det i stedet valgt at investere i anden teknologi der giver en større miljøgevinst for samme investering.

Kommunens vurdering

Der er redegjort for, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning såfremt et biogasanlæg afhenter en del af husdyrgødning og ikke returnerer det.

Der gøres opmærksom på, at såfremt husdyrgødningen ikke afhentes af biogasanlæg, skal der kunne redegøres for, at der er 9 mdr. opbevaringskapacitet til den husdyrgødning der produceres på ejendommen.

Placering af gyllebeholder ved skrånende arealer

Opbevaring af flydende husdyrgødning er nærmere reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsens kapitel 7. Herunder indeholder bestemmelsen i bekendtgørelsens § 19 nærmere regler om alarmsystemer, beholderbarrierer og terrænændringer for gyllebeholdere placeret i særlige risikoområder eller nær vandløb og søer. Risikoområder er i bekendtgørelsens § 3, nr. 21, defineret som områder, hvor terrænet skråner med en gennemsnitlig hældning på mere end 6 grader fra beholderen mod vandløb eller søer med et areal større end 100 m².

Gyllebeholderne er placeret hhv. 80 og 130 meter fra nærmeste sø, og terrænet skråner mindre end 6 grader mod søen. Gyllebeholderne ligger derfor ikke i risikoområde, jf. reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 3, stk. 1, nr. 21, og der er derfor ikke krav om beholderbarriere eller terrænændring, men der er krav om alarm på den beholder der er beliggende mindre end 100 meter fra søen, jf. § i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Ansøger har oplyst, at der er etableret alarm på den lille gyllebeholder.

2.5.3 Affald og kemikalier

I dette afsnit gøres der rede for opbevaring og bortskaffelse af affald, miljøfarlige stoffer og døde dyr på husdyrbruget.

Ansøger tekst

Beskrivelse af døde dyr

Opbevaring:

- Dyrene placeres på betonplads og overdækkes med kadaverkappe
- Mindre dyr opbevares i container indtil afhentning

Bortskaffelse:

- Der er indgået aftale med DAKA om afhentning af døde dyr
- Døde dyr afhentes efter behov
- Afhentning finder sted 1 gang om ugen på hverdage

Mængder:

- Dødelighed bland smågrise 3 %
- Søer 10 %

Afhentningssted:

- Afhentningssted er valgt i god afstand fra naboer
- Afhentningsstedet er valgt på et skyggefuldt sted
- Afhentningspladsen er sikret mod ådselædende dyr ved at dyrene er overdækket med fast overdækning/kadaverkappe.
- Afhentningsstedet er ved fast tilkørselsvej og tilgængelig for afhentningsmaterialet.

Det vurderes, at opbevaring af døde dyr lever op til kravene herom og det vurderes, at omkringboende naboer ikke vil blive generet af evt. lugt fra døde dyr.

Beskrivelse af fast affald

Oplysninger om affaldstyper og mængder samt opbevaring og bortskaffelse heraf:

	Mængde nudrift (kg el. tons)	Mængde an-søgt (kg el. tons)	Opbevaring	Bortskaffelse
Forbrændingseget affald ISAG kode: 19.00	3-4 tons/år	3-4 tons/år	I maskinhus	Affald bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ
Jern ISAG kode: 23.00	1-2 tons	1-2 tons	I maskinhus	Afhændes til skrot-handler

Beskrivelse af kemikalier og olie-kemikalier

På ejendommen opbevares der pesticider til brug i marken, rengøringsmidler og desinfektionsmidler.

Oplysninger om typer af olie- og kemikalieaffald samt mængder, opbevaring og bortskaffelse heraf fremgår af skemaet nedenfor.

EAK-kode	Art	Mængde før	Mængde efter	Opbevaring	Bortskaffelse metode
02 01 09 05.12	Pesticidrester	Tomme dunke	Tomme dunke	Kemikalierum uden afløb	Tom emballage skylles 3 gange med sprøjten og afhændes med dagrenovation
20 01 18 00 05.13	Medicinrester	10 sække med tomme glas	12 sække med tomme glas	Boks til miljøfarligt affald	Kommunal modtagerplads
13 02 03 00	Spildolie	20 liter	20 liter	Lukkede tromler i maskinhus	Afhændes til olieselskab

Mængder og placering af oplag af pesticider:

- Der opbevares max 500 liter pesticider på bedriften, ved indkøb inden sprøjte sæson.
- Pesticider opbevares i aflåst kemikalierum, som er placeret i maskinhuset.
- Pesticiderne opbevares i egnede beholdere med tætsluttede låg. Beholderne er tydeligt mærkede med angivelse af indholdet.

Påvirkning, vask og rengøring af sprøjteudstyr:

- Påfyldning af marksprøjte sker i mark med plantedække
- Afvask af sprøjteudstyr sker på anden ejendom
- Rengøring af sprøjten indvendig vil ske ved at fortynde restsprøjtevæske med skyllevand og ud sprøjte den fortyndede rest i afgrøden.
- Vandpåfyldning sker fra mellembeholder for at undgå tilbage sug til vandforsyningen
- Al sprøjtearbejde udføres af maskinstation

Opbevaring af olie:

- På ejendommen opbevares dieselolie i følgende tank: overjordisk tank fra 2005 på 5000 liter. Tanken står i maskinhus der er indrettet med fast underlag bestående af beton og uden afløb.
- Smøreolie opbevares i lukkede 200 liter tromler og dunke, som er placeret i maskinhuset med fast underlag bestående af beton og uden afløb.

Med hensyn til forebyggende foranstaltninger og foranstaltninger ved uheld henvises til afsnit 6 "Forurening, uheld og ophør".

Beskrivelse af øvrige kemikalier

- Rengøringsmidler opbevares i egnede beholdere med tætsluttede låg. Beholderne er tydeligt mærkede med angivelse af indholdet.
- Der opbevares ca. 300 liter desinfektionsmidler.
- Desinfektionsmidler opbevares i stald og maskinhus.

Opbevaring af medicin:

- Medicin opbevares i køleskab placeret i stald.

Med hensyn til forebyggende foranstaltninger og foranstaltninger ved uheld henvises til afsnit 6 "Forurening, uheld og ophør".

Kommunens vurdering

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler samt at bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ.

Kommunen vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra virksomheden. Der er derfor ikke stillet særlige vilkår vedr. affaldshåndtering.

Spildolie og olieprodukter opbevares i maskinhuset, som er indrettet med betongulv uden afløb, således at risikoen for forurening af jord og grundvand er minimeret.

Dieseltanken på 5000 liter står i maskinhus på betongulv uden afløb. For at mindske risikoen ved tankning, er der stillet vilkår om at tankning skal ske indendørs på en plads med en fast og

tæt bund, således at spild kan opsamles.

Med den beskrevne indretning på ejendommen, samt overholdelse af vilkår, vurderes det, at der ikke vil være risiko for forurening af jord, overfladevand og grundvand, og at der anvendes BAT i forhold til håndtering af affald og kemikalier.

2.5.4 Ammoniak

2.5.4.1 Ammoniak tab

I dette afsnit gøres der rede for ammoniakemissionen fra husdyrbruget, samt hvordan emissionen begrænses.

I den første tabel vises, på baggrund af ansøgningssystemets beregninger, om det lovpligtige krav om ammoniakreduktion er overholdt. I den anden tabel vises det beregnede tab af ammoniak fordelt på forskellige typer af kilder på husdyrbruget.

Ansøgers tekst

Det generelle krav i husdyrbrugsloven til reduktion af ammoniakfordampningen er 30 %, da ansøgningen er indsendt i 2015. Dette krav er gældende for alle stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde. Reduktionen er beregnet i forhold til et referencestaldsystem.

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav

Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-281,21 kgN/år

Ammoniaktab i nudift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	0
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	2548,21
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	865,07
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	229,62
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	0,00

Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau

Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
Hele anlægget	SvSo07	1709,71	1585,27	124,44	7,28%	0,00	0,00	0,00	1585,27
		2011,43	1865,03	146,40	7,28%	0,00	0,00	0,00	1865,03
	SvSo09	612,00	569,61	42,39	6,93%	0,00	0,00	0,00	569,61
		720,00	670,13	49,87	6,93%	0,00	0,00	0,00	670,13
	SvSm01	741,45	586,81	154,64	20,86%	0,00	0,00	0,00	586,81
		1450,09	1145,94	304,15	20,97%	0,00	0,00	0,00	1145,94
SvSI02	229,05	184,02	45,03	19,66%	0,00	0,00	0,00	184,02	
	274,86	220,82	54,04	19,66%	0,00	0,00	0,00	220,82	
Eksisterende klimacontainer	SvSm01	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		71,41	57,13	14,28	19,99%	0,00	0,00	0,00	57,13
Ny klimacontainer	SvSm01	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		17,85	14,28	3,57	19,99%	0,00	0,00	0,00	14,28
Sum	Nudrift	3292,21	2925,71	366,50		0,00	0,00	0,00	2925,71
		Ansøgt	4545,64	3973,33	572,31		0,00	0,00	0,00

Beskrivelse af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning

Anlægget er etableret med delvis spaltegulv som også er det staldsystem med lavest mulige ammoniakemission.

Beskrivelse af foderoptimeringstiltag til begrænsning af ammoniakfordampning

Det er valgt, at der ikke reguleres på indholdet af næringsstoffer for at reducere ammoniakfordampningen, da bedriften lever op til det vejledende BAT niveau og yderligere tiltag vil blot påføre unødigt høje udgifter til bedriften uden en særlig høj virkning i forhold til ammoniakemissionen.

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning fra lager(miljøteknologi og andel af dybstrøelse direkte ud)

Der bruges ikke nogen teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning fra gyllebeholdere, da de ikke har fast overdækning.

Kommunens vurdering

I forbindelse med ansøgning om udvidelse af en husdyrproduktion, stilles der krav om at reducere ammoniakfordampningen i forhold til et fastlagt referencestaldsystem. Det generelle krav til reduktion af fordampningen er 30 %, da ansøgningen er indsendt i 2015. Dette krav er gældende for alle nye stalde.

Kravet til reduktion af ammoniakfordampningen er for produktionen på Bleldvej 85 overholdt, se evt. de ovenstående tabeller under ansøgers tekst.

For at opfylde kravet til en lavere ammoniakemission er der brugt staldsystemer, der består af delvis spaltegulv, og som har en lavere ammoniakemission i forhold til referencestaldsystem.

Der stilles vilkår i forhold til det valgte virkemiddel.

2.5.4.2 Påvirkning af natur

I dette afsnit redegøres for ammoniakemissionens påvirkning af naturområder. Udgangspunktet for vurderingen af påvirkningen af ammoniakfølsomme naturområder er bl.a. størrelsen af ammoniakdepositionen på områderne. Indledende oplyses der derfor om en række faktorer, som har betydning for beregningen af ammoniakdepositionen.

Ansøgers tekst

Følgende fremgår af den digitale ansøgning.

	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kg N/år)
Nudrift	2.925,71
Ansøgt	3.973,33

	Merdeposition (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
Kategori 1 (ved afgrænsning af Natura 2000 området, ca. 5,3 km fra ejd.)	0,0	0,0
Kategori 2 (overdrev 1, ca. 3,0 km vest for ejd.)	0,0	0,0

Kategori 2(overdrev 2, ca. 5 km nordøst for ejd.)	0,0	0,1
Kategori 3 (potentiel ammoniakfølsom skov, ca. 270 meter nordøst for ejd.)	0,4	2,6
Kategori 3 (mose ca. 570 meter nordvest for ejd.)	0,1	0,6
Kategori 3(overdrev ca. 1000 meter nord for ejd.)	0,0	0,2

Kommunens tekst

Naturområder omfattet af Husdyrloven - § 7-natur

Husdyrloven yder en særlig beskyttelse af visse udvalgte kvælstoffølsomme naturtyper (de såkaldte § 7-områder), som opdeles i tre kategorier (se nedenfor). For hver kategori fastsætter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 et generelt beskyttelsesniveau, som gælder ved etablering, ændring eller udvidelse af et husdyrbrug, men ikke ved revurdering af en uændret husdyrproduktion. De tre kategorier defineres i de følgende afsnit.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er defineret som habitatnatur, der ligger indenfor internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder) og udgør en del af udpegningsgrundlaget for området samt § 3-heder og § 3-overdrev indenfor Natura 2000-områder. Hvis et husdyrbrug medfører kvælstofdeposition på kategori 1-natur, vil antallet af andre husdyrbrug, som ligger i nærheden af det følsomme naturområde, være afgørende for hvor stor kvælstofdeposition, som kan tillades. Det fremgår af tabellen herunder, hvordan kravet fastlægges. Kommunen **skal** stille krav om overholdelse af det derved fastlagte afskæringskriterium.

Antal husdyrbrug (foruden ejendommen)	Maksimal totaldeposition (kg N/ha/år)
Flere end ét	0,2
Netop ét	0,4
Ingen	0,7

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er lobeliesøer, højmoser, heder der er større end 10 ha samt overdrev der er større end 2,5 ha, hvis disse ligger udenfor Natura-2000. Kommunen **skal** stille krav om en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er defineret som ammoniakfølsom § 3-natur, der ikke er omfattet af de to foregående kategorier, samt ammoniakfølsomme skove. Kommunen **kan** i forbindelse med etablering, ændring eller udvidelse stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år. I forbindelse med en revurdering, hvor depositionen per definition er uændret eller reduceret, kan der derfor ikke stilles krav i forhold til kategori 3-natur. Kravet om maksimalt 1,0 kg N/ha/år i merdeposition kan ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen lempes, men ikke skærpes.

I den følgende tabel opsummeres, hvor de nærmeste naturområder, i de tre kategorier er beliggende i forhold til ejendommen.

	Afstand	Beregnet totaldeposition (Kg N/ha/år)
Områder indenfor Natura 2000 (kategori 1 natur)		
Kvælstoffølsom habitatnatur	> 5,3 km	0,0

(typerne fremgår af bilag 3)	(Natura 2000-område nr. 56)	
§ 3-heder og -overdrev	> 5,3 km	Ikke beregnet
Områder udenfor Natura 2000 (kategori 2-natur)		
Højmoser	> 5 km	Ikke beregnet
Lobeliesøer	> 5 km	Ikke beregnet
§ 3-heder større end 10 ha	> 5 km	Ikke beregnet
§ 3-overdrev 1	ca. 3 km	0,0
§ 3-overdrev 2	ca. 5 km	0,1
Områder udenfor Natura 2000 (kategori 3-natur)		Beregnet merdeposition (Kg N/ha/år)
§ 3-hede	> 5 km	Ikke beregnet
§ 3-mose	ca. 570 meter	0,1
§ 3-overdrev	ca. 1 km	0,0
Ammoniakkfølsom skov	ca. 270 meter	0,4

Bilag 7.9. Nærmeste kategori 1- og 2-natur

Bilag 7.10. Nærmeste kategori 3-områder

Kommunens vurdering

De følgende afsnit belyser konsekvenserne af husdyrproduktionen på Bleldvej 85 for nationalt og internationalt beskyttede naturområder og arter.

Den samlede ammoniakemission fra ejendommen er i ansøgningen beregnet til 3.973,33 kg N/år.

	Total deposition (kg N/ha/år)	Beskyttelsesniveau jf. bekendtgørelse (total deposition)	Er beskyttelsesniveauet overholdt?
Områder indenfor Natura 2000 (kategori 1-natur)			
Kvælstoffølsom habitatnatur	0,0	0,2/0,4/0,7 kg N/ha/år total (afhængigt af antallet af andre husdyrbrug)	Ja
§ 3-heder og -overdrev	0,0		Ja
Områder udenfor Natura 2000 (kategori 2-natur)			
Højmoser	0,0*)	1,0 kg N/ha/år totaldeposition	Ja
Lobeliesøer	0,0*)		Ja
Heder	0,0*)		Ja
Overdrev 1	0,0		Ja
Overdrev 2	0,1		Ja
Områder udenfor Natura 2000 (kategori 3-natur)			

Hede	0,0*)	1,0 kg N/ha/år merdeposition	Ja
Mose	0,1		Ja
Overdrev 3	0,0		Ja
Skov	0,4		Ja

*) Estimeret på baggrund af den store afstand og ansøgningens øvrige beregninger.

Den store afstand til kategori 1-natur betyder, at husdyrlovens strengeste krav på max. 0,2 kg er opfyldt til det nærmeste Natura 2000-område. Horsens Kommune har derfor ikke fastsat det konkrete afskæringskriterium.

Alle afskæringskriterier i forhold til § 7-natur vurderes at være overholdt.

Internationalt beskyttet natur – Natura 2000

Kommunen er forpligtet til at vurdere om det ansøgte projekt er foreneligt med EF-habitatdirektivforpligtelserne jf. habitatbekendtgørelsen¹⁰. Dette indebærer at der, før der træffes afgørelse, skal foretages en vurdering af om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

På baggrund af den store afstand til Natura 2000-området, vurderes det ansøgte ikke at kunne medføre negative påvirkninger på de arter og naturtyper som det nærmeste Natura 2000-område er udpeget for. Den ansøgte produktion på Bleldvej 85 er dermed ikke i modstrid med den vedtagne Natura 2000-plan for området.

Nationalt beskyttet natur - § 3-natur

Kommunen er forpligtet til at vurdere om en realisering af den ansøgte produktionsudvidelse kan medføre en tilstandsændring i § 3-beskyttede naturområder, som ikke er omfattet af husdyrlovens § 7. Der ligger adskillige små vandhuller nær anlægget. Kommunen har foretaget en beregning i det digitale ansøgningssystem for det nærmeste vandhul, som ligger umiddelbart øst for anlægget. Den viser, at vandhullet allerede før den ansøgte udvidelse modtager 30,6 kg N/ha/år foruden den generelle baggrundsbelastning. Vandhullet er besigtiget og fremstod ikke overraskende som hypereutroft. En forøgelse af kvælstofdepositionen de beregnede 9,8 kg N/ha/år vurderes på baggrund af vandhullets nuværende belastning og tilstand ikke at medføre en tilstandsændring.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets¹¹ bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. Ifølge DCE, Aarhus Universitet er der registreret adskillige bilag IV-arter i lokalområdet. Det drejer sig om flere arter af padde og flagermus samt odder.

Horsens Kommune har ikke kendskab til forekomster af de nævnte bilag IV-arter i området omkring anlægget.

Kommunes samlede vurdering af effekter på beskyttede arter og naturområder

Med baggrund i ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra produktionen ikke vil forårsage en tilstandsændring i § 3-områder samt at afskæringskriterierne for § 7-natur er overholdt. På den baggrund vurderes der ikke at ville ske nogen målbar forringelse af habitater, herunder leve-/voksesteder for fredede eller truede arter.

¹⁰ Bekendtgørelse nr. 188 af 26/02/2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

¹¹ Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer

Det vurderes yderligere, at bilag IV-arters yngle- og rastesteder ikke vil blive påvirket negativt samt at Natura 2000 områder og disses udpegningsgrundlag ikke vil blive påvirket væsentligt af produktionen.

3 Arealerne

3.1 Markoplysninger

I dette afsnit oplyses der om en række generelle forhold om driften af husdyrbrugets udbringningsarealer, og i tabellerne vises oplysninger om de enkelte marker, som udgør udbringningsarealet. Oplysningerne er grundlaget for beregninger af nitratudvaskning og fosforoverskud samt kommunens vurdering af miljøpåvirkningen.

Ansøger tekst

Grundlæggende arealoplysninger

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE: **0,00 DE**

Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder: **Ja**

Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbekendtgørelsens. bilag 2 jf. § 28 stk. 3 om forhøjet harmoni tal på 2,3 for visse kvægbedrifter: **Nej**

Er bedriften et økologisk landbrug: **Nej**

% af samlet areal med efter afgrøder udover PD-krav: **6,00 %**

Reduceret kvælstofnorm: **3,00 %**

Udbringningsarealer – Ejede og forpagtede (se nedenstående tabel)

Nedenstående tabel viser mark nr., størrelsen på markerne, om arealet er drænet og jordbundstypen. Udover dette ses også om arealet er beliggende i fosforklasse, nitratklasse og/eller nitratfølsomt indvindingsområde (NFI).

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd- skifte	Ref. Sæd- skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
1-0	11,28	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	11,28	11,28	11,28	0,00	0,00	0,00
2-0	18,71	Ja	JB6	Nej	S2	S2	2,30	0,00	0,00	16,40	18,71	2,31	16,23	0,17	0,00
3-0	9,47	Ja	JB6	Nej	S2	S2	7,58	0,00	0,00	1,89	9,47	9,47	0,00	0,00	0,00
4-0	15,46	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,03	0,00	0,00	15,43	15,46	14,94	0,00	0,52	0,00
5-0	1,84	Nej	JB6	Nej	S2	S2	0,25	0,00	0,00	1,58	1,84	1,84	0,00	0,00	0,00
6-0	8,50	Ja	JB6	Nej	S2	S2	8,50	0,00	0,00	0,00	8,50	8,50	0,00	0,00	0,00
7-0	9,35	Ja	JB6	Nej	S2	S2	9,25	0,00	0,00	0,10	9,35	9,25	0,00	0,00	0,10
8-0	4,64	Ja	JB6	Nej	S2	S2	4,64	0,00	0,00	0,00	4,64	4,64	0,00	0,00	0,00
10-0	6,95	Ja	JB6	Nej	S2	S2	6,95	0,00	0,00	0,00	4,44	6,95	0,00	0,00	0,00
9-0	13,29	Ja	JB6	Nej	S2	S2	13,29	0,00	0,00	0,00	6,83	13,29	0,00	0,00	0,00
9-0	1,10	Ja	JB6	Nej	S2	S2	1,10	0,00	0,00	0,00	1,10	1,10	0,00	0,00	0,00
Total	100,57						53,90	0,00	0,00	46,67	91,61	83,55	16,23	0,68	0,10

Udbringningsarealerne fremgår af bilag 7.4.

Udbringningsarealer – aftalearealer (se nedenstående tabel)

Navn	ha	Områder omfattet af N- eller P-klasse 1- 3?	Har modtageren en arealgodkendelse til modtagelse af de tilførte mængder?
AFT SN 7-0	1,50	Nej	Nej
AFT SN 70-0	2,23	Nej	Nej
AFT SN 14-0	4,15	Nej	Nej
AFT SN 18-0	7,78	Nej	Nej
AFT SN 160-0	13,53	Nej	Nej
AFT SN 21-0	11,23	Nej	Nej
AFT SN 13-0	0,61	Nej	Nej
AFT SN 30-0	4,25	Nej	Nej
AFT SN 72-0	1,62	Nej	Nej
AFT SN 15-0	8,91	Nej	Nej
AFT SN 73-0	1,32	Nej	Nej
AFT SN 74-0	2,47	Nej	Nej
AFT SN 11-0	4,73	Nej	Nej
AFT SN 9-0	3,17	Nej	Nej
AFT NH 22-1	1,09	Nej	Nej
AFT NH 18-0	4,47	Nej	Nej
AFT NH 17-0	4,46	Nej	Nej
AFT NH 15-0	5,87	Nej	Nej
AFT NH 14-0	3,52	Nej	Nej
AFT NH 20-0	1,16	Nej	Nej
AFT NH 16-0	4,30	Nej	Nej
AFT SN 71-0	3,02	Nej	Nej
AFT SN 63-0	3,98	Nej	Nej
Total	99,38		

Kommunens vurdering

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 5, stk. 2, pkt. F24 angiver, at en ansøgning om god-

kendelse efter husdyrbrugslovens § 12 skal indeholde oplysninger om størrelsen og beliggenheden af arealer, der er til rådighed til udbringning af husdyrgødning på hele bedriften, der drives under samme CVR nr., herunder arealer, der kan disponeres over bl.a. i medfør af gødningsleveringsaftaler. En ansøgning skal herefter indeholde oplysninger om, hvilke aftalearealer ansøger vil anvende.

Kommunen skal i forbindelse med en ansøgning om godkendelse efter husdyrbrugslovens § 12, hvori der indgår aftalearealer, vurdere om udbringning af husdyrgødning fra den ansøgte bedrift på de pågældende aftalearealer, vil kunne påvirke miljøet væsentligt, jf. § 26, stk. 3 og 4.

Der afsættes husdyrgødning til følgende tre modtagere:

Navn	Adresse	CVR nr.
Dueholm Biogas	Hovedgårdvej 7, 8660 Skanderborg	60871116
Niels Hald	Pederslundvej 17, 8660 Skanderborg	33000022
Søren Næsborg	Krogdalsvej 6A, 8660 Skanderborg	17128841

Der er ingen arealer tilknyttet Dueholm Biogas, men da der på nuværende tidspunkt ikke eksisterer et biogasanlæg under Dueholm, vil kravet til afsætningen blive stillet som et vilkår om at husdyrgødningen enten skal afsættes til et biogasanlæg eller til arealer der er vurderet af kommunen efter husdyrbrugsloven.

Vurderingen af hvorvidt de to øvrige modtagere af husdyrgødning, vil udløse krav om en § 16 arealgodkendelse er foretaget i efterfølgende afsnit.

Ligeledes er vurderingen af de forpagtede og ejede arealers sårbarhed over for tilførsel af næringsstoffer foretaget i efterfølgende afsnit, hvor Horsens Kommune også har foretaget en konkret vurdering af produktionens belastning af Horsens Fjord og Randers Fjord.

3.2 Gødningsregnskab

I dette afsnit vises et regnskab over produceret, tilført og fraført husdyrgødning på den bedrift, som husdyrbruget hører under, og der gøres rede for teknologi anvendt til udbringning af husdyrgødning.

Ansøger tekst

Nudrift:

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	23638,13	6126,62	75,00	0,00	246,50
Ingen adresse	Kvæggylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	0,00	0,00	45,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE	
Ingen data						

Afsat husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dueholm Hovedgårdvej 7 8660 Skanderborg CVR: 60871116	Svinegylle	4815,00	1261,00	75,00	0,00	49,40
Niels Hald Pederslundvej 17 8660 Skanderborg CVR: 33000022	Svinegylle	1667,00	437,00	75,00	0,00	17,00
Søren Næsborg Krogdalsvej 6A 8660 Skanderborg CVR: 17128841	Svinegylle	4778,00	1251,00	75,00	0,00	48,70

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Svinegylle	12378,13	3177,62	0	131,40
Total	12378,13	3177,62	0	131,40

Ansøgt drift**Produceret husdyrgødning**

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	34598,84	9078,06	75,00	0,00	358,31
Ingen adresse	Kvæggylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	0,00	0,00	45,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE	
Ingen data						

Afsat husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dueholm Biogas Hovedgårdvej 7 8660 Skanderborg CVR: 60871116	Svinegylle	14659,00	3847,00	75,00	0,00	151,81
Niels Hald Pederslundvej 17 8660 Skanderborg CVR: 33000022	Svinegylle	1667,00	437,00	75,00	0,00	17,00
Søren Næsborg Krogdalsvej 6A 8660 Skanderborg CVR: 17128841	Svinegylle	4778,00	1251,00	75,00	0,00	48,70

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Svinegylle	13494,84	3543,06	0	140,80
Total	13494,84	3543,06	0	140,80

Udbringningsteknologi

De teknikker, der i marken kan reducere ammoniakfordampningen ved udbringning, er rettet mod at begrænse det tidsrum, i hvilken den mineralske del af kvælstofindholdet i gyllen er i kontakt med luften, eller sikrer, at den mineralske del forbliver på opløst form. Konkret omfatter det teknikker, der sørger for, at gyllen hurtigt kommer ned på eller i jorden, eller som giver gyllen en lavere PH-værdi (svovlsyrebehandling).

En stor del af de virkemidler, der kan reducere ammoniaktabet i forbindelse med udbringning af husdyrgødning er allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen, der fastsætter generelle regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes. For udbringning af husdyrgødning gælder således følgende:

- Regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 meter fra byområder på weekend- og helligdage)
- Gylle skal som minimum udbringes med slæbeslanger (bredspreddning forbudt)
- Gylle der udbringes på sort jord (ubevokset mark) skal være nedbragt senest 6 timer efter udbringning.
- Al udbringning af husdyrgødning på sort jord og græsmarker skal ske ved nedfældning eller en tilsvarende teknologi med samme ammoniakreduktionsprocent.

En yderligere reduktion af ammoniakfordampningen ved udbringning af husdyrgødning vil kunne nås ved krav om nedfældning af al husdyrgødning eller ved tilsætning af svovlsyre til husdyrgødningen.

Miljøstyrelsen har imidlertid vurderet, at de samfundsøkonomiske omkostninger ved nedfældning af husdyrgødning er uforholdsmæssige høje, da nedfældning af husdyrgødning kan give skader på afgrøderne og dermed udbyttetab. Desuden vil nedfældning føre til øget udledning af drivhusgasser.

Tilsvarende vurderer Miljøstyrelsen, at svovlsyrebehandling af gylle er en uforholdsmæssig dyr teknologi at indføre alene af hensyn til miljøeffekten i marken.

På denne baggrund vurderer Miljøstyrelsen at gældende lovgivning vedr. udbringning er BAT.

Kvælstof er et vigtigt plantenæringsstof. Optimal udnyttelse af de tilførte næringsstoffer med gyllen vil medføre mindre udvaskning af kvælstof til grundvand og overfladevand. Teknikker til reduktion af kvælstof er derfor rettet mod at øge afgrødernes optagelse af kvælstof. Der er følgende teknikker:

- Teknikker til optimal fordeling af husdyrgødningen i marken.
- Teknikker, som er målrettet mod at tilbageholde mineraliseret kvælstof i jorden udenfor afgrødernes vækstsæson.
- Teknikker, som øger husdyrgødningens andel af mineralsk kvælstof i forhold til organisk kvælstof.

En stor del af de teknikker, der kan reducere udvaskningen af kvælstof i marken er allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen. Eksisterende lovgivning der tager sigte på at reducere udvaskningen af kvælstof er:

- Fastsatte harmonikrav (dvs. hvor meget husdyrgødning der må udbringes pr. ha)
- Regler for hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes.
- Regler for hvor meget kvælstof der må tilføres den enkelte afgrøde totalt.
- Regler for hvor stor en andel af kvælstoffet der skal udnyttes i husdyrgødningen.
- Krav om udarbejdelse af mark- og gødningsplaner.

En yderligere reduktion af tabet af nitrat fra marken vil kunne opnås ved nedfældning af husdyrgødningen og afsætning af den faste fraktion til biogasanlæg eller forbrænding.

Miljøstyrelsen har imidlertid vurderet, at de samfundsøkonomiske omkostninger ved nedfældning af husdyrgødning er uforholdsmæssige høje, da nedfældning af husdyrgødning kan give skader på afgrøderne og dermed udbyttetab. Desuden vil nedfældning føre til øget udledning af drivhusgasser.

På denne baggrund vurderer Miljøstyrelsen at gældende lovgivning vedr. udbringning er BAT.

Kommunens vurdering

Ansøger udbringer i ansøgt drift i alt 141,05 DE (svarende til 13.495 kg N og 3.543 kg P) på ejede og forpagtede udbringningsarealer. Der afsættes ca. 218 DE (svarende til 21.104 kg N og 5.535 kg P) til biogas og aftalearealer. Der er i de efterfølgende afsnit vurderet, hvorvidt der skal stilles vilkår til den mængde af kvælstof og fosfor, der udbringes på arealerne. Derudover er der også i de følgende afsnit taget stilling til hvorvidt aftalearealerne skal have en § 16 godkendelse.

I forhold til vurderingen af om der anvendes BAT i forhold til udbringningsteknologi har Miljøstyrelsen i efteråret 2009 vurderet, at der med serien af gennemførte vandmiljøplaner samt ammoniakhandlingsplanen er en stor del af de virkemidler, der kan reducere ammoniaktabet i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen, der fastsætter regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning skal udbringes.

For udbringning af gylle gælder således, at gyllen som minimum skal udbringes med slanger og dermed ikke må bredspredes. Endvidere skal gylle på sort jord være nedbragt senest 6 timer efter udbringning, og fra 1. januar 2011 gælder desuden, at udbringning på sort jord og græsmarker skal ske ved nedfældning. Miljøstyrelsen vurderer således, at danske landmænd allerede i kraft af dansk lovreguleringer overholder kravene til BAT for udbringning. Det vurderes at ansøger ved overholdelse af lovkrav lever op til BAT i forhold til udbringning.

3.3 Nitrat (overfladevand)

Dette afsnit omhandler nitratudvaskning til overfladevand. Ansøgningssystemet har beregnet nedenstående fem parametre, som indgår i kommunens vurdering af udvaskning af nitrat til overfladevand.

Ansøger tekst

Ejede og forpagtede arealer afvander til Horsens Fjord.

Beskyttelsesniveauet for nitratudvaskning til overfladevand er defineret som en skærpelse af det generelle harmonikrav for arealer beliggende inden for nitratklasse 1-3. Afhængig af udbringningsarealernes placering, vil der på bedriftsniveau blive beregnet et samlet krav til maksimal udvaskning på bedrift niveau.

0 ha af det ansøgte udbringningsareal ligger inden for nitratklasse 1, 0 ha af det ansøgte udbringningsareal ligger indenfor nitratklasse 2 og 46,67 ha af det ansøgte udbringningsareal ligger indenfor nitratklasse 3. Der er derfor foretaget en udvaskningsberegning af kvælstof til overfladevand.

Det maksimale dyretryk der må være på bedriften er i husdyrgodkendelse.dk angivet til 1,08 DE/ha. Beregningen viser at ejendommens reelle dyretryk for ansøgt drift er på 1,4 DE/ha, se nedenstående tabel.

Beregning af udvaskning udført i husdyrgodkendelse.dk viser, at der på ejendommens arealer udvaskes 42,0 kg N/ha til overfladevand ved et dyretryk på 1,08 DE/ha og 41,9 kg N/ha ved et dyretryk på 1,4 DE/ha, som er det reelle dyretryk inklusiv 6 % ekstra efterafgrøder og med et virkemiddel med 3 % reduceret kvælstofnorm.

Beregning af nitratudvaskning til overfladevand

Tabellen viser det maksimale dyretryk (DE_{max}) og udvaskning svarende til maksimalt dyretryk uden virkemidler, samt det reelle dyretryk (DE_{reel}) for ansøgt drift og den reelle udvaskning med brug af virkemidler i ansøgt drift. DE_{max} bestemmes af dyreholdets sammensætning og reduktionsprocent.

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE_{max} : DE reduktionsprocent: 76,79 %	1,08	42,0
DE_{reel}	1,40	41,9

Aftalearealerne afvander til Randers Fjord der er et opland til Natura 2000 område, men i robust område, hvor alt kvælstof reduceres inden det når recipienten, og dermed er de ikke omfattet af husdyrbrugslovens nitratklasser. De generelle harmoniregler vurderes derfor at være tilstrækkelige til at sikre, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af overfladevand, hvorfor det ikke er nødvendigt med skærpede krav i forhold til dette.

Kommunens vurdering

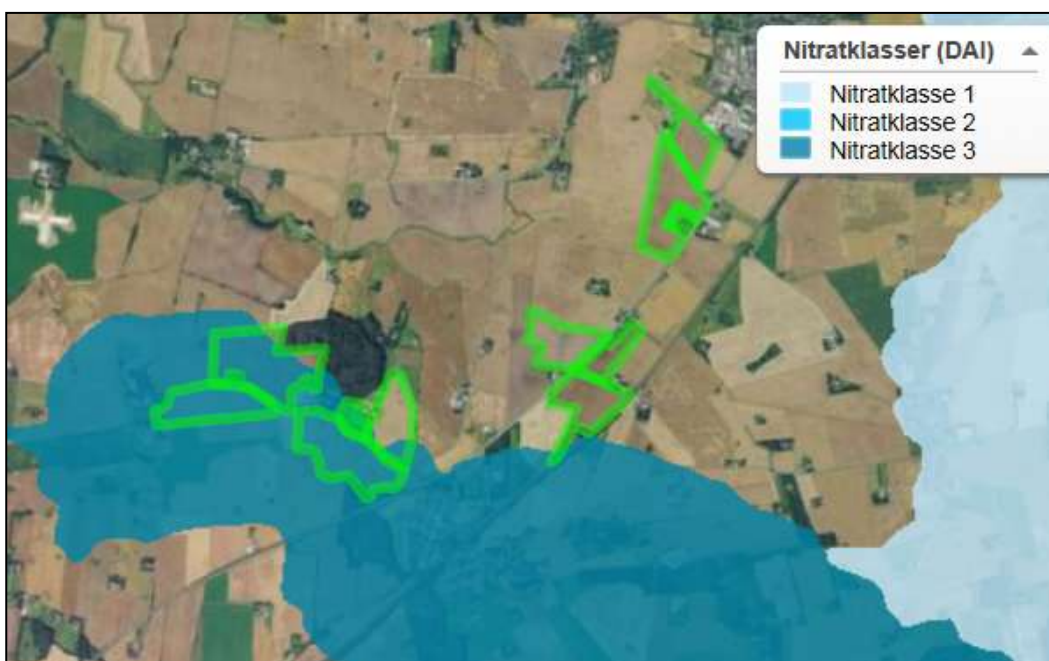
Arealerne afvander til Horsens Fjord og Randers Fjord.

Horsens Kommunes vurderinger og krav i miljøgodkendelser til husdyrbrug i forhold til begrænsning af udvaskning af kvælstof til overfladevande fastsættes med udgangspunkt i husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau. Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 11 stk. 1 (jf. stk. 3), skal der meddeles afslag på en ansøgning, hvis skærpelsen af harmonikravet efter bekendtgørelsens bilag 3, afsnit D ikke kan overholdes.

Ifølge husdyrbrugslovens skal der ved tilladelser og godkendelser til husdyrbrug tages særligt hensyn til arealer i oplande til meget kvælstoffølsomme overfladevandsområder indenfor internationale naturbeskyttelsesområder. For landbrugsarealer, der afvander til sådanne vandområder er beskyttelsesniveauet fastsat som et lavere husdyrtryk pr. hektar end de generelle harmoniregler giver mulighed for, med det formål at få en lavere nitratudvaskning. beskyttelsesniveauet afhænger desuden af reduktionspotentialet, der er et udtryk for forskellen mellem den mængde nitrat, der kommer fra rodzonen og den mængde nitrat, der ender i vandområdet.

Ud fra forskellige arealers forskellige evne til at reducere nitrat på det udvaskede kvælstofs vej fra marker til sårbare Natura 2000-vandområder har Staten fået foretaget en udpegning af områder, hvor der ikke vurderes at ske mere end en 75 % - reduktion. Disse områder er – afhængigt af reduktionsevne – kategoriseret i de såkaldte nitratklasser 1, 2 og 3.

Der er ca. 47 ha af de ejede og forpagtede arealer der er beliggende i nitratklasse 3 (se figur 1 i de efterfølgende afsnit), for disse arealer stilles der i husdyrbrugsloven krav om et lavere husdyrtryk pr. ha end de generelle harmoniregler ellers giver mulighed for. Der udbringes i ansøgt drift husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha (den maksimalt tilladte er 1,08 DE/ha), og den reelle udvaskning af kvælstof fra ejede og forpagtede arealer er beregnet til 41,9 kg N/ha, hvilket er mindre end den beregnede maksimalt tilladte på 42,0 kg N/ha, hvorfor beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, jf. bekendtgørelsens § 11, stk. 2-6, gennem nitratklasserne er opfyldt.

Figur 1. Ejede og forpagtede arealer indenfor nitratklasser.

Aftalearealerne er beliggende i et område med 100 % reduktionspotentiale, hvorfor der ikke er udpeget nitratklasser på disse arealer.

I henhold til Habitatbekendtgørelsen skal der foretages en vurdering af, om husdyrbruget i sig selv kan påvirke Natura 2000-vandområder væsentligt, og om husdyrbruget i sammenhæng med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-vandområder væsentligt.

Horsens Fjord

I den yderste del af Horsens Fjord (øst for en linje fra Brakør i nord til Borres Knob i syd) har staten udpeget habitatområde nr. 52 "Horsens Fjord, havet øst for og Endelave". Området indgår ligesom alle andre habitatområder i Natura 2000-netværket. I oplandet til dette område, er der jf. Miljøstyrelsens kortværk udlagt nitrat- og fosforklasser.

Udpegningsgrundlaget for området er: Gråsæl (*Halichoerus grypus*), Spættet sæl (*Phoca vitulina*), sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand, mudder- og sandflader blottet ved ebbe, kystlaguner og strandsøer, større lavvandede bugter og vige, rev, flerårig vegetation på stenede strande, Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand, strandenge, stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit), kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger og brunvandede søer og vandhuller.

Flere af ovennævnte marine naturtyper er karakteriseret ved artsrige bundfauna- og plantsamfund. Næringsstofftilførslen til fjorden er afgørende for produktionen af mikroskopiske alger, idet en tilledning af N og P resulterer i planktonalgeproduktion, med uklart vand til følge. Når vandet er uklart vil mindre mængder af lys nå bunden. Bundlevende/bundfæstede makroalger (tang) samt ålegræs påvirkes negativt når lysmængden ved bunden reduceres. En øget planktonalgeproduktion vil ligeledes øge risikoen for iltsvind samt styrken af eventuelle iltsvindsforekoster, hvilket har en meget skadelig effekt på bundlevende dyr.

Randers Fjord

Dele af Randers Fjord er en del af EF-fuglebeskyttelsesområde, EF-habitatområde og Ramsar område. Fra Uggelhuse er Randers Fjord en del af EF-habitatområde nr. 14 "Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord". Fra Mellerup og til Udbyhøj er fjorden en del af EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15 og Ramsar-område nr. 11.

De marine områder af Randers Fjord, som omfatter Randers Yderfjord, Randers Fjord fra Randers til Mellerup og Grund Fjord, er omfattet af miljømålet "god økologisk tilstand" i Vandplan 2010-2015 for hovedvandopland Randers Fjord.

Randers Fjord får tilledt næringsstoffer fra et opland der udgør 3.256 km², idet hele Gudenåens og Allingå's afstrømningsområde leder vand til Randers Fjord. Ca. 90 % af kvælstofafstrømningen fra Randers Fjords opland udgøres af diffus udledning fra landbrugsarealer og naturlig udvaskning af kvælstof fra jordbunden.

Miljømålsætningen er ikke opfyldt i Randers Fjord og risikoanalysen i basisanalysen II har vist, at fjorden er i risiko for ikke at opfylde målet om god økologisk tilstand. Årsagen hertil er især for stor tilførsel af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) fra land. Der er derfor behov for at gøre en særlig indsats for at reducere tilførslen af såvel kvælstof som fosfor til Randers Fjord.

Påvirkning af recipienterne med kvælstof fra bedriften i sig selv

Horsens Kommune er forpligtet til at undersøge, om projektet, herunder nitratudvaskningen, kan have en skadesvirkning på naturtyper på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områder.

Miljøstyrelsen har udarbejdet en digital vejledning, som lægger et objektivt kriterium til grund for vurderingen af, om det kan udelukkes, at et husdyrprojekt, når det overholder det fastlagte beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen til overfladevande (nitratklasserne), kan have en skadesvirkning på et Natura 2000-vandområde som følge af nitratudvaskningen. Natur og Miljøklagenævnet har stadfæstet metoden.

Kriteriet omfatter to dele. Afskæringskriteriets pkt. 1 omfatter en vurdering af, om det ansøgte i kumulation med andre planer og projekter vil kunne have en skadevirkning. Afskæringskriteriets pkt. 2A / 2B omfatter en vurdering af, om det ansøgte i sig selv vil kunne have en skadevirkning

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Når et projekt overholder begge afskæringskriterier nævnt ovenfor forudsættes det, at der ikke vil være en skadevirkning. Falder projektet for den ene eller den anden del (som beskrevet ovenfor) - eller begge dele skal kommunerne som udgangspunkt give afslag på det ansøgte projekt, jf. dog nedenstående.

Er antal dyreenheder (DE) således stigende i det aktuelle opland (inkl. det ansøgte), og beregninger viser, at det ansøgte herefter vil øge kvælstofudvaskningen, uanset, at den enkelte ansøgning overholder det fastlagte beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen til overfladevande, vil det ansøgte medføre en øget udvaskning. Det vil i givet fald betyde, at det ansøgte i kumulation med andre husdyrbrug kan have en skadevirkning, og det ansøgte kan derfor ikke godkendes.

Ved opgørelsen af udviklingen af antal dyreenheder i et opland anvendes Miljøstyrelsen oplysninger, idet de siden 2007 årligt har lavet en samlet opgørelse af dyretrykket fordelt på 143 oplande i hele Danmark.

For oplandet til Horsens Fjord ses følgende: 2007 (37.531 DE), 2008 (34.295 DE), 2009 (32.844 DE), 2010 (32.917 DE), 2011 (32.795 DE), 2012 (32.028 DE), 2013 (32.984 DE), 2014 (30.344 DE) og 2015 (30.584 DE). Ved lineær regression fremkommer dermed et gennemsnitligt årligt fald på 670 DE/år.

For oplandet til Randers Fjord ses følgende: 2007 (150.260 DE), 2008 (148.271 DE), 2009 (146.533 DE), 2010 (147.014 DE), 2011 (143.562 DE), 2012 (144.960 DE), 2013 (144.562 DE), 2014 (137.321 DE) og 2015 (135.591 DE). Ved lineær regression fremkommer dermed et

gennemsnitligt årligt fald på 1.625 DE/år.

Idet antallet af DE er reduceret i oplandet siden 2007, er pkt. 1 i afskæringskriteriet opfyldt.

Kommunen skal herefter vurdere, om der er endnu uudnyttede godkendelser og tilladelser, som i praksis kan medføre at antallet af DE i oplandet reelt kan være stigende.

En stigende tendens i oplandet til Horsens Fjord ville forudsætte, at der skulle være uudnyttede godkendelser og tilladelser svarende til mere end 10.000 DE, mens en stigende tendens i oplandet til Randers Fjord ville forudsætte, at der skulle være uudnyttede godkendelser og tilladelser svarende til mere end 22.000 DE. Horsens Kommune vurderer ikke, at det er sandsynligt, at der indenfor de to oplande er meddelt tilladelse og godkendelse til samlede udvidelser i den størrelsesorden.

Kommunen skal herefter opgøre, om der kan være bidrag fra andre kilder, som skal inddrages i vurderingen. Horsens Kommune har ikke kendskab til ændringer i andre kilder, som skulle medføre, at vurderingen ville være anderledes. Det er derfor Horsens Kommunes vurdering at pkt. 1 er opfyldt.

Ifølge baggrundsmateriale til Vandplanen, Bilag 5, Fastlæggelse af referenceforhold og miljømål samt beregning af indsatsbehov for de marine områder, tilhører Randers Fjord til Mellerup gruppen fjorde og øvrige lukkede kystvande, og dermed skal bidraget fra husdyrbruget være under 5 % jf. pkt. 2A.

Der indgår i alt 100,57 ha ejede og forpagtede arealer, som ligger i oplandet til Horsens Fjord. Bedriftens udbringningsarealer udgør således ca. 2,0 promille af oplandet til Horsens Fjord (491 km²). Det kan estimeres, at der årligt udvaskes ca. 936,5 tons N/år, og dermed også beregnes at en udledning af kvælstof på 5 % (jf. Miljøstyrelsens vejledning) vil svare til ca. 47 tons N/år. Dette er langt mere end de ca. 13 tons N der udbringes på arealerne fra den ansøgte produktion, og dermed også langt mere end det som i alt udvaskes fra arealerne pga. tilførsel af husdyr- og handelsgødning.

Der indgår i alt 99,38 ha aftalearealer, som ligger i oplandet i Randers Fjord. Bedriftens udbringningsarealer udgør således 0,3 promille af oplandet til Randers Fjord (3.250 km²). Det kan estimeres, at der årligt udvaskes ca. 3.000 tons N/år, og dermed også beregnes at en udledning af kvælstof på 5 % (jf. Miljøstyrelsens vejledning) vil svare til ca. 150 tons N/år. Dette er meget mere end de ca. 13 tons N der udbringes i alt på alle arealerne, og dermed også langt mere end det som i alt udvaskes fra arealerne pga. tilførsel af husdyrgødning.

Samlet set vurderer Horsens Kommune, at udvaskningen af næringsstoffer fra ejendommens udbringningsarealer vil være af så begrænset omfang, at bidraget herfra ikke i sig selv kan påvirke Natura 2000-vandområdet væsentligt, hvorfor der ikke stilles vilkår som skærper kravene i husdyrloven.

3.4 Nitrat (grundvand)

Ansøger tekst

Der ligger 91,61 ha af ejede og forpagtede udspretningsarealer indenfor NFI (se bilag 7.7), der er endnu ikke udarbejdet en indsatsplan for området.

Der er foretaget en udvaskningsberegning via husdyrgodkendelse.dk, se nedenstående tabel.

Mark Nr.	Areal (ha)	Ansøgt (mg nitrat/l)	Merbelastning (Ansøgt - Nudrift) (mg nitrat/l)	Udvaskning svarende til et plantebrug (mg nitrat/l)	50% reduktion af husdyrgødning (NK3) (mg nitrat/l)
1-0	11,3	53	-4	53	55
2-0	18,7	53	-4	53	55
3-0	9,5	53	-4	53	55
4-0	15,5	53	-4	53	55
5-0	1,8	53	-4	53	55
6-0	8,5	53	-4	53	55
7-0	9,4	53	-4	53	55
8-0	4,6	53	-4	53	55
10-0	6,9	53	-4	53	55
9-0	13,3	53	-4	53	55
9-0	1,1	53	-4	53	55

Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk viser, at der ikke sker en merudvaskning i forhold til nudrift eller en øget nitratudvaskning i forhold til udvaskningen fra et plantebrug.

Ingen af aftalearealerne er beliggende indenfor et nitratfølsomt indvindingsområde.

Kommunens vurdering

Arealerne ligger indenfor NFI og indenfor grundvandsmagasinerne til Åes Vandværk og Højballegårdværket, og udgør ca. 91 % af udspretningsarealerne. Der er lavet specifikke beregninger af udvaskningen af nitrat for de pågældende arealer. Se tabellen ovenfor.

I henhold til de generelle beskyttelsesniveauer i bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal en tilladelse eller godkendelse som minimum fastsætte vilkår om, at der ikke må ske en merbelastning, dvs. større udvaskning af nitrat fra rodzonen, såfremt udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat pr. liter i efter-situationen.

Beregningerne i ansøgningssystemet viser at ved det valgte virkemiddel, vil nitratudvaskningen fra rodzonen på markerne ligge på ca. 53 mg nitrat pr. liter, hvilket er mindre end udvaskningen ved nudrift. Kravet om at der ikke må ske en merbelastning i ansøgt drift er dermed overholdt.

Såfremt der er foretaget en zonerings af det nitratfølsomme indvindingsområde, men ikke udarbejdet en indsatsplan for området, skal det vurderes konkret, om der skal stilles vilkår af hensyn til grundvandsbeskyttelsen.

Der kan dog ikke fastsættes vilkår, der er mere skærpende end en nitratudvaskning, der svarer til udvaskningen fra et planteavlssædskifte. Der kan dog stilles vilkår om en maksimal udvaskning svarende til nitratklasse 3, jf. pkt. D, nr. 1, såfremt dette er på et lavere udvaskningsniveau end niveauet i bilag 4, nr. 2, pkt. C.

Der er i skema 45070 beregnet både udvaskningen for et planteavlbrug og den ansøgte udbringning for de arealer, der er beliggende i NFI område. Resultatet af beregningen ses af skemaet ovenfor, hvoraf det også ses, at der i ansøgt drift ikke er en større udvaskning fra husdyrbruget end det der kan beregnes, såfremt arealerne blev drevet som et plantebrug. Kra-

vet om at der i ansøgt drift ikke må ske en større udvaskning af nitrat, end den der kan beregnes for et plantebrug er dermed overholdt. Kommunen har vurderet, at der ikke skal stilles yderligere krav.

Markerne drives alle med et S2 sædskifte, som også er standardsædskifte, hvorfor sædskiftet ikke er anvendt som et virkemiddel og der ikke skal stilles krav til dette.

Der er brugt virkemiddel i form af ekstra efterafgrøder og reduceret kvælstofnorm for at opnå en nitratudvaskning, der overholder beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Der er stillet vilkår til de anvendte virkemidler.

Derudover stilles der vilkår om, hvor meget kvælstof der i alt må udbringes på markerne, samt at der ikke må udbringes anden organisk gødning som f.eks. affald på arealerne.

Baggrunden for at der ikke må udbringes anden organisk gødning (som f.eks. slam) på arealerne, er at dette typisk har en anden sammensætning af næringsstoffer og en lavere udnyttelsesprocent i forhold til husdyrgødning, og at en vurdering af dette ikke indgår i det ansøgte projekt.

Aftalearealerne er ikke beliggende i NFI, hvorfor der ikke er behov for at stille skærpende krav i forhold til dette.

3.5 Fosfor

Dette afsnit drejer sig om påvirkningen af overfladevand med fosfor. I ansøgningsystemet er udbringningsarealernes fordeling i fosforklasser opgjort, som det fremgår af nedenstående tabel, og der er foretaget beregninger, som indgår i kommunens vurdering af miljøpåvirkningen.

Ansøgers tekst

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	83,55 ha	7,4 kg P/ha/år	11,2 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	16,23 ha	7,4 kg P/ha/år	11,2 kg P/ha/år
Lavbundslande og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,69 ha	7,4 kg P/ha/år	2,0 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,10 ha	7,4 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**
Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-14,1 kg P**.
Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **11,2 kg P/ha/år**.
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **35,2 kg P/ha/år**.
P-fracørsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **24,2 kg P/ha/år**.
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **11,0 kg P/ha/år**.

Kommentar fosfor

Der foreligger nye fosfortal på arealerne som er anvendt i beregningen i husdyrgodkendelse.dk. Jordbundsanalyserne er indsendt i forbindelse med ansøgning om godkendelse, se bilag 7.8.

Ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk overholder overskuddet af fosfor lovens krav til

fosforoverskud, og kravet er overopfyldt med 14 kg P. Beregningen giver et fosforoverskud på 11,0 kg P/ha/år.

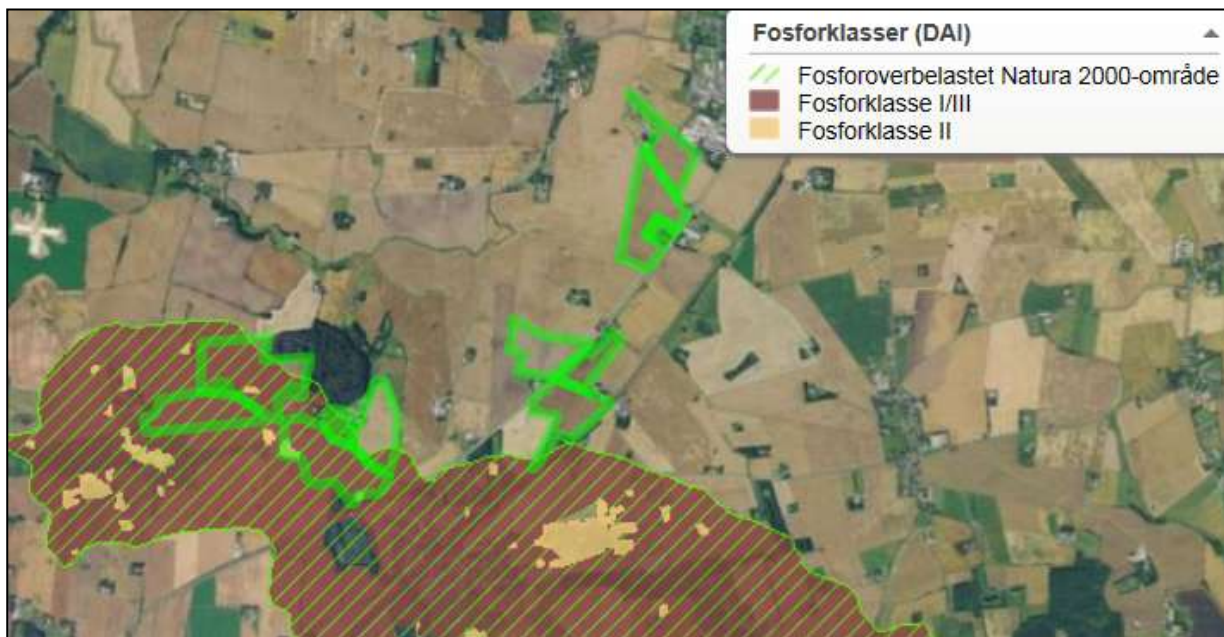
Kommunens vurdering

Det generelle beskyttelsesniveau

Det lovbestemte fastlagte beskyttelsesniveau af vandområder mod påvirkning af fosfor er rettet mod de oplande, der afvander til Natura 2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor.

Det er Miljøstyrelsen, der har udpeget disse oplande. Indenfor disse områder, er der skærpede krav til tildelingen af fosfor på arealer bestående af drænet lerjord, drænede eller detailgrøftede sandjorder samt på arealer, der er udpeget som lavbundsarealer med forhøjet risiko for tab af fosfor til vandmiljøet. På sådanne arealer skal der ifølge lovgivningen stilles krav til fosforoverskuddet, afhængig af de konkrete fosfortal¹². Fosforoverskuddet vil tilføres jordpuljen og på sigt medvirke til, at jordens fosfortal vil stige. En sådan forøgelse af fosforindholdet i jordpuljen vil alt andet lige kunne medføre større risiko for tab af fosfor fra særligt sårbare arealer.

De ejede og forpagtede arealer ligger i oplandet til Horsens Fjord, hvoraf nogle af arealerne afvander direkte til Horsens Yderfjord, der er et Natura 2000 vandområde. Se evt. kortet (figur 2) herunder.

Figur 2. Ejede og forpagtede arealer indenfor fosforklasser.

Jf. ansøgningen tilføres arealerne 3.543 kg P på i alt 100,57 ha ejet og forpagtet areal. Det svarer til 35,2 kg P tilført pr. ha. Det ansøgte sædskifte (S2), medfører en gennemsnitlig fraførsel på 24,2 kg P/ha/år, resulterende i et gennemsnitligt fosforoverskud på 11,0 kg P pr. ha. Heri indgår, at det ansøgte dyretryk på arealerne er 1,4 DE/ha.

Aftalearealerne ligger også i oplandet til Randers Fjord, og dermed beliggende i et opland til fosforfølsomt Natura 2000 område, men da ingen af arealerne er lavbundsarealer eller med ler-

¹² Fosforklasser omfatter drænet lerjorde med angivelse af jordens fosfortal eller lavbundsjarde, altså jorde, hvor der er risiko for fosforudvaskning. Der er i alt fire fosforklasser.

jorde, ligger alle arealerne uden for områder med fosforklasser. Der vurderes derfor ikke at være grundlag for at stille vilkår vedr. begrænsning af fosfor på arealerne.

De miljømæssige aspekter omkring vandløb og søer bliver reguleret gennem Statens vandplanlægning. Det aktuelle projekt er således som udgangspunkt vurderet ud fra de generelle beskyttelsesniveauer i bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det vil ifølge ansøgningen medføre et tilladt P-overskud på 11,2 kg P/ha, og idet det faktiske overskud er 11,0 kg P/ha er det generelle beskyttelsesniveau overholdt.

Påvirkning af vandløb

På erosionstruede udbringningsarealer som f.eks. kraftigt skrånende arealer eller vandløbsnære humusjorde, hvor der kan være en forøget risiko for fosfortab, gøres en særlig indsats for at reducere risikoen for tab af fosfor til overfladevand.

Ingen af de ejede eller forpagtede arealer grænser direkte op til et vandløb.

Påvirkning af søer

Hovedparten af de ejede og forpagtede udbringningsarealer i nærværende miljøgodkendelse beliggende på Bleldvej 85 afvander til Horsens Inderfjord og ligger ikke i et område, der af Miljøstyrelsen er udpeget som "opland til fosforfølsom Natura 2000-område".

Da ejendommens arealer, jf. Miljøstyrelsens kortmateriale, ligger udenfor opland til Natura 2000-område, der er overbelastet med fosfor, kategoriseres arealerne som fosforklasse 0 i ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk. Jævnfør godkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for fosforoverskud reguleres arealer med fosforklasse 0 alene af harmonireglerne.

Arealerne afvander til Nørrestrand, som ifølge basisanalysen er særligt belastet med fosfor. Miljømålene for Nørrestrand er ifølge Statens Vandplan for området "God", og der forventes delvis målopfyldelse i 2015. Det vurderes, at intern fosforbelastning i søen kan hindre målopfyldelse i 2015. Ifølge Vandplanen for Horsens Fjord skal fosfortilførslen til søen reduceres. Der iværksættes derfor i vandplanen generelle og specifikke fosforreducerende tiltag i form af etablering af randzoner og P-ådal samt forbedret spildevandsrensning i det åbne land. Horsens Kommune vurderer derfor oplandet til Nørrestrand som værende opland til en sø, som er overbelastet med fosfor.

Ifølge Miljøstyrelsens WIKI-vejledning skal man i oplande til søer også have fokus på fosfor. Det skyldes, at søer generelt betragtes som mere fosforfølsomme end de marine områder.

Udover at tjekke om bedriftens arealer ligger i oplande til fosforfølsomme Natura 2000-områder, skal det tjekkes om bedriftens arealer ligger i oplande til fosforfølsomme søer. Hvis dette er tilfældet tages der udgangspunkt i beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet i forhold til beskyttelsen af sådanne søer. Desuden stilles der eventuelle nødvendige krav om randzoner m.m. Citat fra WIKI-vejledningen: <http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Fosfor.ashx>

Der vil ifølge Miljøstyrelsen, når arealer ligger i oplande til fosforfølsomme søer, som hovedregel gælde samme beskyttelsesniveau, som gælder i forhold til marine Natura 2000-områder med de samme fosforklasser osv.

Som følge af ovenstående, vurderer Horsens Kommune, at når Miljøstyrelsen henviser til "beskyttelsesniveauet for sådanne søer", må der henvises til det beskyttelsesniveau, som kommunen efter en konkret vurdering, fastlægger ud fra den aktuelle tilstand og ud fra de mål der er opstillet i vandplanen, hvor der er risiko for manglende målopfyldelse på grund af bl.a. fosfor.

Det vurderes heraf at arealer i oplandet til Nørrestrand, bør underlægges et beskyttelsesniveau tilsvarende det, som er gældende i forhold til marine Natura 2000-områder overbelastet med fosfor.

Kommunen har derfor undersøgt, om det ud fra reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er muligt at skærpe det generelle beskyttelsesniveau.

Det generelle beskyttelsesniveau for fosfor i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit C, suppleres af en adgang for kommunen til at stille skærpede vilkår efter bekendtgørelsens § 11, stk. 2-4. Kriterierne for fastsættelse af skærpede vilkår vedrørende fosforoverskud fremgår i bekendtgørelsens bilag 4, afsnit 1:

”Nr. 1. Kriterier for fosforoverskud

Vurderer kommunalbestyrelsen, at der skal stilles vilkår, der rækker ud over beskyttelsesniveauet for fosforoverskud, som angivet i bilag 3, anvendes et af følgende kriterier:

A. På andre drænedede lerjorde med lavere fosfortal end forudsat i de pågældende fosforklasser, jf. bilag 3, som ligger i oplande til Natura 2000 vandområder, overbelastet med fosfor, stilles vilkår om maksimal fosforoverskud.

B. På drænedede ikke-lerjorde stilles vilkår afhængig af fosfortallet, svarende til reglerne for drænedede lerjorde, som ligger i oplande til Natura 2000 vandområder overbelastet med fosfor.

I oplande til mindre sårbare Natura 2000 vandområder stilles vilkår svarende til de vilkår for oplande til Natura 2000-vandområde overbelastet med fosfor og omfattet af krav i henhold til fosforklasse 1, 2 eller 3.”

Det vil sige, at på trods af WIKI-vejledningens tekst om, at der kan være behov for særlig beskyttelse af fosforfølsomme søer, samt kommunens vurdering af, at der i den konkrete sag er et særligt behov for at beskytte Nørrestrand, idet den er fosforfølsom, er der ikke i lovgivningen hjemmel til at stille skærpede vilkår i forhold til fosforoverskuddet på de arealer, som ligger i oplandet til den fosforfølsomme sø, når arealerne ligger udenfor et opland der er betegnet som et fosforfølsomt Natura 2000-område.

Da der således ikke er hjemmel i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen til at stille skærpede vilkår for at hindre en mulig skadevirkning fra fosfortilførslen, må kommunen overveje om der kan/skal meddeles et afslag.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 11 stk. 7 kan kommunen meddele afslag, hvis det vurderes, at der med det fastlagte beskyttelsesniveau, vil være en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser.

Af Wiki vejledningen fremgår desuden følgende:

Hvis de generelle regler og de vilkår, kommunalbestyrelsen har mulighed for at stille ikke kan sikre, at husdyrbruget kan indrettes og drives på en sådan måde, at kravene i husdyrgodkendelseslovens § 19 kan opfyldes, skal kommunalbestyrelsen meddele afslag.

Nørrestrand vurderes af kommunen, at være omfattet af lokale beskyttelsesinteresser. Som udgangspunkt vil kommunen derfor kunne meddele afslag, jf. § 11 stk. 7 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Imidlertid har Natur- og Miljøklagenævnet i en principiel afgørelse³ slået fast, at når et ansøgt

projekt overholder det fastlagte beskyttelsesniveau for fosfor, der følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit C, og når der ikke er hjemmel i bekendtgørelsens bilag 4, afsnit 2 (nu 1), til at fastsætte skærpede vilkår, - så finder nævnet ikke, at der er grundlag for at fastsætte yderligere vilkår vedrørende fosforoverskuddet på udbringningsarealerne. Samtidig skriver klagenævnet i senere afgørelser, at denne praksis "gør op med reguleringen af fosforoverskuddet i sager efter husdyrbruglovens §§ 11, 12 og 16". Klagenævnets afgørelser er at sidestille med gældende lov, og er derfor bindende for kommunen.

Horsens Kommune må derfor konkludere, at med den nugældende lovgivning, beskyttes de fosforfølsomme søer, som ligger udenfor oplande til fosforbelastede Natura 2000 vandområder, udelukkende af harmonireglerne, ligesom der ikke er mulighed for at stille skærpede vilkår og at der, med Natur- og Miljøklagenævnets praksis vedr. fosforoverskud på udbringningsarealer, ej heller er baggrund for at meddele afslag pga. risiko for fosforudvaskning fra udbringningsarealerne.

3.6 Påvirkning fra udbringning af husdyrgødning

I dette afsnit gøres der rede for påvirkning af natur som følge af ammoniakfordampning eller afstrømning fra udbringning af husdyrgødning.

Kommunens beskrivelse og vurdering

Horsens Kommune har foretaget en vurdering af, hvordan markdriften vil påvirke beskyttede arter og naturområder. Vurderingen forudsætter at generelle lovkrav herunder vandløbslovens bræmmekrav og husdyrgødningsbekendtgørelsens regler vedr. udbringning af husdyrgødning overholdes.

Samtlige udbringningsarealer i Horsens Kommune ligger i området mellem Hovedgård og Tvingstrup. Der inddrages ikke nye arealer, som tidligere har været udyrkede eller ekstensivt dyrkede.

Internationalt beskyttet natur – Natura 2000

Udbringningsarealernes beliggenhed i forhold til Natura 2000-områder fremgår af bilag 7.11.

Afstanden er mere end 4 km mellem samtlige udbringningsarealer og nærmeste Natura 2000-område, nr. 56 (Habitatområde H52, Horsens Fjord, havet øst for og Endelave samt Fuglebeskyttelsesområde F 36).

Horsens Kommune vurderer på baggrund af den store afstand at driften af arealerne ikke har en indflydelse på det internationale naturbeskyttelsesområde.

Naturområder omfattet af Husdyrloven - § 7-natur

Kategori 1

Ikke relevant pga. stor afstand. Se ovenstående afsnit om Natura 2000.

Kategori 2

Hvor afstanden er kortest, er der mere end 2 km til nærmeste kategori 2-natur. Der vurderes derfor ikke at være behov for at stille vilkår til driften af hensyn til beskyttelsen af kategori 2-natur.

Kategori 3

Mark 4-0 afgrænses mod syd af en mindre mose. Marken er svagt skrånende mod mosen, som af luftfotos fremstår, som under tilgroning med pil. Mosen afgrænses mod syd af Gl. År-

husvej og vurderes ikke at være udpræget næringsstoffølsom.

Under forudsætning af at generel lovgivning om udbringning af husdyrgødning og retningslinjer om godt landmandskab bliver overholdt, vurderes anvendelsen af husdyrgødning på udbringningsarealerne ikke, at ville medføre forringelser at tilstanden i dette eller andre § 7-natur.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Horsens Kommune har ikke kendskab til forekomster at nogen af bilag IV-arterne indenfor eller i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne. Det kan dog ikke udelukkes af flagermus, markfirben, spidssnudet frø, stor vandsalamander eller odder raster eller yngler nær udbringningsarealerne.

Den fortsatte anvendelse af husdyrgødning på de intensivt dreve omdriftsarealer vurderes ikke at ændre vilkårene for de nævnte arter.

Naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men ikke af husdyrlovens § 7

Kommunen er jf. naturbeskyttelsesloven forpligtet til at tage vare på de beskyttede naturområder, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, så de sikres imod en tilstandsændring. Udbringningsarealerne afgrænses flere steder af beskyttede naturområder.

Mark 3-0 afgrænses i den nordligste ende af to vandhuller. Marken er ikke skrånende mod vandhullerne.

Udbringning af husdyrgødning vurderes ikke at ville medføre tilstandsændring i de § 3-beskyttede vandhuller og der er derfor ikke behov for at stille vilkår.

Samlet vurdering

Det er kommunens samlede vurdering, at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til naturbeskyttelsesinteresserne i området, herunder de internationalt beskyttede arter og naturområder.

3.7 Gener fra udbringning

Ansøger tekst

Antallet af transporter for transport af gylle, ses af afsnit 2.4.6. I afsnittene under 2.4 er gener i forhold til udbringning af husdyrgødning beskrevet.

Der vil være lugtgener i forbindelse med udbringning af husdyrgødning på arealerne. Udbringning af husdyrgødning vil dog være begrænset til få dage om året, og der er på husdyrbruget stor opmærksomhed på at tage hensyn til naboer i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Der vil i videst mulig omfang kun blive udbragt husdyrgødning indenfor normal arbejdstid, dog kan det i visse perioder være nødvendigt at udbringe gødning på andre tidspunkter. Disse perioder forsøges minimeret, men særligt vejret kan være med til at sammenpresse udbringningen.

Udbringning af gylle foretages primært med slangeudlægger i veletableret afgrøde eller det nedfældes i græsmarker og på sort jord for at minimere lugtgener og mindske ammoniakfordampning.

Kommunens vurdering

Generelt

Udbringningen må ikke give anledning til unødige gener og husdyrgødning, der udbringes på ubevoksede arealer, skal nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer. Det skal ske på en måde, så der ikke er risiko for, at gødningen kan blive skyllet i dræn, vandløb eller søer, for eksempel ved tørbrud eller kraftigt regnvejr.

Der gælder endvidere at udbringning af flydende husdyrgødning skal ske ved slangeudlægning, nedfældning eller lignende og at udbringning på sort jord og vedvarende græs skal ske med nedfældning eller med forbehandlet gylle.

Lugt

Der kan forekomme lugt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Udbringning af husdyrgødning foregår dog i kortere perioder, få gange om året, hvilket betyder, at disse lugtgener vil være af mindre betydning end lugt fra husdyrbrugets anlæg.

Særligt vedrørende lugt bemærkes, at det er praksis ved reguleringen af husdyrbrug at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor acceptere visse af de ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug. Således må beboere i landzone tåle mere lugt fra husdyrbrug end beboere i byzone, hvor der er husdyrbrug i nærheden af byen, jf. f.eks. Miljøklagenævnets afgørelse nr. 130-00235. Reglerne om begrænsning af lugtgener tager derfor primært sigte på beskyttelse af boliger i samlet bebyggelse og nuværende eller kommende byzoneområder

Trafik

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 7, stk. 2, skal kommunen i forbindelse med en ansøgning om godkendelse vurdere, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Gener affødt af trafik forbundet med driften af et husdyrbrug kan f.eks. opstå som følge af til- og frakørsel af dyr og foder samt kørsel på offentlig vej ved udbringning og opbevaring af husdyrgødning og anden form for gødning.

Ved reguleringen af husdyrbrug er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet.

I en godkendelse kan der derfor primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til virksomheden. For virksomhedens egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- eller frakørsel. Endelig kan der stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter.

Det er Horsens Kommunes vurdering at de generelle regler på området, er tilstrækkelige til at sikre at der fortsat ikke opstår gener i forbindelse med udbringning af husdyrgødning fra ejendommen. Der er derfor ikke stillet specifikke krav.

4 Samlet beskrivelse og vurdering af BAT

Staldindretning og fodring

For beskrivelse og vurdering af staldindretning og fodring i forhold til BAT se afsnit 2.1 "Dyrehold, staldindretning og management samt beregning af BAT".

Management

For beskrivelse og vurdering af management i forhold til BAT se afsnit 2.1 *"Dyrehold, staldindretning og management samt beregning af BAT"*.

Energiforbrug

For beskrivelse og vurdering af energiforbrug i forhold til BAT se afsnit 2.3.1 *"Energiforbrug"*.

Vandforbrug

For beskrivelse og vurdering af vandforbrug i forhold til BAT se afsnit 2.3.2 *"Vandforbrug"*.

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

For beskrivelse og vurdering af opbevaring og udbringning af husdyrgødning i forhold til BAT se afsnit 2.5.2 *"Husdyrgødning og foder"* og afsnit 3.2 *"Gødningsregnskab"*.

Samlet vurdering af BAT

Det vurderes samlet, at bedriften anvender BAT indenfor ovenstående områder.

5 O-alternativ

Ansøger tekst

0-alternativet beskriver forholdene, hvis udvidelsen ikke sker. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion i nogle år frem.

Med 0-alternativet vil markdriften også fortsætte uændret. Der vil således ikke ske samme regulering af bedriften, f.eks. via vilkår om øget areal med efterafgrøder.

Ud fra et miljømæssigt perspektiv vil en fastholdelse af den nuværende produktion være uhenigtsmæssig, idet der herved ikke vil blive foretaget investeringer i produktionsapparatet og dermed heller ikke investeringer i miljøforbedrende foranstaltninger på anlægget på lang sigt.

Det skal bemærkes, at der ved 0-alternativet ikke vil blive udarbejdet en miljøgodkendelse for bedriften, og de eksisterende klimacontainere ville skulle fjernes.

Kommunens vurdering

I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene. Inden for landbrugserhvervet er det en realitet, at landmanden står over for faldende afregningspriser i forhold til inflationen, samtidig med at omkostningerne stiger. Der skal således produceres et stadig stigende antal enheder for at overleve økonomisk. Derfor må produktionen løbende optimeres og udvides. Hvis produktionen ikke optimeres og udvides, smuldrer det økonomiske grundlag for virksomheden. Et konstant produktionsniveau er reelt en begyndende afvikling af produktionen med de personlige, samfundsmæssige og landskabelige konsekvenser det giver.

I forbindelse med denne godkendelse sker der en lovliggørelse af anvendelsen af allerede opstillede klimacontainere. Såfremt godkendelsen ikke meddeles vil dele af produktionen skulle ophøre, hvilket ud fra vurderingerne i denne godkendelse ikke vurderes at være et rimeligt krav.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet er det Horsens Kommunes vurdering,

at en udvidelse af produktionen ikke vil betyde væsentligt øgede gener for naboerne, jf. kapitlerne om lugt-, støj-, støv-, lys- og fluegener.

Det er Horsens Kommunes vurdering at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet, dvs. ingen udvidelse af produktionen, vil være at hindre ansøger i at udvikle sin bedrift i området. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser i lokalområdet.

6 Forurening, uheld og ophør

Ansøger tekst

Beskrivelse af mulige uheld

På landbrugsejendomme kan der være risici inden for primært følgende områder:

- Brand
- Gylleudslip fra gyllebeholder samt lækager på gyllesystem
- Uheld ved gylleudbringning
- Strømsvigt
- Oliespild
- Kemikaliespild

For at sikre, at der er procedurer for, hvad der skal foretages i tilfælde af uheld, vil der blive udarbejdet en beredskabsplan.

Beredskabsplanen indeholder:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, som skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.v.
- En opgørelse over materiel som er tilgængeligt på bedriften, eller som kan anskaffes med kort varsel, som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen vil ligge på en fast plads med nem adgang hertil for bl.a. medarbejdere, som vil blive vejledt i beredskabsplanen.

For at minimere omfanget af eventuelle uheld, er der ophængt vejledning til hvem der skal underrettes og disses telefonnumre.

Beredskabsplanen fremsendes senere.

Af nedenstående fremgår en beskrivelse af mulige uheld med oplysning om, hvilke tiltag der er iværksat for at forebygge uheld, samt oplysning om, hvad der vil blive iværksat i tilfælde af uheld.

Beskrivelse af risikominimering

Generelt

- Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad at der sikres korrekt brug og effekt.
- For at minimere risikoen for uheld, udføres opgaver der kan give anledning hertil under opsyn.
- Alle ansatte introduceres grundigt til deres arbejde.

Brand

Forebyggende foranstaltninger:

- Der forefindes brandslukkere i de enkelte bygninger. Af bilag til beredskabsplanen fremgår, hvor brandslukkerne er placeret.
- Alle el-installationer efterses hvert 5. år. Produktions- og ventilations anlæg rengøres jævnligt.

Akut håndtering ved uheld:

- Ved brand kontaktes brandmyndighederne

Gylleudslip

Forebyggende foranstaltninger:

- Gyllebeholderne er stabile og kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- Beholdernes bund og vægge er tætte
- Gyllebeholderne er underlagt 10 års beholderkontrol, hvilket vil minimere risikoen for sprængning af beholderne.
- Lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- Ved kontrol af flydelaget kontrolleres det at kapaciteten fortsat er tilstrækkelig.
- Påfyldning af gylle sker med læssekran hvorved spild undgås.
- Påfyldning af gylle til gyllevogn foregår under opsyn.
- Gylle suges fra gylletank op i gyllevogn. Derved elimineres risikoen for gylleudslip, da man undgår elpumper som kan fejllaktiveres i forbindelse med gylleopbevaring. Endvidere sikres at der ikke sker utilsigtet udledning og overpumpning af gylle til transportvogn.
- Gyllebeholder er uden fastmonterede pumper, der ved tekniske fejl eller sabotage kan forårsage gylleudslip til miljøet, hermed er risikoen for utilsigtet gylleudslip minimal.
- Der forefindes rendegraver og bigballer på ejendommen, der ville kunne anvendes til at inddæmme gylleudslip.

Akut håndtering ved uheld:

- Falck og evt. slamsuger tilkaldes
- Kommunen kontaktes
- Sker der et brud på tanken eller lign. søges strømmen i første omgang dæmmet op med halmballer/jordvold.
- Der forefindes rendegraver og bigballer på ejendommen, der vil kunne anvendes til at inddæmme gylleudslip.
- Hvis en gyllebeholder springer læk, er der mulighed for opbevaring i tank på anden ejendom.

Uheld ved gylleudbringning

Forebyggende foranstaltninger:

- Gylle udbringes i henhold til gældende regler således, at der ikke er risiko for tilledning af gylle til dræn og vandløb.

Akut håndtering ved uheld:

- Falck og evt. slamsuger tilkaldes.
- Kommunen kontaktes
- Ved haveri i mark med gyllevogn omlastes gyllen
- Ved overfladeafstrømning med gylle søges strømmen i første omgang dæmmet op med halmballer/jordvold.

Strømsvigt

Forebyggende foranstaltninger:

- Der er etableret alarmanlæg for temperatur- og elsvigt på samtlige staldafsnit
- Ventilationssystemet er tilkoblet et automatisk opkald til mobiltelefon i tilfælde af strømsvigt.

Akut håndtering ved uheld:

- Ved strømsvigt er ventilationssystemet designet således, at alle spjæld i staldene åbner automatisk for at sikre frisk luft til grisene.

Oliespild

Forebyggende foranstaltninger:

- Spildolie, smøreolie og dieseltank er placeret i maskinhuset i lukkede beholdere.
- Maskinhuset er indrettet med fast underlag bestående af beton
- Der forefindes ikke afløb i maskinhuset.
- Der findes opsugende materiale (kattegrus, savsmuld m.v.) i maskinhuset, som anvendes ved spild af olie.
- Diesel til maskinerne opbevares i overjordisk olietank. Tanken er på 5000 liter. Dieseltanken er placeret på fast underlag uden afløb.
- Der er automatstop på dieselpumpen.
- Påfyldning af traktor sker altid under hensyn.

Akut håndtering ved uheld:

- Spild af olie vil straks det konstateres blive opsamlet med opsugende materiale.

Kemikaliespild

Forebyggende foranstaltninger:

- Kemikalier opbevares i lukkede beholdere i maskinhuset/kemikalierum m.v.
- Maskinhuset er indrettet med fast underlag bestående af beton
- Der forefindes ikke afløb i maskinhuset.
- Der findes opsugende materiale (kattegrus, savsmuld m.v.) i maskinhuset, som anvendes ved spild af kemikalier.
- For at undgå forurening af drikkevandet med kemiske bekæmpelsesmidler anvendes der en buffertank til at fylde vand på marksprøjten. Derved vil der ikke kunne ske returløb til vandforsyningen ved et evt. stop af vandværkspumpen.

- Marksprøjten er monteret med overløbssikring.

Akut håndtering ved uheld:

- Spild af olie vil straks det konstateres blive opsamlet med opsugende materialer.

Ophør

Ved produktionsophør vil stalde, anlæg for opbevaring af foder, husdyrgødning, kemikalier og lignende blive tømt og rengjort.

Kommunens vurdering

Horsens Kommune vurderer med baggrund i ansøgers beskrivelse, at virksomheden er indrettet og drives, således at spild og andet ukontrolleret udslip af gylle og andre forurenende stoffer kan forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.

Efter Miljøbeskyttelseslovens § 71 har den, der er ansvarlig for forhold eller indretninger, der kan give anledning til forurening, pligt til af egen drift at underrette tilsynsmyndigheden, såfremt driftsforstyrrelser eller uheld medfører væsentlig forurening eller indebærer farer herfor.

Derudover fremgår det af Straffelovens § 185, at i egentlige katastrofesituationer, hvor der opstår fare for menneskeliv, består der efter almindelige regler en pligt til øjeblikkeligt at alarmere politi, brandvæsen eller lignende.

I praksis betyder det, at virksomheden først skal ringe til dem, der kan hjælpe med at stoppe forureningen, f.eks. ved at ringe 112 (Miljøvagten kontaktes af alarmcentralen). Derefter kontaktes miljømyndigheden, dvs. Horsens Kommune. Der er stillet vilkår som sikrer dette.

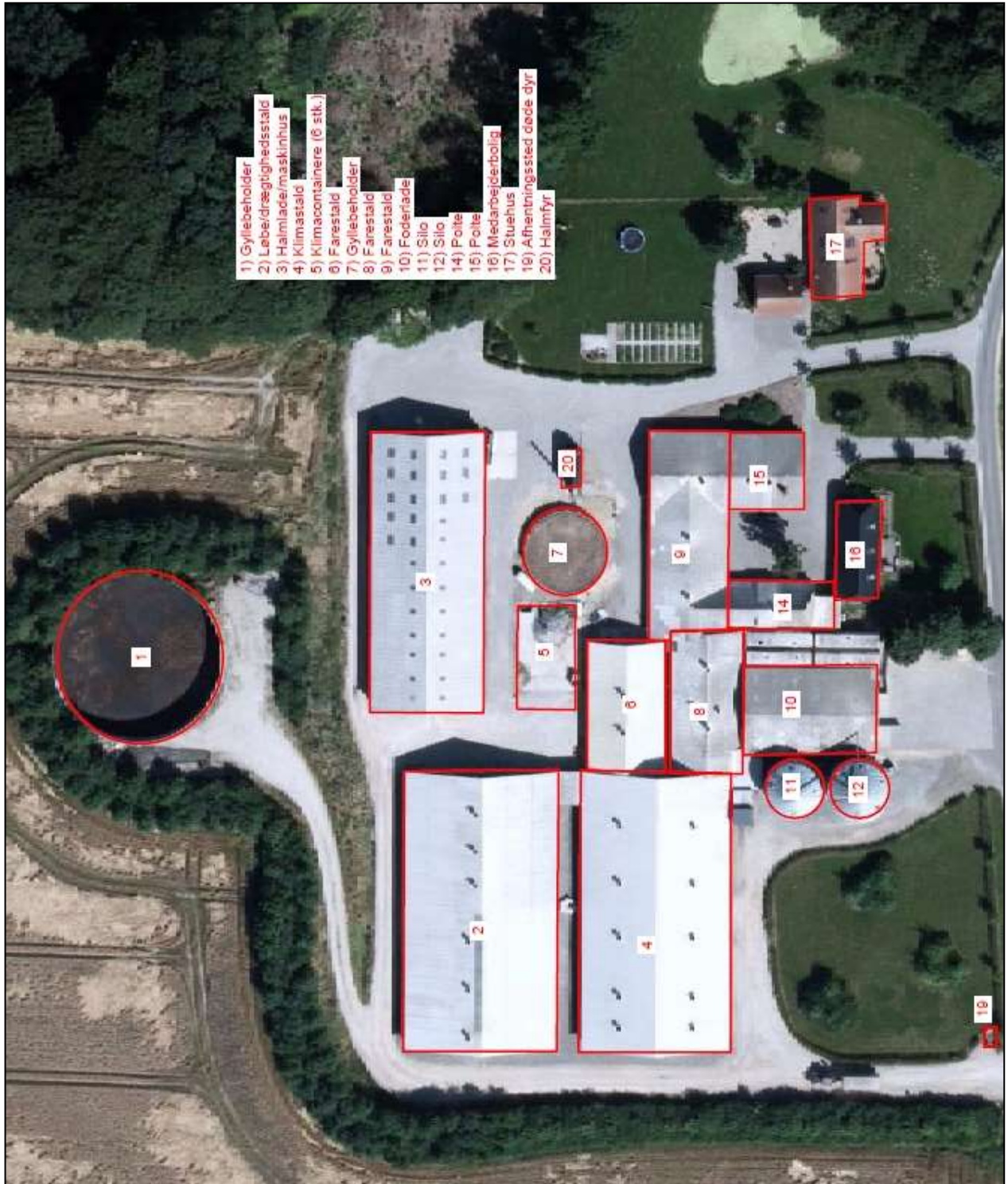
Det er oplyst at der udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen. Der er stillet vilkår om, at der skal indsendes en kopi af den endelige beredskabsplan til Horsens Kommune.

Når aktiviteter på et husdyrbrug omfattet af § 12 stk. 1, nr. 1-3 i husdyrbrugsloven ophører, træder kapitel 4 b i jordforureningsloven i kraft. Efterfølgende skal kommunen vurdere om der er risiko for menneskers sundhed og for miljøet. Der er beskrevet tiltag som gennemføres såfremt husdyrbruget ophører. Det vurderes at de beskrevne tiltag vil være med til at sikre at risikoen reduceres. Der er stillet vilkår som sikrer at de beskrevne tiltag gennemføres i tilfælde af ophør.

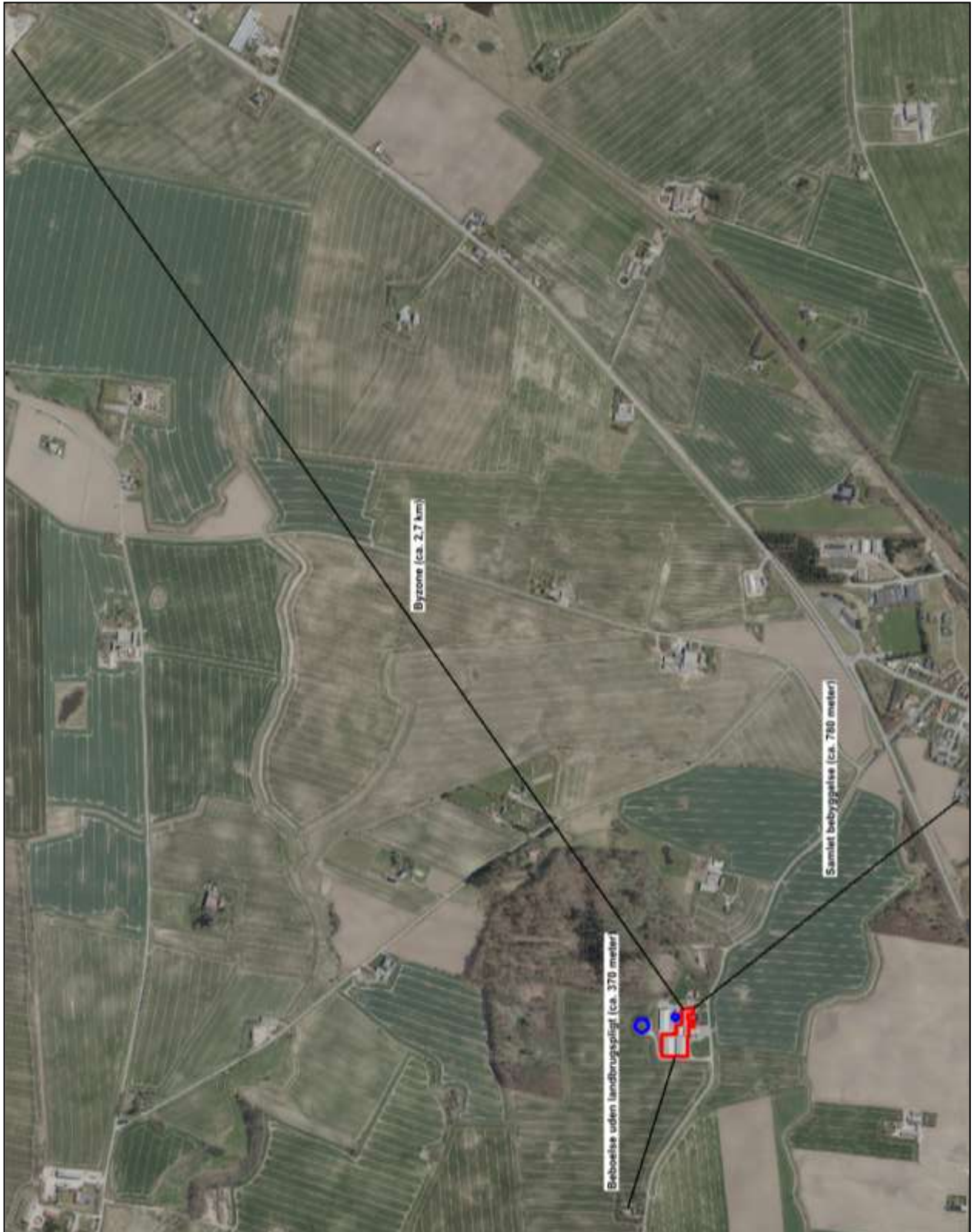
7 Bilag.

7.1 Oversigt over bygning og anlægs nr.

7.2 Oversigt over målte afstande i relation til placeringskrav

7.3 BAT- beregning i forhold til ammoniak og fosfor**Ammoniak:****Årssøer:**

	Antal	Fravænningsvægt, kg	Fravænnede pr. årso	Staldsystem	Gulvtype	Kg NH3-N pr. produceret svin
Årssøer	800	7,1	30	Eksisterende	Delvis spalter	2,11
Årssøer	800	7,1	30	Eksisterende	Delvis spalter	0,75

Smågrise og slagtesvin:

	Antal	Vægt Kg	Staldsystem	DE	Gulvtype	Kg NH3-N pr. produceret svin
Smågrise	32.000	7,1-9	Nyt	12,02	-	0,0366
Smågrise	32.000	9-33	Eksisterende	148,89	Delvist fast gulv	0,043
Slagtesvin	600	31-110	Eksisterende	16,30	25-49 % fast gulv	0,36

BAT-niveau:

	Antal	Vægt Kg	Vægt korrektion	Reference værdi	Emissionsgrænseværdi	BAT-niveau	
						Pr. svin*	I alt
Årssøer	800	-	-	-	2,11	2,11	1688,00
Årssøer	800	-	-	-	0,75	0,75	600,00
Smågrise	32.000	7,1-9	30,13	493	0,0366	0,002	71,59
Smågrise	32.000	9-33	490,66	493	0,043	0,043	1369,46
Slagtesvin	600	31-110	2999,39	2821	0,36	0,39	229,66
I alt							3958,7

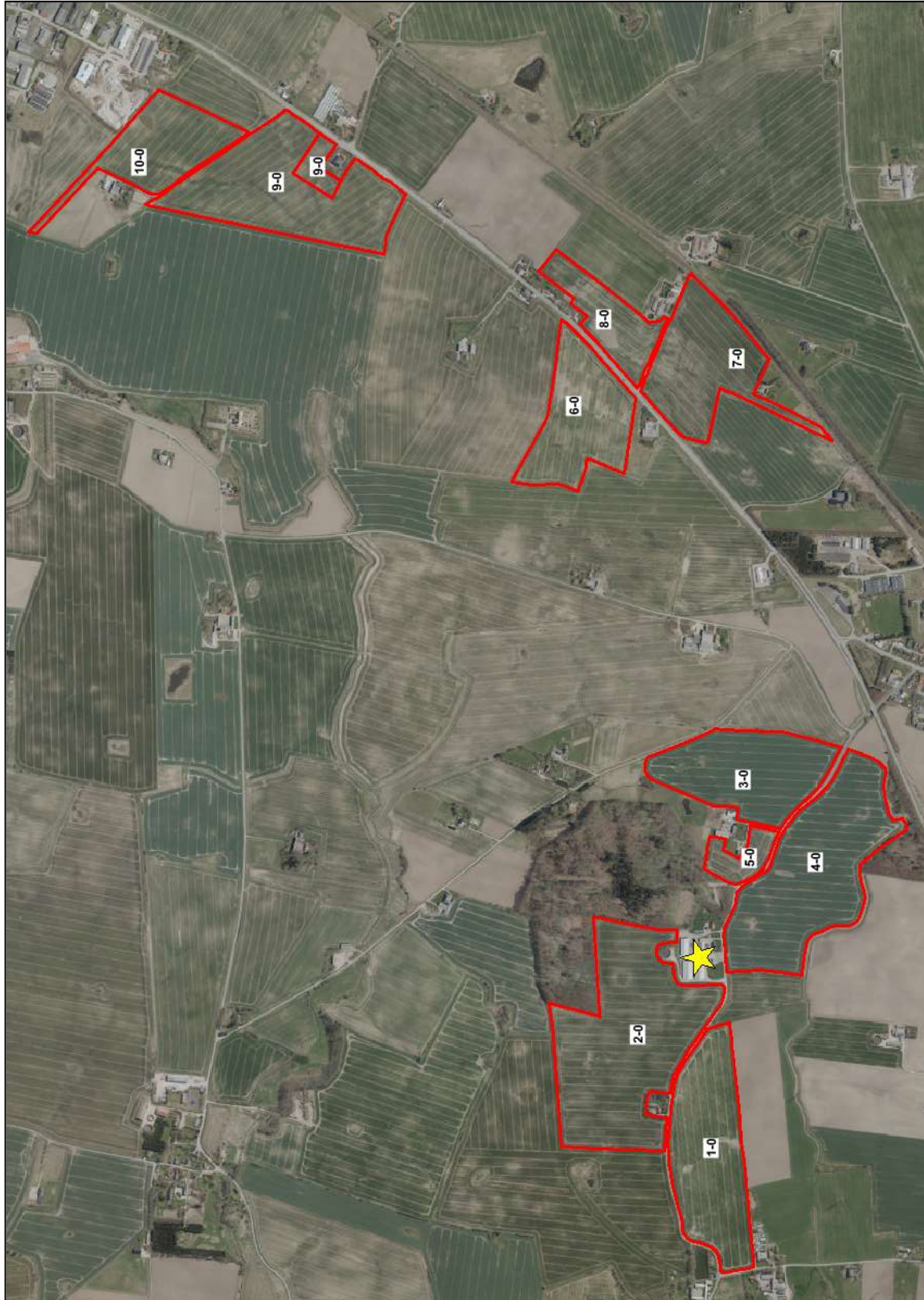
*Korrigeret for fravænningsvægt

Fosfor:

	DE	Staldsystem	Kg P ab lager pr. DE	Kg P ab lager
Årssøer	181,36	Gyllebaseret uden dybstrøelse	23,9	4334,50
Smågrise	160,91	Delvis fast gulv	29,2	4698,57
Slagtesvin	16,3	Delvis fast gulv	22,3	363,49
I alt	358,57			9396,56

7.4 Udspretningsarealer (ejede og forpagtede)

7.5 Aftalearealer (Søren Næsborg, CVR nr. 17128841)

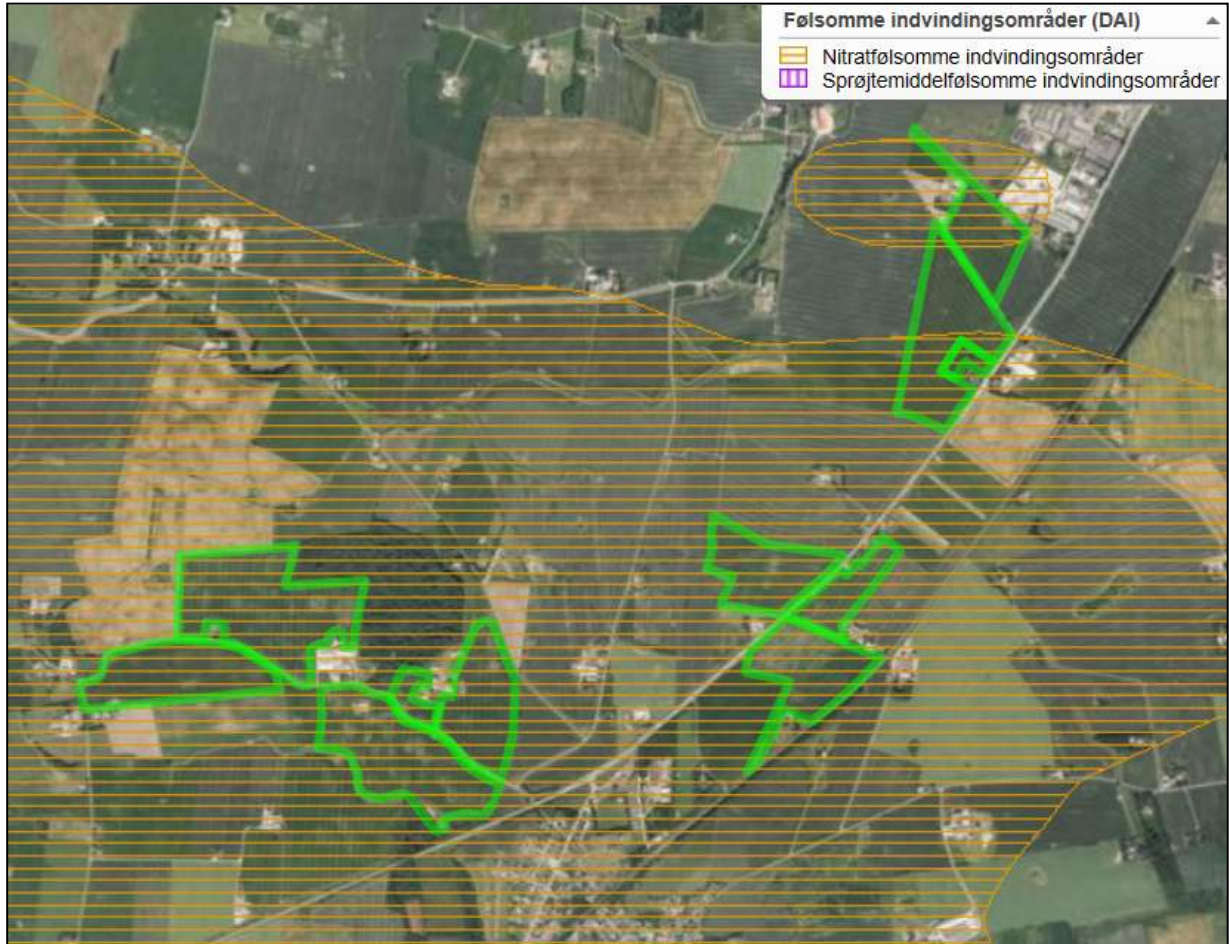

7.6 Aftalearealer (Niels Hald, CVR nr. 33000022)

7.7 Udspretningsarealer i NFI

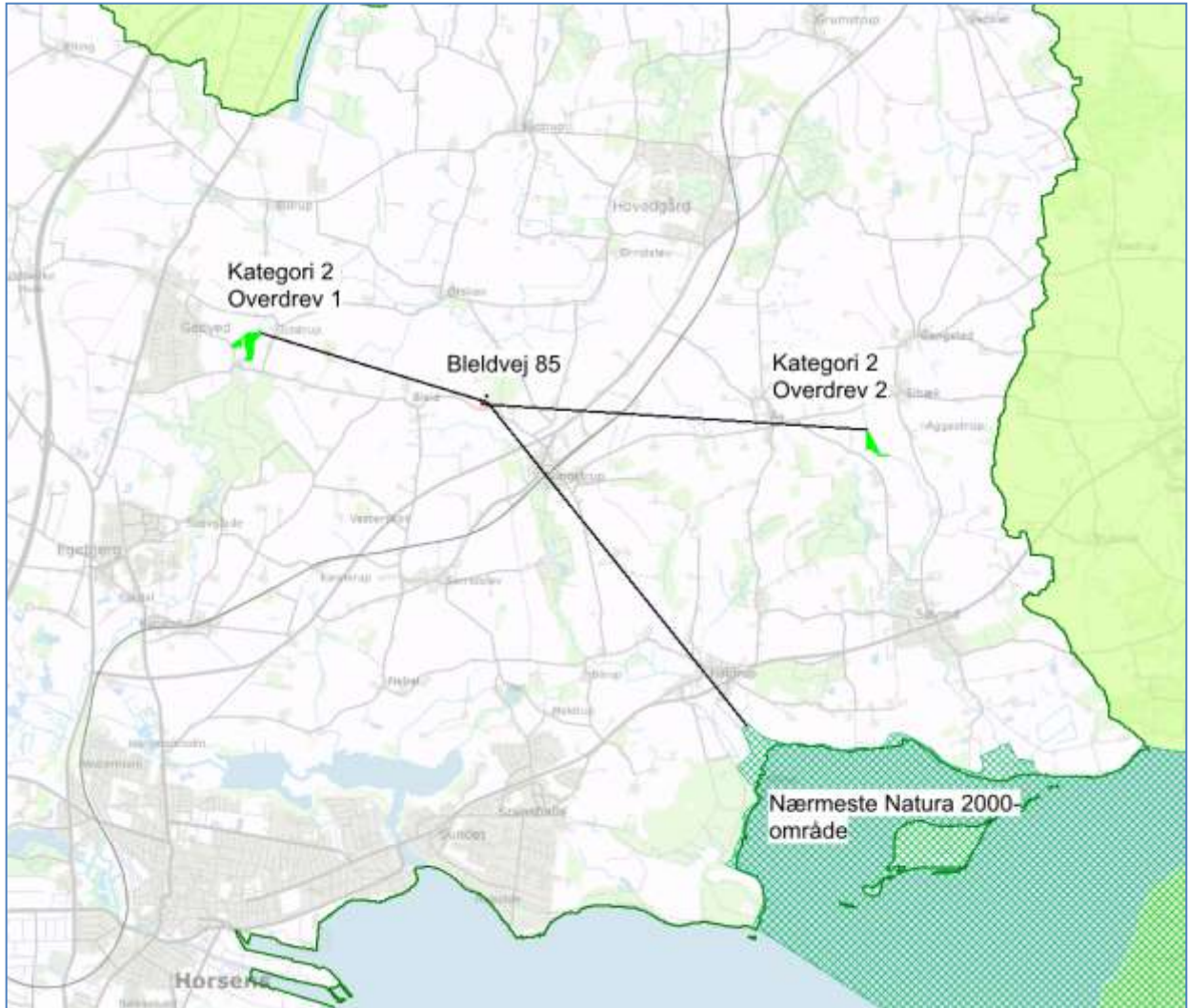

7.8 Fosfortal

7.9 Anlægget og nærmeste kategori 1- og 2-natur

7.10 Anlægget og nærmeste kategori 3-natur

7.11 Udbringningsarealer i Horsens Kommune og registreret natur

7.12 Høringssvar fra Skanderborg Kommune

Skanderborg
Kommune

Til Horsens Kommune
Att: Jeanette Stabell Jensen
e-mail: jstj@horsens.dk

Høringssvar til Horsens Kommune

Udtalelse vedrørende udbringning af husdyrgødning fra Bleldvej 85, 8700 Horsens, på arealer i Skanderborg Kommune

Skanderborg Kommune er i forbindelse med en udvidelse af svineproduktionen på Bleldvej 85, 8700 Horsens blevet hørt af Horsens Kommune angående arealer beliggende i Skanderborg Kommune. Udtalelsen laves med henvisning til § 45 i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*¹.

Ansøgning

Rasmus Olesen, ejer af Bleldvej 85, 8700 Horsens, i Horsens Kommune har ansøgt om udvidelse af bedriften fra 246,5 DE til 358,57 DE.

I ansøgningen indgår 99,38 ha aftalearealer i Skanderborg Kommune, fordelt på to modtagere. Se kort udsnit neden for.

Modtager	Areal, Ha	Mængde, DE	DE/ha
Niels Hald	31,87	17	0,53
Søren Næsborg	67,51	48,7	0,72

Dato
11. marts 2016
Sagsnr.: 09.17.00-G15-3-16

Din reference
Irene Paulsen
Tlf: 87947739

Teknik og Miljø
Knudsvej 34
8680 Ry

www.skanderborg.dk

¹ Bekendtgørelse nr. 44 af 11. januar 2016 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Figur 1 Arealer ved Boes, ejet af Søren Næsborg

Figur 2 Arealer ved Pederslundvej 17, ejet af Niels Hald

Forudsætninger

Niels Hald har en miljøgodkendelse fra 2011, hvor arealerne ved Pederslundvej 17 indgår. I denne godkendelse er arealerne bl.a. vurderet ud fra, at der tilføres gødning fra op til 1,4 DE/ha.

På arealerne tilhørende Søren Næsborg indgår en del af arealerne som aftalearealer i en anden miljøgodkendelse, og er her vurderet til at kunne modtage op til 1,4 DE/ha.

Hvis der udbringes 1,4 DE/ha fra produktionen på Bleldvej 85 vil der blive udbragt op til 135 kg N/ha og ca. 35 kg P/ha i form af husdyrgødning.

Det forudsættes, at de generelle regler i den til enhver tid gældende *Husdyrgødningsbekendtgørelse*² og øvrige til enhver tid gældende, generelle regler overholdes.

Teknik og Miljø
Knudsvej 34
8680 Ry

www.skanderborg.dk

De endelige Vand- og Natura 2000-planer, der er vedtaget på baggrund af *Miljømålsloven*³ for planperioden frem til 2015, giver ikke anledning til ændringer i administrationsgrundlaget for afgørelser efter husdyrlovgivningen. Det aktuelle projekt er således som udgangspunkt vurderet ud fra de generelle beskyttelsesniveauer i bilag 3 i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*.

Vurdering af arealernes egnethed til udbringning af husdyrgødning er foretaget på grundlag af ansøgningen - herunder af de beregningsmodeller, der indgår i IT-ansøgningssystemet på www.husdyrgodkendelse.dk med det beregningsgrundlag og de normtal, som lå til grund for ansøgningssystemet den 25. januar 2016, version 3 af ansøgningen. Derudover er vurderingen foretaget på baggrund af Skanderborg Kommunes registreringer.

Arealudpegninger, registreringer og Skanderborg Kommunes vurderinger Grundvand

Arealerne ved Pederslundvej 17 er hverken beliggende i indvindingsområder og boringsnære beskyttelsesområder.

Aftalearealerne ved for Boes ligger delvist indenfor indvindingsopland, men uden for nitratfølsomt indvindingsområde. Nærmeste nitratfølsomme indvindingsområder ligger umiddelbart øst for de vestligste aftalearealer, se figur 3.

Figur 3 Drikkevand-interesser ved arealerne ved Boes

Skanderborg Kommune vurderer, at aftalearealerne ligger i et område, hvor grundvandet er relativt godt beskyttet, og at de generelle harmoniregler er tilstrækkelige til at beskytte mod nitratudvaskning til grundvandet.

Overfladevand

husdyrgødning, ensilage m.v.

³ Lovbekendtgørelse nr. 932 af 24. september 2009 af lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (med senere ændringer).

Teknik og Miljø
Knudsvej 34
8680 Ry

www.skanderborg.dk

Alle aftalearealer, beliggende i Skanderborg Kommune, ligger uden for områder med nitratklasserne I-III, der er udpeget med henblik på minimering af kvælstofudvaskning til overfladevand.

Aftalearealerne ligger i oplandet til Randers Fjord, der er (udpeget Natura 2000-område), som er overbelastet med fosfor.

Ingen af aftalearealerne er lavbundsarealer og alle arealerne er sandjorde. Dermed ligger alle arealer uden for områder med fosforklasser, som er udpeget med henblik på at mindske risikoen for tab af fosfor fra udbringningsarealer.

Ingen arealer skråner direkte ned mod vandløb.

Arealerne ved Boes afvander til Mossø, mens arealerne ved Pederslundvej 17 afvander til Skanderborg Sø.

Skanderborg Kommune vurderer, at de generelle harmoniregler, med udbringning af op til 1,4 DE/ha er tilstrækkelig beskyttelse mod nitratudvaskning.

Idet alle arealer er sandjorde og dermed ligger uden for fosfor-klasser systemet, vurderes der ikke at være grundlag for at stille vilkår vedrørende begrænsning af fosfor på udbringningsarealerne.

Natur

Der findes ikke beskyttede naturtyper på aftalearealerne, som er omfattet af kategori 1-, 2- eller 3-natur, jævnfør § 7 i Husdyrgodkendelsesloven.

Nærmeste kategori 1-natur; habitatnatur-typen stilkeg-skov, ligger ca. 250 m syd for arealerne ved Boes, hvilket også er nærmeste Natura2000 område, Habitatområde Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå (H48)

Nærmeste kategori 2-natur er et overdrev, som ligger umiddelbart syd for arealerne ved Boes. Nærmeste kategori 3-naturområder består af mose og skov beliggende mellem udbringningsarealerne og Mossø, samt et areal med hede/overdrev umiddelbart nord for én af markerne vest for Boes, se figur 4.

Figur 4 Naturområder omkring udbringingsarealerne ved Boes

Der er ikke registreret naturområder, der er udpeget i kommuneplan 2013-2025 for Skanderborg Kommune, ud over de ovenfor nævnte.

Ved overholdelse af de generelle regler for udbringning af husdyrgødning, vurderer Skanderborg Kommune, at udbringning af husdyrgødning på aftalearealerne beliggende i kommunen, ikke vil påvirke de beskyttede naturtyper væsentligt.

En del dyrearter, der er anført i EF-habitatdirektivets bilag IV er registreret på egnen. Heriblandt spidssnudet frø, som er registreret i nærliggende vandhuller.

Der ligger ingen vandhuller i direkte tilknytning til udbringingsarealerne. Risiko for forurening af vandhullerne ved overfladisk afstrømning kan dermed udelukkes.

Med hensyn til Natura 2000-områder og bilag IV-arter, vurderes det, at hverken bilag IV-arten spidssnudet frø, eller dens yngle- og eller raststeder, vil påvirkes i væsentlig negativ retning, ved fortsat udbringning af husdyrgødning på de pågældende aftalearealer.

Landskabelige og kulturhistoriske værdier

Hovedparten af arealerne ved Boes ligger inden for et fredet område (arealfredning Mossø, Hem Odde), områder med kulturarv-arealer (Kommuneplan 2013) og område med landskabsinteresser (Kommuneplan 2013). Ingen af disse udpegninger vil blive berørt af fortsat landbrugsdrift på arealerne.

Arealerne ved Pederslundvej 17 ligger uden landskabelige og kulturhistoriske udpegninger.

Skanderborg Kommune vurderer, at udbringning af husdyrgødning på aftalearealerne, beliggende i Skanderborg Kommune – ved overholdelse af de til enhver tid gældende regler – ikke vil være i strid med hensynet til de landskabelige og kulturhistoriske interesser i området. Ligeledes vurderes det, at udbringning af husdyrgødning på arealerne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de landskabelige og kulturhistoriske værdier i området.

Teknik og Miljø
Knudsvej 34
8680 Ry

www.skanderborg.dk

Konklusion

Under forudsætning af, at de generelle regler i den til enhver tid gældende *Husdyrgødningsbekendtgørelsen* og øvrige til enhver tid gældende, generelle regler overholdes – vurderer Skanderborg Kommune, at de pågældende arealer, beliggende i Skanderborg Kommune, kan tilføres husdyrgødning fra Bleldvej 85, 8700 Horsens op til harmonigrænsen på 1,4 DE/ha, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til disse.

Skanderborg Kommune vurderer, at det generelle beskyttelsesniveau yder tilstrækkelig beskyttelse på de pågældende aftalearealer. Forudsætningen for vurderingen er, at harmonigrænsen i de generelle regler er på 1,4 DE/ha.

Med baggrund heri finder kommunen ikke grundlag for at stille yderligere vilkår til udbringning af husdyrgødning fra Bleldvej 85, 8700 Horsens aftalearealerne beliggende i Skanderborg Kommune.

Med venlig hilsen

Irene Paulsen
miljømedarbejder

Teknik og Miljø
Knudsvej 34
8680 Ry

www.skanderborg.dk

Horsens Kommune
Rådhusvej 4
8700 Horsens

Telefon: +45 76 29 29 29
etapl 76 29 29 29

www.horsens.dk

HORSSENS KOMMUNE